

СТЕНОГРАМА

засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану

3 липня 2026 року

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні присутні, шановні колеги! Ми продовжуємо засідання тимчасової слідчої комісії. Народні депутати у нас є фізично і є онлайн. А також сьогодні присутні:

Білай Ольга Сергіївна – директор-розпорядник Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Вітаю вас.

Новіков Віктор Володимирович – заступник директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Вітаю.

Немашкало Роман Миколайович – начальник Волинського ТЦК та СП.

Смірнов В'ячеслав Едуардович – заступник начальника відділу координації та спрямування діяльності центрів рекрутингу Міністерства оборони України. Вітаю вас.

Левицький Олександр Анатолійович – начальник Ковельського РТЦК та СП. Вітаю.

А також Короленко Микола Миколайович – начальник Покровсько-Тернівського РТЦК та СП, онлайн.

Шановні колеги, також на сьогоднішнє засідання був запрошений заступник міністра оборони Банік. Ми отримали інформацію про те, що пан Банік зараз знаходиться в службовому відрядженні, яке було оформлено, я так розумію, терміново в останні, вчора чи позавчора. Ми з розумінням до цього ставимось. Але ми очікуємо пана Баніка на наше наступне засідання, яке відбудеться 7 липня, бо є дуже важливі питання в сфері оборони і в сфері тиєї

реформи, яка зараз відбувається, які ми маємо заслухати. Тому очікуємо на заступника міністра на наступному нашому засіданні.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Всебічне дослідження факту щодо можливих порушень законодавства України в сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану, зловживань службових та посадових осіб, заслуховування пояснень та показань з цих та пов'язаних питань.

До комісії надійшло звернення від публічного акціонерного товариства «Українська інноваційна компанія» щодо діяльності та регулювання Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Тож першим запрошую керівництво Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, директора-розпорядника Білай Ольгу Сергіївну і заступника директора-розпорядника Новікова Віктора Володимировича. Будь ласка, прошу вас зайняти місця в першому ряду.

Шановні Ольга Сергіївна та Віктор Володимирович, як голова комісії хочу офіційно роз'яснити вам ваші обов'язки та попередити про сувору відповідальність, яку ви несете перед законом і суспільством.

Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» ви зобов'язані давати правдиві показання та пояснення про всі відомі вам обставини, що є предметом нашого розслідування. Попереджаю вас, кожне ваше слово на цьому засіданні фіксується стенограмою та засобами відеозапису.

Згідно зі статтею 384 Кримінального кодексу України за надання завідома неправдивих показань комісії передбачено покарання у вигляді виправних робіт, обмеження або навіть позбавлення волі. Будь-яка спроба ввести комісію в оману буде розцінена як перешкоджання здійсненню парламентського контролю.

Згідно зі статтею 385 Кримінального кодексу України відмова від давання показань без законних на те підстав тягне за собою кримінальну

відповідальність. Ви маєте право не розголошувати інформацію, яка згідно із законом визнана такою, що не підлягає розголошенню.

У папці вам надано для підпису розписку. Своїм підписом ви підтверджуєте, що усвідомлюєте кожне моє слово, розумієте наслідки надання неправдивої інформації і берете на себе зобов'язання говорити виключно правду.

Ви підписали відповідні розписки? Дякую.

І так, в нас ми починаємо розгляд цього питання. Я так розумію, що в нас на Zoom онлайн є наша колега депутатка Леся Забуранна – член тимчасової слідчої комісії. Пані Леся, чи ви чуєте, бачите нас? Леся Валентинівна! Леся Валентинівна, ми поки що вас не чуємо. Можливо, вам треба там увімкнути якийсь звук. У вас вимкнений мікрофон, пані Леся. Пані Леся!

Пане Михайло, ви теж хотіли ставити якісь питання. Давайте, можемо почати з вас, а пані Леся, коли доєднається, може перейти вона.

СОКОЛОВ М.В. Якщо мене чути, у мене суто законотворче питання. Воно не торкається персоналій, я так сподіваюсь, які присутні зараз на тимчасовій слідчій комісії, але торкаються державного регулювання і законотворчої діяльності, і саме законодавства діючого.

Я приведу приклад. Є на кільцевій дорозі дуже великий торгово-розважальний комплекс, який був у заставі і там навіть 200 мільйонів доларів він коштував, тому банку, який опинився під ліквідацією Нацбанку і Фонду гарантування вкладів. Ці 200 мільйонів доларів, був проданий цей актив за 27 мільйонів, зараз приносить більше ніж мільярд тільки розважальна його частина. І я так розумію, що ті ж самі особи, які будували, вони і стали власниками, а державу фактично залишили з боргами і кинули, і таке інше.

Ну, і в мене запитання до керівниці фонду, до шановної Ольги Сергіївни. Чи не вважаєте ви, що Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, створений ще за часів режиму Януковича, законодавству, по якому ви зараз функціонуєте з 2012 року, сьогодні став джерелом системних корупційних ризиків для

держави, багатомільярдних втрат держави та руйнування довіри до банківської системи? І чи не настав час, щоб Верховна Рада ініціювала невідкладно розпочати реформування відповідно до директив Європейського Союзу 2014/49/ЄС та 2014/59/ЄС, замінивши нинішню позасудову модель ліквідації банків (а суди ніяким чином не впливають, хоча це з Конституцією в дуже великому розрізі) на європейську чи американську модель?

Дякую.

БІЛАЙ О.С. Шановні члени комісії, тимчасової слідчої комісії Верховної Ради, шановні присутні! Фонд гарантування вкладів фізичних осіб висловлює повагу та просить врахувати наведені ті факти, які я наведу, і обставини, в зв'язку з розглядом цього питання сьогодні на тимчасовій слідчій комісії.

Звернення ПАТ «Українська інноваційна компанія», яке стало підставою для розгляду питання, це звернення компанії, яка реорганізувалась з публічного акціонерного товариства «Укрінбанк», який є стороною багаторічних спорів, судових спорів, з Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, які виникли у зв'язку з виведенням Укрінбанку з ринку та тривають до цього часу.

Одночасно зазначене товариство перебуває в процедурі банкрутства, яке було ініційоване за вимогами юридичної особи, на суму 100 тисяч гривень. Фонд є одним з найбільших кредиторів цієї компанії, сума вимог 1,6 мільярда гривень. Ці гроші, 1 мільярд 600 мільйонів гривень, Фонд гарантування виплатив вкладникам Укрінбанку після того, як Національний банк відкликав ліцензію цього банку і визнав його неплатоспроможним. Ці кошти до цих пір не повернені, незважаючи на те, що визнання неплатоспроможним відбулося у 2015 році. Ще раз наголошую, не повернуті, тому що до цих пір 11 років тривають судові спори компанії з Фондом гарантування вкладів.

Таким чином заявник є не лише процесуальним опонентом Фонду в судах, а його боржником на значну суму коштів, виплачених Фондом

вкладникам банку. Повернення цих коштів має важливе суспільне значення, в тому числі тому, що ці кошти Фонд поверне Міністерству фінансів України, і Міністерство фінансів зможе використати їх для обороноздатності нашої країни і для фінансування нашого війська. Йдеться про відновлення ресурсів і системи гарантування, і державного бюджету. Після виконання фондом покладених на нього законом функцій, такі кошти мають бути спрямовані до державного бюджету України, що в умовах воєнного стану безпосередньо відповідає державним інтересам.

За таких обставин існує об'єктивний ризик того, що розгляд тимчасовою слідчою комісією звернення сторони судового спору зі своїм кредитором може бути використаним в судових провадженнях як аргумент щодо нібито наявності парламентського розслідувань діяльності фонду або як підстава для дискредитації правової позиції Фонду гарантування вкладів. В свою чергу це може створити ризик опосередкованого впливу на розгляд судами спорів, стороною яких є фонд. При цьому аналіз змісту звернення Української інноваційної компанії свідчить, що воно не містить конкретних відомостей про порушення фондом вимог законодавства України. Натомість звернення переважно містить суб'єктивні оцінки ефективності діяльності фонду, критику чинної моделі функціонування системи гарантування вкладів, пропозиції щодо зміни законодавства України, пропозиції щодо зміни статусу фонду та перерозподілу його повноважень. Тобто фактично предметом звернення є питання вдосконалення законодавства та державної політики у сфері виведення банків з ринку, а не повідомлення про конкретні факти правопорушення. Разом з тим, саме питання законодавчого регулювання діяльності фонду, його правового статусу та розподілу повноважень належить до компетенції Верховної Ради України як законодавчого органу та профільного комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики, а не є предметом діяльності тимчасової слідчої комісії, яка відповідно до постанови Верховної Ради України створена для розслідування можливих фактів порушення законодавства.

Правомірне застосування законодавства під час виведення Укрінбанку з ринку вже було предметом неодноразового судового розгляду, а відповідні правові висновки сформульовані Великою Палатою Верховного Суду. Отже, правова оцінка цих обставин належить виключно до компетенції судів.

Фонд не заперечує право будь-якої юридичної або фізичної особи звертатися до тимчасової слідчої комісії. Разом з тим, реалізація такого права не повинна створювати ризик використання діяльності комісії як інструмента отримання процесуальних переваг у триваючих судових процесах або засобу впливу на здійснення правосуддя.

Водночас Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повністю підтримує парламентський контроль за діяльністю державних інституцій та відкритий до конструктивної співпраці Верховної Ради України, її комітетами та тимчасовими слідчими комісіями. Фонд готовий у будь-який час надати комісії повну інформацію, документи, статистичні матеріали та необхідні пояснення щодо будь-яких аспектів своєї діяльності, в тому числі щодо здійснення тимчасової адміністрації, ліквідації банків, продажу активів, виплати гарантованого відшкодування вкладників, виконання судових рішень та застосування законодавства України.

Нагадаю, що депутатами поточного складу Верховної Ради у 2020 році був проголосований Закон під номером 590, так званий антиколомойський закон, який вимагав від... який, по-перше, встановлював спосіб захисту інтересів акціонерів банків, які були визнані неплатоспроможними, який встановлював продовження всіх розпочатих процедур ліквідації банків, у яких була відкликана ліцензія. Ця ліквідація має продовжуватися Фондом гарантування. І цей закон встановлював порядок, яким чином банки мають повернутися в управління і під контроль ліквідаційної процедури Фонду гарантування вкладів. На сьогоднішній день Укрінбанк цей закон не виконав і продовжує не виконувати, з приводу чого йдуть вказані судові провадження.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

НОВІКОВ В.В. Можна доповнити?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз, одну секунду, я просто хочу відреагувати.

Дивіться, перше: я хочу подякувати вам, що ви з'явилися за викликом тимчасової слідчої комісії. Я дякую вам за те, що ви розумієте важливість парламентського контролю. Парламентська комісія не є інструментом для будь-якого впливу, крім одного: крім парламентського контролю. Тому ми, безумовно, будемо реагувати на ті звернення, які надходять, і будемо відповідно по них заслуховувати в тому числі ваші пояснення.

Перед тим, як я надам вам слово, безумовно, ви теж можете запитати, але все-таки зверну увагу, що було поставлене питання конкретне народним депутатом Соколовим, на яке ви не дали відповідь. Я вас попрошу надати відповідь. Але, будь ласка, спочатку давайте...

БІЛАЙ О.С. Так, питання законодавчого регулювання діяльності фонду і перерозподілу повноважень. Це було питання пана Соколова.

Справа в тому, що фонд наразі виконує ті функції, які покладені на фонд згідно закону. У нас є чіткий перелік функцій, і ми їх виконуємо. Все законодавче регулювання в сфері гарантування вкладів і виведення банків з ринку, дійсно, буде... є однією з частин стратегії євроінтеграції, записаної в Національній стратегії адаптації українського законодавства до актів права ЄС. Весь пакет документів, який стосуватиметься змін до повноважень фонду, відповідно до європейських норм буде поданий суб'єктами законодавчої ініціативи, Фонд гарантування не є суб'єктом законодавчої ініціативи, але згідно графіку євроінтеграції весь пакет має бути затверджений, проголосований Верховною Радою до 27-го року.

Сподіваюся, що в цьому пакеті депутати зроблять ті самі зміни, які будуть повністю відповідати, імплементувати законодавство Європейського

Союзу і відображати практику застосування окремих елементів, які вже сьогодні відповідають і активно застосовуються Фондом гарантування при виведенні банків з ринку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Ви хотіли щось додати, пане Вікторе?

НОВІКОВ В.В. Новіков Віктор. Справа в тому, що Фонд гарантування був створений не злочинними законами, а законами України і це відбулося... і указом Президента України, це відбулося ще в 99-му році. В 2012 році відбулося реформування фонду за участю і фактично за вимогами Міжнародного валютного фонду і Світового банку, тоді був представник Світового банку в Україні Анжела Пригожина, і ця безпосередньо реформа законодавча відбулася за участю міжнародних фінансових інституцій і була вимогою для надання кредитів Україні.

Тому хочу ще раз нагадати, що ми виконуємо як службовці закони України, незалежно від того, хто, який Президент підписав цей закон. І хочу ще сказати, що питання було не те, що в листі Укрінкома, а було питання з голосу озвучено стосовно конкретних кейсів, які були продані за участю Фонду гарантування вкладів банкам, якими ми управляємо безпосередньо, і хотів би сказати, що у нас тисячі кейсів для того, щоб відповідати в деталях на конкретний продаж конкретного виду майна, то це потребує певної підготовки, оскільки це питання не було озвучено в листі Укрінкому.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз, безумовно, пане Михайло, ви продовжите. Шановний пане Вікторе, до засідання ТСК має право долучитись будь-який народний депутат і поставити будь-яке питання, щоб ви розуміли.

Да, будь ласка, пане Михайло.

СОКОЛОВ М.В. Друзі, це був приклад, це не було питання сьогоденного розгляду ТСК. Я хочу сказати, що статистично ще уточню, за даними фінансових аналітиків та оцінки Світового банку під час активної фази «банкопаду» 2014-2017 років вдалося повернути лише 3-5 відсотків вартості активів всіх банків, які попали під цю дію. А у 2019-2021 роках рівень повернення recovery rate був нижче 5 відсотків.

І в мене у зв'язку з цим питання: чим фонд пояснює, що понад 95 відсотків вартості так неефективно активи виявились втраченими для кредиторів і для держави? І яку частину номінальної вартості активів фонд реально повертає станом на 26-й рік? Ми всі розуміємо, щоб отримати кредит, треба заставу ще з коефіцієнтом 1,5 чи 2 по умовах Національного банку отримати і ліквідний актив обов'язково. Тому в мене питання і воно торкається, наскільки ефективно, як інституція працює, Фонд гарантування вкладів.

БІЛАЙ О.С. Згідно Закону про систему гарантування вкладів фонд здійснює продаж активів банків ліквідації через електронну торгову систему. Вчора електронна торгова система Prozorro.Продажі, яку ви всі дуже добре знаєте, святкувала 10 років, вона була створена саме на підставі меморандуму, який Фонд гарантування в 16-му році підписав з міжнародними інституціями і з Національним банком. Ідея була в створенні системи, яка є прозорою, конкурентною і працює за принципом «всі бачать все».

У цієї системи є регламент, який чітко фіксує правила, за якими відбуваються торги. Є два типи торгів: англійський аукціон і голландський гібридний аукціон. Голландський гібридний аукціон – це унікальний тип аукціону, на який зараз рівняється весь світ, і отримала компанія Prozorro, яка зараз є ПАТ з стовідсотковою державною власністю, відзнаку Transparency International за те, що всі аукціони відбуваються прозоро. І лише прозорість і абсолютна конкуренція дозволяють зробити торги ефективними.

Якщо всі торги, повторююсь, що всі торги відбуваються за єдиними правилами, які описані в регламенті, регламент є публічним документом. Я розумію, чому виникає питання, чому при однакових правилах результати торгів абсолютно різні. За деякими активами ці результати перевищують початкову вартість, номінальну вартість активів, які є на балансі, тому що якість активів відрізняється один від одного. Дійсно, є кредити, які з самого початку були структуровані банком таким чином, що мали надійну заставу, мали кредитоспроможного позичальника. Якщо позичальник ще сплачує борги, то вартість таких кредитів на відкритій платформі є високою. Якщо з самого початку ці кошти призначалися для виведення, де застави не було або банк прокредитував на мільйони гривень позичальника з тисячею гривень у статутному фонді, ці кредити изначально були структуровані таким чином, щоб не бути повернутими. З моменту банкрутства банку за нашою статистикою більше 80 відсотків боржників припиняли обслуговування своїх боргів і змушували фонд витратити ще додаткові ресурси на те, щоб розпочинати судові провадження і примусове стягнення як через виконавчу службу, так і шляхом продажу кредитів. Тому ми в ліквідації банків не можемо підвищити якість активів, ми отримуємо ті активи, які видав банк.

Я нагадаю, що фонд також згідно Закону про систему гарантування веде судові спори з колишніми членами правління і наглядових рад банків, які приймали рішення про видачу таких кредитів. На сьогоднішній день сума позовів сягає більше 200 мільярдів гривень проти більше тисячі відповідачів, це люди, які приймали рішення. Що означає сума більше 200 мільярдів? Це ті кошти, які були свідомо виведені з балансів банків. Ми продовжуємо всі судові справи, але ви з обсягу шкоди, яку ми декларуємо в судових провадженнях, можете побачити співвідношення між активами, які банки віддавали для того, щоб повернути кошти, і тими, які віддавались свідомо для того, щоб ніколи не повернутись в банк. Тому і результат однакових аукціонів різні в залежності від того, якої якості актив ми продаємо. Нерухомість в активах банків складає 10-15 відсотків максимум. Все інше – це право

боротися з боржником за повернення кредиту, це не застава сама по собі, це право вимоги і суд на невідому кількість років наперед. Тому від якості активів залежить ціна.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Я так розумію, що в Zoom з нами наша колега Леся Забуранна зараз на зв'язку. Леся Валентинівна, ви є?

ЗАБУРАННА Л.В. Так-так. Доброго дня. Добрий день, Олексій Олексійович. Вітаю, колеги.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добрий день, Леся Валентинівна. Будь ласка, вам слово.

ЗАБУРАННА Л.В. Дякую. Також хотіла б продовжити дану дискусію щодо ефективності діяльності фонду.

Ольга Сергіївна, при всій повазі, власне, ми спираємося не лише на якісь певні кейси чи суб'єктивні судження, а, власне, на офіційні звіти. Наприклад, я думаю, ви знаєте, що є відповідний звіт Рахункової палати від 2019 року, який безпосередньо визнав діяльність фонду у сфері реалізації активів неефективною. Тобто це офіційний звіт Рахункової палати. Встановивши, що активи продавали середньому у 2,4 разу нижче оціночної і у 14,4 разу нижче балансової вартості.

Питання до вас. Чи понесли посадові особи фонду відповідальність за відповідну неефективну, я б сказала, навпаки, шкідливу роботу? І які рекомендації Рахункової палати ви виконали і, власне, які залишилися невиконаними станом на зараз?

Дякую.

БІЛАЙ О.С. Щодо всіх рекомендацій Рахункової палати, на жаль, таку інформацію на сьогоднішнє засідання ми не готували.

Щодо ефективності торгів. Ще раз хочу повторити, що ефективність залежить від того, що саме ми продаємо. Ми продаємо на прозорих аукціонах, конкуренція за активами, які мають вартість і ринкову привабливість, і інвестиційний попит, за такі активи конкурують декілька конкурентів, іноді до 10 учасників торгів, які підвищують ціну в окремих випадках більше 100 відсотків від вартості, яка була початковою на аукціоні. За тими активами, де ми продаємо право вимагати вкрадені кошти, за такі активи конкуренції немає. Тому продати їх надзвичайно складно.

ЗАБУРАННА Л.В. Дякую. Але мова йде про те, що Рахункова палата, вони проводять об'єктивну і всебічну оцінку, враховуючи специфіку тих активів, які продаються. Відповідно ми не можемо ігнорувати звіт Рахункової палати, тому що це абсолютно об'єктивний контролюючий орган. Зокрема, у даному звіті зазначені кейси, і я думаю, тут складно пояснити, коли фонд продавав право вимоги за окремими лотами за ціну, меншу ніж 1 відсоток від суми боргу. Наприклад, мова йде про активи Банку «Форум», як приклад. Тобто я не думаю, що це пов'язано лише з тою електронною площадкою, специфікою діяльності, про яку ви говорите. Мова йде в абсолютно свідомому заниженні, про що вказує офіційний звіт Рахункової палати. Тому я думаю, що тут ми не можемо ігнорувати і пояснювати різноманітністю активів.

БІЛАЙ О.С. Всі активи відповідно до нормативно-правових актів фонду і регламенту Prozorro виставляються спочатку на індивідуальні торги. Початкова вартість – це номінальна вартість або оціночна вартість, в залежності від того, яка є більшою. Всі торги починаються з номінальної або оціночної вартості. Це означає, що ми як фонд, ми хочемо продати їх якомога дорожче.

ЗАБУРАННА Л.В. Так не виглядає.

БІЛАЙ О.С. Ми декларуємо таку ціну. Далі, якщо на перших торгах не приходить інвестор і не купує актив, ціна може знижуватися відповідно до нормативно-правових актів фонду і правил Prozorro. Вона знижується і шукає інвестора знову. Якщо знижена ціна нікого не приваблює, відповідно до тих самих правил ціна знижується на аукціонах. Таким чином йде пошук інвесторів, які готові заплатити ринкову ціну за цей актив, ринок визначає ціну, не Фонд гарантування, не Prozorro. Продажі – лише ринок і реальний попит інвесторів на конкретні активи. Абсолютно всі активи виставляються на індивідуальний продаж, якщо не продаються індивідуально, пулюються. Це все публічні документи і публічні правила, яким фонд слідує в кожному конкретному випадку.

ЗАБУРАННА Л.В. Добре, Ольга Сергіївна, я погоджуюсь, що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я вибачаюся, там хотів додати, доповнити фонд. Да, будь ласка.

НОВІКОВ В.В. Я, до речі, хочу нагадати, що Рахункова палата щодо ефективності, да, вона запропонувала фактично в своїх матеріалах те, щоб продаж активів банків здійснювалася державними банками, і чомусь Рахункова палата вважає, що фактично відміна аукціону, а просто купівля державними банками дорого, як це завжди всі говорять, за рахунок капіталу, який держава вливає бюджетними коштами в державні банки, то це називається ефективно.

І стосовно, до речі, ефективності. Тут прозвучало і у вас, що занижена оцінка. Взагалі-то функція фонду на аукціонах і на платформі Prozorro заключається в тому, щоб необмежене коло покупців створили конкурентну пропозицію щодо купівлі конкретного кейса. І ніхто ніколи не говорить, не

тільки тут, в стінах слідчої комісії, про якісь порушення процедур проведення цих аукціонів. Всі говорять: дорого – дешево.

Я би хотів сказати, що ціна, яка формується, тим більше в таких умовах, в яких зараз ще перебуває Україна, і перебувала з 2014 року, коли «банкопад» взагалі почався, це фактично ціна країни, це ціна для інвестора вкладення цих коштів в таку ризикове середовище, яким, на жаль, на сьогодні, і тоді ще, коли почались військові дії в 2014 році, є Україна. Це питання роботи судів, реєстраторів, нотаріусів, правоохоронних органів. Оскільки буквально «Чорноморець» коли був, продаж стадіону «Чорноморець», ми ледве встигли зняти арешт з «Чорноморця». Уявляєте, потерпіла сторона, у неї арештований стадіон. І інвестор, коли купив інвестор цей стадіон, наступного ж дня цей стадіон був арештований. Це от умови входження інвесторів в наш ринок. І все це відображається на ціні активів.

Тому це не абстрактна якась країна, абстрактний аукціон, відірваний взагалі від реалій, і тут все продається, як стадіон «Вемблі» у Великобританії, ми продаємо як би його там. Якби ми продавали «Чорноморець» там, то була б зовсім інша ціна.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пані Леся. Леся Валентинівна?

ЗАБУРАННА Л.В. Так-так, вибачте. Ну, власне, я хотіла, щоб прокоментували. Тобто в рішенні Антимонопольного комітету, прошу вибачення, Рахункової палати вказані кейси, де безпосередньо є згадки про ситуацію, коли актив продавався, умовно, за 1 відсоток, фактично дисконт складав 99 відсотків. Ну, це не виглядає конкурентним продажем цих активів. Тобто я вважаю, що однозначно так не може функціонувати фонд і, власне, продавати активи з дисконтом 99 відсотків. Це не наша суб'єктивна думка, це об'єктивний звіт Рахункової палати. 99 відсотків складно пояснити будь-якими ринковими умовами.

БІЛАЙ О.С. Це нескладно пояснити, і питання конкурентності продажу, і ціни, яка сформувалася в результаті конкурентної...

ЗАБУРАННА Л.В. Банк «Форум», конкретно, 12,7 мільярда – проданий за 125 мільйонів. Поясніть, будь ласка, що було таке з пулом активів Банку «Форум», що ви знизили ціну на 99 відсотків?

БІЛАЙ О.С. Не ми знизили, ми пропонували купити цей актив за номінальну вартість, яку ви назвали. Але ринок не купив, не знайшлося жодної людини або...

ЗАБУРАННА Л.В. Дуже шкода. Дуже шкода.

БІЛАЙ О.С. Наше завдання, яке ми виконуємо якісно, це створити максимальну конкуренцію. Ми рекламуємо активи і залучаємо всіх можливих зацікавлених осіб, жодного обмеження щодо доступу потенційних інвесторів до торгів немає. На цьому побудована вся ідея Prozorro.Продажі, і ця ідея була закладена Фондом гарантування – створити максимальну конкуренцію. Але конкуренція є за актив, в якому є цінність, якщо цінності немає і нікому він не потрібен, то продати його за номінал неможливо. Ми це...

ЗАБУРАННА Л.В. Дивіться, значить мова про вашу абсолютно неефективну роботу, значить, ви не можете і не здатні залучати відповідно зацікавлених осіб для того, щоб вони вносили нормальні кошти. Тому що пул активів банку продати з дисконтом 99 відсотків – це пряма шкода державі. Об'єктивно це дуже виглядає, ну, ненормально. І на сьогоднішній день, ви знаєте, що держава і дефіцит державного бюджету, він є дуже суттєвий. І ми як країна не можемо собі дозволити не знайти можливості реалізовувати

відповідно активи за 1 відсоток. Це однозначно свідчить значить про неефективність вашої роботи.

БІЛАЙ О.С. Кошти і виручені від продажу активів або управління активами не спрямовуються до державного бюджету. Вони спрямовуються кредиторам неплатоспроможного банку.

Щодо державного бюджету і участі фонду обороноздатності хочу сказати, що саме про те, з чого я починала. Вимоги фонду до Укрінбанк і компанії «Укрінком», на яку банк перетворили, на сьогодні сягають 1,5 мільярда гривень. Вони не погашені вже 11 років. І ці кошти можуть бути спрямовані на підтримання обороноздатності нашої країни. Але, на жаль, фонд вимушений продовжувати судові справи з компанією, тому що на сьогоднішній день питання так і не вирішено, а кошти не повернуті.

ЗАБУРАННА Л.В. Ольга Сергіївна, я ж в даному випадку вас не питаю про конкретний кейс з банком, ми говоримо про офіційні... я вас запитувала про офіційний звіт Рахункової палати.

БІЛАЙ О.С. Про конкретні кейси в офіційному... Про конкретний кейс...

ЗАБУРАННА Л.В. Ні, зокрема, пул активів Банку «Форум». Пул активів Банку «Форум». Тут не Укрінком.

Добре. Дякую. У мене немає більше питань.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую, Леся Валентинівна.

Пані Юлія Яцик, народна депутатка. Чого воно не працює? Треба просто натиснути, напевно. Говоріть, пані Юлія, думаю, що зараз все має запрацювати.

ЯЦИК Ю.Г. Пані Ольга, скажіть, будь ласка, яка кількість колегіальних органів була створена виконавчою дирекцією у фонді?

БІЛАЙ О.С. Точна кількість вас цікавить колегіальних органів?

ЯЦИК Ю.Г. За які питання вони відповідають, колегіальні органи?

БІЛАЙ О.С. За який час? За останні три роки. Ні, я б сказала так, що всі питання стосовно управління активів, це один напрям, всі питання стосовно затвердження реєстру вкладників і всі питання стосовно кредиторських вимог, затвердження реєстру кредиторів розглядаються колегіальними органами фонду і колегіальними органами банків. Спочатку в банку є колегіальний орган, який приймає рішення, і це рішення направляється у фонд для перевірки, контролю і затвердження, і потім контролю виконання. Більшість колегіальних органів після свого рішення направляють це рішення на затвердження головного органу управління Фонду гарантування – виконавчій дирекції. Це також колегіальний орган. Контроль над роботою фонду здійснює адміністративна рада фонду, яка формується з представників Національного банку України – 2 особи, представників Кабінету Міністрів...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто зараз... назвіть, будь ласка, їх по прізвищах зараз.

БІЛАЙ О.С. Олександр Зима і Галина Пахачук.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це представники...

БІЛАЙ О.С. Національного банку в адміністративній раді Фонду гарантування. А також представника комітету Верховної Ради...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто від Кабінету Міністрів і хто від комітету?

БІЛАЙ О.С. Від Міністерства фінансів Володимир Боголій і від Верховної Ради Комітету з питань фінансової політики Тетяна Боцула.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тетяна Боцула?

БІЛАЙ О.С. Тетяна Боцула.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Боцула.

БІЛАЙ О.С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, у членів адміністративної ради це постійна робота? Тобто це їхня основна робота чи вони ще мають інші обов'язки?

БІЛАЙ О.С. Ні, вони виконують обов'язки в своїх організаціях, і вони делеговані своїми організаціями бути членами адміністративної ради...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто Олександр Зима, наприклад, це співробітник Національного банку України?

БІЛАЙ О.С. Так, директор юридичного департаменту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Директор юридичного департаменту. А пан чи пані Пахачук?

БІЛАЙ О.С. Пані Пахачук, директор фінансового департаменту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Директор фінансового департаменту Нацбанку. А Боголій?

БІЛАЙ О.С. Начальник відділу Міністерства фінансів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І пані Боцула.

БІЛАЙ О.С. Працівник секретаріату Комітету фінансового...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Працівник секретаріату комітету.

БІЛАЙ О.С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Да, вибачте.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, діяльність таких колегіальних органів фінансується за рахунок коштів фонду?

БІЛАЙ О.С. Вони складаються зі співробітників фонду. Відповідно співробітники фонду отримують зарплату фонду за рахунок коштів фонду. Додаткового фінансування немає.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, чи дійсно адміністративна рада, склад якої ви щойно перерахували, затверджує склад виконавчої дирекції фонду?

БІЛАЙ О.С. Так, призначає особисто кожного члена виконавчої дирекції.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, хто входить до складу виконавчої дирекції?

БІЛАЙ О.С. Що ви маєте на увазі? Пофамільно?

ЯЦИК Ю.Г. Пофамільно, да.

БІЛАЙ О.С. Це публічна інформація.

ЯЦИК Ю.Г. Назвіть, будь ласка, їх.

БІЛАЙ О.С. Входжу я, директор-розпорядник Білай Ольга Сергіївна, входить заступник директора-розпорядника Новіков Віктор Володимирович, входить заступник директора-розпорядника Степанець Вікторія Сергіївна, входить заступник директора-розпорядника Козій Роман Богданович, заступник директора-розпорядника Оленчик Андрій Ярославович, входить фінансовий директор фонду Нужненко Олена Володимирівна і директор департаменту з продажів Кульчицький Олександр Павлович.

ЯЦИК Ю.Г. Тобто сім осіб, семеро осіб?

БІЛАЙ О.С. Так. Семеро осіб. Семеро осіб відповідно до закону. Закон про систему гарантування має окрему статтю, яка визначає кількість осіб у виконавчій дирекції і повноваження виконавчої дирекції, прямо перераховано по пунктах, що має і зобов'язана робити виконавча дирекція.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, відповідно до вашої декларації ви задекларували за минулий рік 8 мільйонів 196 тисяч 192 гривні доходу, отриманого від займаної посади, пан Новіков, член виконавчої дирекції, 7 мільйонів 875 тисяч, пан Оленчик 7 мільйонів 793 тисячі. Це у вас зокрема

683 тисячі на місяць фонд оплати заробітної плати, у пана Новікова 656 тисяч на місяць і таке інше, ще чотири особи задекларували близько 7 мільйонів 800 тисяч. Скажіть, будь ласка, хто вам встановив такі оклади, такий фонд заробітної плати, і чим це регулюється?

НОВІКОВ В.В. А дозвольте питання до голови комісії?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка.

НОВІКОВ В.В. От у зв'язку з цим питанням. Тут почали вже, далеко відійшли від питання, яке, я так розумію, було озвучено звернення ПАТ «Укрінкома» і вже почалися питання про особисті...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це не особисті.

НОВІКОВ В.В. Я розумію, що це мої особисті доходи. Питання, я не зовсім розумію щодо компетенції і розгляду цього питання, які межі взагалі...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановний пане Віктор Володимирович, визначають народні депутати, які вони зададуть питання і можуть ставити питання всі, які стосуються і їм здається мають суспільний інтерес. Я думаю, що питання заробітної плати має суспільний інтерес і доходів людей, які працюють на державу. Ви працюєте не самі на себе, ви не є комерційна компанія, де ви можете самі собі визначати і заробляти скільки хочете. Ви працюєте на державу і маєте відповідати на питання парламентської комісії. Тому, будь ласка, дайте відповідь на питання, яке поставила моя колега.

БІЛАЙ О.С. Так, я готова відповісти. У фонді є положення про оплату праці працівників, є колективний договір, по-перше, який регламентує питання в тому числі оплати праці. Є положення про оплату праці працівників.

І є положення про оплату праці членів виконавчої дирекції. Є формула розрахунку, там немає конкретної цифри, але є формула розрахунку. Положення про оплату праці виконавчої дирекції затверджується адміністративною радою. Це записано в законі про систему гарантування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Інформація про те, що заробітна плата ваша особисто і членів інших виконавчої дирекції складає 700-800 тисяч гривень в середньому, відповідає дійсності? Тільки що те, що ми зараз почули цю цифру...

БІЛАЙ О.С. Я думаю, що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви ж знаєте свою зарплату, чи ви не знаєте?

БІЛАЙ О.С. Звісно, знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скільки ваша зарплата, 700-800 тисяч на місяць?

БІЛАЙ О.С. Ні. 600 з чимось тисяч на місяць.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 600 з чимось тисяч гривень.

БІЛАЙ О.С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 683 тисячі гривень.

НОВІКОВ В.В. Хотів би нагадати, що Фонд не фінансується за рахунок державного бюджету, а фінансування фонду відбувається за рахунок...

БІЛАЙ О.С. Банківської системи.

НОВІКОВ В.В. ...банківської системи, банків-учасників системи гарантування вкладів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це зрозуміло, але це гроші, які йдуть на оплату фонду заробітної плати, це фактично гроші, які теоретично можуть піти на виплату компенсацій вкладів.

НОВІКОВ В.В. Ні, абсолютно ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А як, розкажіть тоді нам як.

НОВІКОВ В.В. Може тоді як працює взагалі система.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, поясніть.

БІЛАЙ О.С. Банки роблять регулярні внески в Фонд гарантування вкладів. Ця сума внесків, вона визначається також Законом про систему гарантування, і це щоквартальні внески, базова сума внеску складає 0,5 відсотка, це базова ставка, від гривневих депозитів. Нараховується 0,5 відсотка на загальну суму вкладів, не гарантовану, а загальну суму вкладів.

Крім того, є підвищена ставка 0,8 відсотка, якщо вклад розміщений в іноземній валюті, а також застосовується ризик-орієнтований підхід, що означає, що фонд регулярно здійснює аналіз діяльності банків, фонд опублікував нормативно-правовий акт, в якому банки самі розраховують на підставі своєї звітності коефіцієнт ризику, який додається до базової ставки.

Таким чином кожен банк кожен квартал розраховує ставку, яку він має сплатити Фонду гарантування, і сплачує таку суму Фонду гарантування щоквартально. З цих коштів фонд формує загальну суму коштів, які використовуються для виплати вкладникам. Фонд має досягти цільового

показника, який встановлений на рівні 2,5 відсотка в нашому законі або може встановлюватися вище, якщо ми бачимо більше ризиків в банківській системі. Такий цільовий показник на сьогоднішній день складає 2,8 відсотка. Він затверджений таким, що має досягти 3,5 відсотка станом на 1 січня 28-го року, і він має динамічне значення. Це означає, що кожного року на 1 січня сума цього цільового фонду, який формує Фонд гарантування, має зростати, для того щоб повністю покрити можливі ризики, які існують в банківській системі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ризики ми розуміємо. Ми говоримо зараз про фонд заробітної плати. Тобто виходить так, що чотири людини, два з них працівники Нацбанку, один – працівник Кабінету Міністрів, конкретно, я так розумію, Міністерства фінансів, да?

БІЛАЙ О.С. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І один працівник... одна працівниця секретаріату Комітету з питань фінансів і банківської діяльності, вони визначають ваш фонд заробітної плати. І коли сьогодні в нас нам як народним депутатам постійно ставлять питання, наприклад, військовослужбовці, у нас сьогодні мав бути заступник міністра оборони, мали говорити про реформу, в тому числі, системи грошового забезпечення, що сьогодні зарплати військовослужбовця можуть становити 21 тисячу гривень на місяць, а зарплата директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів сягає 683 тисячі гривень на місяць. Ну, це виглядає не дуже справедливо, і це викликає багато питань і в мене особисто, і, я думаю, що і в суспільства. Тому ми ставимо вам ці питання, ми хочемо зрозуміти, яким чином: завтра ці чотири людини можуть визначити вам зарплату в 10 мільйонів? Чи як це відбувається? Якісь є обмеження? Чи вони можуть визначити будь-яку цифру?

БІЛАЙ О.С. Вони визначають правило розрахунку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, це ж правило розрахунку приводить врешті-решт до певної цифри?

НОВІКОВ В.В. А що ми повинні відповісти на це, що у нас велика чи маленька, чи порушення якісь є при нарахуванні зарплати, от що?

(Шум у залі)

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми хочемо зрозуміти, яким чином це регулюється, яким чином це обмежується. Якщо це ніяким чином не регулюється і ніяким чином не обмежується, ми як народні депутати, можливо, будемо реалізовувати своє право законодавчої ініціативи для того, щоб обмежити і відрегулювати ці питання. Тому що нам здається це неадекватним: 683 тисячі гривень зарплати на місяць сьогодні державного службовця, який знаходиться в кабінеті в теплом у місті Київ, а не в окопі, і коли в окопі таких зарплат немає. Тому у нас це викликає питання, і ми до вас їх ставимо, щоб зрозуміти цю систему, для того щоб зрозуміти, яким чином її покращити.

Я розумію, що жодна людина, притомна, не відмовиться від того, щоб їй збільшили зарплату. Мені ця позиція абсолютно зрозуміла. Але ми зараз на це дивимось з точки зору держави.

НОВІКОВ В.В. Ці кошти не йдуть військовослужбовцям. Вже ж пояснили про питання роботи фінансової Фонду гарантування вкладів. Кошти йдуть тільки... От кошти, коли настає гарантований випадок і гарантована сума, ну, зараз вона вже 100 відсотків, гарантовану суму виплачує фонд тільки вкладникам в межах гарантованої суми. Іншим кредиторам взагалі нічого не виплачується.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А гарантована сума зараз яка?

БІЛАЙ О.С. Цю зарплату платить не держава. (*Шум у залі*) ...22-го року, з квітня 22-го року, був проголосований, за ініціативою Президента України була подана повна банківська гарантія. Гарантується вся сума вкладу плюс нараховані відсотки. Це відповідно до Закону Верховної Ради, прийнятого в квітні 22-го року.

ЯЦИК Ю.Г. Але ж ви розумієте, що цю суму, яку потім банки вам виплатять, вони покладуть на плечі тих людей, які покладуть на депозит свої кошти.

БІЛАЙ О.С. Ні, цю суму ми потім компенсуємо з активів банку. Ми працюємо над погашенням кредитів, над поверненням активів, і це є джерелом погашення. Державний бюджет не є ні джерелом фінансування Фонду гарантування, ні джерелом погашення.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, де відкриті банківські рахунки фонду?

БІЛАЙ О.С. В Національному банку України. Один рахунок фонду.

ЯЦИК Ю.Г. Чому тоді Національний банк і зокрема фонд не виконує рішення судді, яким Фонд зобов'язаний виплатити людям кошти, тому що Нацбанк не виплачує ці кошти?

НОВІКОВ В.В. Це питання Національному банку чи фонду?

ЯЦИК Ю.Г. А чому фонд відкрив рахунок в Національному банку?

БІЛАЙ О.С. Є Закон України про систему гарантування.

НОВІКОВ В.В. Відповідно до закону.

ЯЦИК Ю.Г. В такому випадку чи ініціювали ви зміни до законодавства для того, щоб виконувати рішення судів? Бо це єдина недержавна небанківська система, я маю на увазі фонд, яка невідзвітна фактично парламенту...

НОВІКОВ В.В. Нас звинувачують у виконанні законів чи в зміні законів? Ми не суб'єкти законодавчої ініціативи. Ви суб'єкти законодавчої ініціативи.

ЯЦИК Ю.Г. Послухайте, ми не можемо знати про проблематику. Ми зараз дізнаємося про те...

НОВІКОВ В.В. Ви все знаєте. З ваших питань ви все знаєте.

ЯЦИК Ю.Г. Послухайте, з наших питань, я вам відправила 12 запитів, на які ви мені відправили такі відписки про те, що ви не можете надати інформацію.

НОВІКОВ В.В. Давайте обговоримо ваші запити тоді тут.

ЯЦИК Ю.Г. Давайте обговоримо ті питання, які я вам поставлю, окрім заробітних плат, про які ви так тактично замовчуєте, і ви вважаєте...

НОВІКОВ В.В. А я повинен покаятися за свою зарплату перед вами, чи як?

ЯЦИК Ю.Г. Перед військовими покайтесь...

НОВІКОВ В.В. Не треба... Не треба, давайте... *(Шум у залі)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я звертаюся вашу увагу на порядок в залі. Я звертаю вашу увагу, що ви спілкуєтесь з народними депутатами України. Я звертаю вашу увагу, що вам просто ставлять питання.

НОВІКОВ В.В. Ні. Мене звинувачують...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні. Вас ніхто ні в чому не звинувачує, ми ставимо питання, ми хочемо почути на них відповіді. Дайте, будь ласка, спокійно відповіді і на цьому крапка. Оце все, що ви хочете сказати, це не питання... Ви зараз не у психотерапевта. Ви на засіданні парламентської комісії.

НОВІКОВ В.В. Мене звинувачують, що я...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вас ніхто ні в чому не звинувачує.

НОВІКОВ В.В. Звинувачують, можна перевірити запис.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка ...*(Не чути)*

Будь ласка, пані Юлія, продовжуйте.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, чи дійсно, чи підтверджуєте ви той факт, що в акціях ОВГЗ фонд розмістив близько 31 мільярда гривень.

НОВІКОВ В.В. Облігації.

ЯЦИК Ю.Г. Облігації.

БІЛАЙ О.С. Я не готова цифру підтвердити вам. Але так, ми розміщуємо постійно кошти в ОВДП. Це теж єдиний напрямок інвестування, який має Фонд гарантування.

ЯЦИК Ю.Г. Який відсоток річних ви отримуєте від розміщення таких коштів цих облігацій?

БІЛАЙ О.С. Не менше 15 відсотків.

ЯЦИК Ю.Г. Вашого доходу.

БІЛАЙ О.С. Якого? Доходу фонду. На облігації, це дохідність облігацій. Ви питаєте про дохідність облігацій. У загальному доході фонду це складає від 30 до 40 відсотків, залежить від того, які ОВДП. Тому що фонд вкладав історично і має у портфелі багато ОВДП з різним строком погашення. А це означає, що в них різні процентні ставки і різна дохідність.

ЯЦИК Ю.Г. Чи дійсно на сьогодні на рахунку фонду знаходиться близько 3,5 мільярда гривень, які повинні...

БІЛАЙ О.С. У нас кожний день змінюється залишок на рахунку, тому що ми кожний день отримуємо дохід, купонний дохід, і здійснюємо нове інвестування, а також робимо витрати з цього рахунку. Тому я, на сьогоднішній день це не було питанням, яке задавалося в рамках підготовки до засідання тимчасової слідчої комісії.

ЯЦИК Ю.С. Скажіть, будь ласка, чи...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Одразу давайте, пані Юлія, я так розумію, ви хочете отримати цю відповідь. Будь ласка, підготуйте письмово і повідомте відповідь, яку...

БІЛАЙ О.С. Про залишок... станом на яку дату? На сьогоднішню дату?

ГОНЧАРЕНКО О.О. На сьогоднішню дату, на 3 липня.

БІЛАЙ О.С. Добре.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, чи були випадки створення штучної заборгованості видачі за кілька днів до порушення процедури банкрутства банку, видачі кредитів, незабезпечених кредитів, на користь третіх осіб для того, щоб в подальшому вони стали кредиторами банку?

БІЛАЙ О.С. Я не зрозуміла питання вашого? Ким видача кредитів, Фондом гарантування?

ЯЦИК Ю.Г. Аудиторський висновок, про який говорила пані Леся Забуранна, колега, містить певний перелік випадків зловживань, які свідчать про непрозорість процедури ліквідації банку, в тому числі і створення такої штучної заборгованості.

БІЛАЙ О.С. Тобто фонд до неплатоспроможності банку видавав кредит його боржникам. Ви це маєте на увазі?

НОВІКОВ В.В. Нісенітниця.

БІЛАЙ О.С. Це повна...

ЯЦИК Ю.Г. До порушення процедури ліквідації банкрутства банку...

БІЛАЙ О.С. Банкрутства чи неплатоспроможності?

ЯЦИК Ю.Г. Неплатоспроможності, да.

БІЛАЙ О.С. Неплатоспроможності. Тобто банк видавав, ви хочете сказати, що фонд видавав кредит...

ЯЦИК Ю.Г. Банк видавав кредит.

БІЛАЙ О.С. Банк видавав кредит?

ЯЦИК Ю.Г. Банк видавав.

БІЛАЙ О.С. Ну, можливо, були, у нас 113 банків були в неплатоспроможності і ліквідації. Там в тому числі були такі випадки, коли банк, вони не підконтрольні фонду, і фонд лише отримує по факту ті активи, які є в балансі банку станом на дату неплатоспроможності.

ЯЦИК Ю.Г. Але процедура ж не порушується отак одразу в один день?

БІЛАЙ О.С. Процедура починається рішенням Національного банку про визнання банку неплатоспроможним.

ЯЦИК О.С. Я розумію, що формально вона починається так. Але банк йде до процедури неплатоспроможності певний період часу, і якраз висновок про те, що йде узгоджена робота з подальшим ліквідатором або там...

НОВІКОВ В.В. Ліквідатора ще немає, поки банк неплатоспроможним не став.

ЯЦИК Ю.Г. Не ліквідатор, арбітражний керуючий.

БІЛАЙ О.С. Немає арбітражного керуючого.

НОВІКОВ В.В. Немає арбітражних керуючих, ми не під Кодексом про банкрутство. У нас адміністративна процедура виведення банків з ринку, у нас немає ніякого арбітражного керуючого. І банки, які знаходяться... неплатоспроможні, під наглядом Нацбанку.

ЯЦИК Ю.Г. Послухайте, йдеться мова про те, що створюється штучна заборгованість, яка в подальшому цим третім особам виплачується пріоритетно першочергово.

НОВІКОВ В.В. Ким створюється?

БІЛАЙ О.С. Ким створюється? Що значить першочергово? Є черга кредиторів, яка формується. Першочергово нічого не оплачується. Тільки заставними кредиторами.

НОВІКОВ В.В. Дивлячись з того, що ви хочете сказати.

ЯЦИК Ю.Г. Зараз. Я вам хочу навести приклад рішення суду про внесення відомостей в ЄРДР про зловживання керівника вашого підрозділу, одного з підрозділів, про те, що рішенням суду було встановлено суму депозиту і визнано особу кредитором банку, проте замість відшкодування цього депозиту ці кошти були виведені з рахунку особи на тимчасовий рахунок якийсь там з депозитного рахунку на транзитний рахунок для обслуговування заяви вимог кредиторів. Але в подальшому ці кошти особі виплачені не були.

НОВІКОВ В.В. Я зрозумів. Я зрозумів, тут мова взагалі не про кредити йде. Це мова йде про депозити. Те, що ви весь час говорили про кредити, які видаються банками до виведення їх з ринку. Це те, що ви зараз оголосили, це абсолютно інше. Це справа Чернявської, працівниці фонду. Її звинувачують в тому, що вона не виплатила поза чергою вкладникам банку і не виконала рішення суду. Її звинувачення якраз невиконання рішення суду, що вона не виплатила кошти вкладникам. А вона не мала права цього робити, оскільки відповідно до закону при ліквідації банку всі кошти виплачуються кредиторам виключно за чергою, виключно. І жодних випадків таких... Це просто злочин, якщо уповноважена особа виплатить комусь за рішенням суду під час ліквідації банку. І це рішення, що ви наголошуєте, воно не вступило в силу. І я просив би не оголошувати тут в стінах як таке, що вже набуло силу, і ми його виконуємо це рішення. Треба обов'язково уточнювати, про що ви говорите.

ЯЦИК Ю.Г. Можна пояснити, куди тоді списали з цього рахунку кошти, на який депозитний рахунок і куди вони поділись?

НОВІКОВ В.В. Я ще раз кажу, пане головуючий, це питання розглядається зараз в суді, апеляція. Оце зараз ми, в принципі, знову беремо судову справу, яка не вступила в силу, яка ще розглядається, буде ще подана апеляція. Ми зараз хочемо розкласти цю справу тут, чи як? Чи може в суді ми будемо її ще доказувати?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Безумовно, ми дочекаємося рішення суду по цій справі. Але вам ставили питання, ви можете спокійно це пояснити, що справа в суді, що справа в апеляційній інстанції. Це пояснення можна дати спокійно, без зайвих емоцій. І ми всі вас чуємо і розуміємо вашу відповідь.

НОВІКОВ В.В. Я все пояснив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

ЯЦИК Ю.Г. А скажіть, будь ласка, крім того в цьому висновку було зазначено про те, що фонд залучає доволі дорогі міжнародні юридичні фірми для представництва їх в судах за кордоном.

НОВІКОВ В.В. В якому висновку?

ЯЦИК Ю.Г. Рахункової палати. Чи дійсно підтверджується цей факт? Чи дійсно ви залучаєте міжнародні юридичні фірми, міжнародних експертів? От нещодавно...

НОВІКОВ В.В. Зрозуміло. Зрозуміло. Для захисту інтересів фонду в міжнародних юрисдикціях Законом України про систему гарантування вкладів, це стаття 52 цього закону, якраз передбачає право фонду залучати ці міжнародні юридичні компанії. Ви назвали дорогі. Так а захищатися в іноземних юрисдикціях – це недешева, я скажу вам, процедура, і всі це, мабуть, прекрасно знають, що за це треба платити кошти. І тому ми залучаємо для пошуків активів або притягнення до відповідальності, цивільно-правової відповідальності нанесення шкоди. Наприклад, у нас були процеси по пану Жеваго, банк «Фінанси та Кредит». І ми дійсно в рамках нашого закону робимо ці заходи. Я не зовсім зрозумів, в чому суть питання.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, буквально чотири дні тому на сайті Цензор.НЕТ вийшла публікація про те, що при наявності у штаті 51 посади провідних юрисконсультів і 22 посади осіб, які обов'язково за штатом повинні мати юридичну освіту. Ви не маєте можливості забезпечити власними силами представництва?

НОВІКОВ В.В. Дивіться, я хочу сказати, от всі знають це питання, «банкопади», да. От в найкращі часи судових справ було у фонді і пов'язаних із нашими банками десь 80 тисяч судових справ, виконавчих проваджень було 120 тисяч. І навіть та наявність юристів, які знаходяться, вона абсолютно, якщо брати по стандартам там завантаженості юристів, то воно взагалі не відповідає тим реаліям судових справ, які ми ведемо. І ясна річ, що ми не тільки іноземні компанії, а ми ще й і національні компанії залучаємо, в національних судах, особливо банки наші залучали. Тому що от такої кількості юристів у нас просто немає для того, щоб супроводжувати всі справи. От навіть справа Укрінкому, який от звернувся тут, 33 суди, тільки по одному цьому Укрінкому у нас зараз розглядається безпосередньо в судах. То я думаю, що це обґрунтовано.

ЯЦИК Ю.Г. А скажіть, яку суму коштів ви витратили на представництво залучених юридичних компаній за кордоном і в Україні за минулий рік?

НОВІКОВ В.В. Це ж у нас, наскільки я пам'ятаю, у нас там, по-моєму, на сайті навіть є, які кошти ми витрачаємо. Зараз я, я ж не готувався до цього питання. Це абсолютно не є проблемою.

ЯЦИК Ю.Г. Дайте нам інформацію, яку суму коштів і яка кількість судів, справ, кримінальних, адміністративних там, там ще якихось, які є. Дайте нам цю інформацію.

НОВІКОВ В.В. Добре.

ЯЦИК Ю.Г. І чим тоді займаються ваші штатні юристи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. То, пані Юлія, є ще питання?

ЯЦИК Ю.Г. Та ні, немає поки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пане Михайло.

СОКОЛОВ М.В. Дякую. Мені зрозуміло, я зрозумів, що це все законно начебто відбувається, на Prozorro. І як викупити Республіку, яка 200 мільйонів коштує, за 27 мільйонів, і потім кожного року все заробляти. Це я бачу зараз приклад, пані Ольга Сергіївна, Віктор Володимирович мене переконали, що вони дуже гарно працюють. Але я, наприклад, переконаний, що держава не гарний управлінець, і це якась законодавча казуїстика відбулася, яку треба змінювати. Оце для мене зрозуміло.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Пані Юлія хотіла щось додати?

ЯЦИК Ю.Г. Можна додати ще?

НОВІКОВ В.В. А можна репліку?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, звичайно, зараз, секунду одну.

Пан Віктор хотів дати репліку на пана Михайла.

НОВІКОВ В.В. Тут, знаєте, така аргументація йде: гарно, негарно. Ми працюємо в рамках закону і працюємо без порушень закону. Я би не оцінював на слідчій комісії, гарно чи негарно працюємо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, насправді слідча комісія, одна з цілей створення і можливостей висновків є внесення змін законодавчих.

НОВІКОВ В.В. Немає питань.

ГОНЧАРЕНКО О.О. До речі, якщо ви бачите, які питання мають бути змінені для покращення роботи Фонду гарантування і збільшення повернення тих коштів і ціни, яку ви отримуєте, ви можете нам надати письмову пропозицію, ми обов'язково її розглянемо і, можливо, будемо ініціювати відповідні зміни як законодавчі.

Ви хотіли щось додати, пані?

БІЛАЙ О.С. Я хотіла з приводу висновку по конкретному кейсу, який пан Соколов назвав Республікою.

Фонд не продавав торгово-розважальний центр. Фонд продавав кредит з заставою, в якому були майнові права на недобудоване будівництво. Недобудоване будівництво на той момент складалося з фундаменту і декількох поверхів, стін. І це був кредит, який знаходився в заставі Національного банку ще до того. Тому ціна формувалася інвесторами, ми продавали його, якщо я не помиляюсь, більше 20 разів на різних аукціонах, намагаючись знайти найбільшу ціну. Тому твердження про те, що ми продавали Республіку не є справедливим.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А скажіть, будь ласка, щоб в цьому питанні, а яким чином фонд займається питанням рекламування таких торгів і анонсування їх? Те, що це відкрито, ми це розуміємо, а питання, щоб дійсно була ця інформація в потенційних покупців. Як збудована ця система?

БІЛАЙ О.С. Дуже великий перелік у нас каналів комунікації. По-перше, всі біржі Prozorro, які бачать лот, який ми виставляємо, вони роблять рекламу серед тих, хто постійно працює на ринку, офіційно комунікує. Ми щотижня видаємо пресреліз на сайті Фонду гарантування, і я закликаю всіх з ним ознайомлюватися і, можливо, приймати участь в аукціонах наших прозорих і

конкурентних. Ми кожного тижня інформуємо, на яку суму активи виставлені, які це активи, чим вони можуть бути привабливими.

Були випадки, коли ми запрошували журналістів і взагалі всіх зацікавлених осіб на місце, на майно банку. Це було приміщення, яке належало Промінвестбанку. І ми показали, що ми продаємо для того, щоб це можна було максимально освітити в пресі. По окремих активах ми робимо додаткову рекламу у соцмережах абсолютно різноманітних, всіх офіційних соцмережах фонду постійно виходить інформація про ті активи, які ми виносимо на продаж.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Пані Юлія, ви хотіли ще щось додати.

ЯЦИК Ю.Г. Так. Я хотіла запитати, скажіть, будь ласка, приміщення по вулиці Січових Стрільців, воно належить фонду?

БІЛАЙ О.С. Якою адресою Січових Стрільців? Січових Стрільців – дуже велика вулиця.

ЯЦИК Ю.Г. Зараз, хвилину. Фонд не купував на цій вулиці, скажімо так, жодних приміщень?

БІЛАЙ О.С. Фонд знаходиться за адресою Січових Стрільців, 17. Так, у цьому будинку декілька... приміщення належить фонду. Фонду гарантування вкладів, так.

ЯЦИК Ю.Г. За якою ціною фонд викупив приміщення?

БІЛАЙ О.С. Я не пам'ятаю ціну, за якою ціною було викуплено це приміщення.

ЯЦИК Ю.Г. А який метраж? Яка площа цього приміщення?

БІЛАЙ О.С. Приблизно 11 тисяч квадратних метрів.

НОВІКОВ В.В. І це не тільки приміщення нашого фонду.

БІЛАЙ О.С. Це приміщення, в якому фонд також розташовує неплатоспроможні банки, які не мають власних приміщень для того, щоб економити кошти для кредиторів.

ЯЦИК Ю.Г. Але це власність фонду.

БІЛАЙ О.С. Це власність фонду.

НОВІКОВ В.В. Ні-ні, не повністю.

ЯЦИК Ю.Г. Але це власність фонду. І фонд придбав за власні кошти це приміщення, 11 тисяч метрів.

БІЛАЙ О.С. Фонд придбав з торгів на Prozorro.Продажі, фонд приймав участь, придбав у банку «Надра». Це приміщення належало банку «Надра», і оскільки був фонд кредитором банку «Надра» і на той момент задовольнялась третя черга кредиторських вимог, всі кошти від продажу були повернені фонду. Всі кошти від продажу були повернені фонду.

НОВІКОВ В.В. хочу нагадати, не все приміщення належить фонду, цілий восьмий поверх це належить на праві власності як приватній компанії.

БІЛАЙ О.С. І частина приміщень використовується для розміщення банків ліквідації, які не мають власних приміщень, з метою економії коштів для кредиторів цих банків. Тобто банки лише компенсують частину витрат, експлуатаційних витрат, електроенергію та інших витрат фонду, але вони не сплачують орендну плату, яку інакше мали б платити на ринкових умовах, якщо б вони орендували окреме приміщення. Банк ліквідації – це не мертва одиниця, це існуюча юридична особа, в якій є персонал, який має виконувати функції, в тому числі судитися з боржниками, в тому числі...

ЯЦИК Ю.Г. Я зрозуміла. Надайте, будь ласка, нам інформацію, коли, за якою ціною фонд викупив це приміщення.

БІЛАЙ О.С. Добре, це публічна інформація, ми надамо ще додатково...

ЯЦИК Ю.Г. Дайте нам інформацію з приводу регулювання фонду заробітної плати для членів виконавчої дирекції, розмір цієї зарплати, ким, коли було прийнято це відповідне рішення. Дайте, будь ласка, інформацію про...

БІЛАЙ О.С. Я перепрошую, тобто може бути запит окремий чи...

(Шум у залі)

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми можемо і зараз ми можемо вам в такій формі теж задати питання, але, якщо ви хочете, ми направимо запит.

БІЛАЙ О.С. Просто багато питань... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре, ми направимо запит. Будь ласка...

БІЛАЙ О.С. ... будемо чекати запит.

ЯЦИК Ю.Г. Також я хочу...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз, секунду, пані Юліє. Я звертаю увагу нашого секретаріату, будь ласка, помітьте всі ці питання, щоб ми їх направили офіційно на Фонд гарантування, щоб нічого не випало з поля уваги, те, що цікавить народних депутатів.

ЯЦИК Ю.Г. Я хочу отримати інформацію від фонду про суму розміщених на рахунку фондів коштів станом на сьогодні і станом на 31 грудня минулого року, в тому числі у вигляді облігацій ОВГД, а також...

БІЛАЙ О.С. ОВГД?

ЯЦИК Ю.Г. ОВГЗ.

БІЛАЙ О.С. ОВДП, напевно.

ЯЦИК Ю.Г. ОВДП. Також я хочу отримати інформацію, скільки коштів фонд витратив на міжнародні юридичні фірми, а також українські фірми, для представництва його інтересів в судах.

БІЛАЙ О.С. Протягом якого періоду?

ЯЦИК Ю.Г. Також я хочу отримати інформацію...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Протягом якого періоду?

ЯЦИК Ю.Г. Минулий рік і цей рік давайте візьмемо.

БІЛАЙ О.С. 2025-2026-й, да?

ЯЦИК Ю.Г. Да.

БІЛАЙ О.С. Добре.

ЯЦИК Ю.Г. Кількість справ, у яких ці особи представляли участь. Також інформацію про те, яка сума грошових коштів була витрачена на забезпечення діяльності колегіальних органів, створених у фонді, в тому числі виконавчої дирекції та інших колегіальних органів, про які ми з вами говорили, про оцінку ризиків, виплат і все таке.

Крім того, дайте мені, будь ласка, інформацію...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пані Юлія, може, ми сформуємо запит і туди додамо всі ті питання, які нас цікавлять, і в тому числі зараз, може, щось?

ЯЦИК Ю.Г. Можна, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте ми, все одно ми будемо формувати запит і ви, будь ласка, з секретаріатом відпрацюйте, щоби всі ті питання, які вас турбують, були у відповідному запиті.

ЯЦИК Ю.Г. Добре. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Дякую.

Колеги, я так розумію, що всі питання, які ми мали до запрошених представників Фонду гарантування, вичерпані. Дякую вам за вашу участь в засіданні тимчасової слідчої комісії. Ви вільні.

БІЛАЙ О.С. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякуємо.

Наступним ми запрошуємо до слова заступника начальника відділу координації та спрямування діяльності центрів рекрутингу Міністерства оборони В'ячеслава Едуардовича Смірнова. Пане Смірнов, будь ласка, займіть місце в першому ряду.

Шановний В'ячеслав Едуардович, як голова комісії хочу офіційно роз'яснити вам ваші обов'язки та попередити про сувору відповідальність, яку ви несете перед законом і суспільством.

Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» ви зобов'язані давати правдиві показання та пояснення про всі відомі вами обставини, що є предметом нашого розслідування.

Попереджаю вас: кожне ваше слово на цьому засіданні фіксується стенограмою та засобами відеозапису.

Згідно зі статтею 384 Кримінального кодексу України за надання завідомо неправдивих показань комісії передбачено покарання у вигляді виправних робіт, обмеження або навіть позбавлення волі. Будь-яка спроба ввести комісію в оману буде розцінена як перешкоджання здійсненню парламентського контролю.

Згідно зі статтею 385 Кримінального кодексу України відмова від давання показань без законних на те підстав тягне за собою кримінальну відповідальність. Ви маєте право не розголошувати інформацію, яка згідно із законом визнана такою, що не підлягає розголошенню.

В папці вам надано для підпису розписку. Своім підписом ви підтверджуєте, що усвідомлюєте кожне моє слово і розумієте наслідки надання неправдивої інформації, і берете на себе зобов'язання говорити виключно правду.

Ви підписали розписку?

СМІРНОВ В.Е. Так, так, вже.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Будь ласка, розкажіть, який саме досвід ви мали до переходу в Міністерство оборони?

СМІРНОВ В.Е. Вітаю, пане голово, члени комісії, аудиторія. Слава Україні!

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вітаю. Героям слава!

СМІРНОВ В.Е. Безпосередньо в Збройних Силах України я приймав участь в бойових діях на Запорізькому напрямку, населений пункт Роботине звільняли, і я там виступав в ролі штурмовика.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це яка частина військова?

СМІРНОВ В.Е. 47-ма окрема механізована бригада, яка безпосередньо...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Магура?

СМІРНОВ В.Е. Магура. Яка безпосередньо очолювала контрнаступ. Безпосередньо там я був як штурмовик, там отримав поранення, там мав честь повісити прапор на школу в Роботиному, яку ми звільнили.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви служили в якому званні?

СМІРНОВ В.Е. Солдат.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Солдат.

СМІРНОВ В.Е. Так. Тоді...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви були мобілізовані?

СМІРНОВ В.Е. Добровільно мобілізований, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В 22-му році?

СМІРНОВ В.Е. В 23-му, в квітні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В квітні 23-го року.

СМІРНОВ В.Е. В квітні 23-го, да. Пішов добровільно, пройшов БЗВП в Латвії. До того пів року готувався, проходив КМБ всі можливі, які були у Львові. І безпосередньо добровільно приєднався вже в контрнаступ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Квітень 23-го року?

СМІРНОВ В.Е. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І ви служили в Збройних Силах до?

СМІРНОВ В.Е. Досі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В який момент ви перейшли з бойових частин в Міністерство оборони?

СМІРНОВ В.Е. В Міністерство оборони фактично зайшов я на посаду 27 травня, тобто місяць тому, трошки більше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 27 травня 2026 року?

СМІРНОВ В.Е. Так, цього року. Після бойових отримав поранення, відновлення і у зв'язку з неспроможністю фізичною бігати більше, то... було згідно мого цивільного досвіду в напрямку медіамаркетингу, project менеджменту, то з начальником персоналу переговорили, була пропозиція очолити напрямок рекрутингу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви вже офіцер?

СМІРНОВ В.Е. Тоді ще ні. В званні солдат, старшого солдата я отримав за перший свій бій і перше поранення там отримав безпосередньо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто 27.05.2026 року ви перейшли в Міністерство оборони старшим солдатом?

СМІРНОВ В.Е. Ні-ні-ні, це розказую ще про службу в 47-й бригаді. Безпосередньо десь через пів року я очолив напрямок рекрутингу і ще десь через чотири місяці заснував патронатну службу, службу супроводу поранених.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 47-ї бригади.

СМІРНОВ В.Е. Так. Тобто це мої ініціативи по напрямку розвитку рекрутингу, патронатної служби, медіамаркетингу і пізніше культурних заходів, все, що стосується про події для військових, культурних цінностей, там похід в гори, бригади «Магура» на гору Магура. Тобто моя діяльність була зробити максимальний шлях кандидата, який буде приходити до нас в бригаду, зрозумілим, чітким, дати правильне рекрутингову стратегію, кампанію,

зрозуміти, хто ми на ринку, позиціонувати нашу бригаду, дати правильну картинку, розуміти потреби і вимоги бригади. І в подальшому тобто супровід кандидата до вступу в бригаду і його супровід соціальний, тобто на момент, коли він отримав, наприклад, поранення, щоб ми розуміли, що він там на стабпункті може отримати бокс з засобами гігієни і телефоном, щоб рідним передзвонити, щоб була перевірка, що там він правильний діагноз, форма-100, що він попав в гарну лікарню до гарних лікарів, який там супровід військовослужбовців. Тобто це основний був шлях в напрямок моєї діяльності. І безпосередньо іноземний рекрутинг – це те...

ГОНЧАРЕНКО О.О. В бригаду знову ж таки в 47-му?

СМІРНОВ В.Е. Так, 47-му.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І скільки ви рекрутували іноземців в 47-му бригаду?

СМІРНОВ В.Е. Я не знаю, чи можу говорити цифри.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можете. Це не є закритою інформацією.

СМІРНОВ В.Е. Нас ворог дивиться.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну нічого. Це не є закрита інформація, ми говоримо про ваші... в цілому нам важливо зрозуміти ваш досвід.

СМІРНОВ В.Е. Давайте я скажу так. Питання стоїть в тисячах. Тобто за два роки кілька тисяч поповнена мною і моєю командою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Кілька тисяч?

СМІРНОВ В.Е. Да. І це мається на увазі в тому числі і добровольці, контракт-мобілізація, в тому числі це досвід роботи...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто це і українців, і іноземців – кілька тисяч?

СМІРНОВ В.Е. Іноземців значно менше, так. Але це і українці, іноземці. Це також і СЗЧ, і умовно-дострокове звільнення, роботи, і з ТЦК, по відборах в навчальних центрах. Тобто цей досвід глобальний по поповненню бригади, він весь був реалізований нашою командою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І до якого часу ви служили в бригаді?

СМІРНОВ В.Е. До переводу в Міністерство оборони.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто до 27.05.2026.

СМІРНОВ В.Е. Шлях в Міноборони був через Центр іноземного рекрутингу, я був там місяць. Більш глобально зрозуміти, як там побудовано.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто давайте ще раз. Ви служити в 47-й бригаді. Можете сказати, до якого числа чи місяця? Просто ми маємо зрозуміти весь шлях зараз. Да, будь ласка. Ви так не пам'ятаєте? Нам місяця достатньо, необов'язково число.

СМІРНОВ В.Е. До 23 квітня 2026 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. До 23.04.2026 року. І ви пішли вже з 47-ї бригади з посади керівника...

СМІРНОВ В.Е. Начальника відділу, будучи офіцером вже фактично.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будучи офіцером в званні...

СМІРНОВ В.Е. В званні молодшого лейтенанта, і лейтенанта отримав в травні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 23.04.2026 року ви були переведені в Центр рекрутингу Міністерства оборони. Правильно я сформулював?

СМІРНОВ В.Е. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І в ньому ви відповідали за...

СМІРНОВ В.Е. Я зайшов на посаду заступника начальника, і фактично глобально моя задача там була більш детально зрозуміти структуру, що робить, як працює Центр іноземного рекрутингу. Але основне запрошення, яке я отримав від міністерства, це в напрямку поділитись моїм досвідом роботи з іноземцями по іноземному напрямку в 47-й бригаді і як цю модель можна десь застосувати тут безпосередньо в Міністерстві оборони.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто конкретно вас запросив до переходу?

СМІРНОВ В.Е. Приїжджала команда від Міністерства оборони в 47-му вивчати напрямок і досвід застосування іноземців, заступник міністра і мій діючий...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Заступник міністра Банік?

СМІРНОВ В.Е. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А який заступник?

СМІРНОВ В.Е. Тоді був пан генерал-лейтенант Мойсюк.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мойсюк. Тобто пан Мойсюк безпосередньо вас запросив до роботи в Мінобороні.

СМІРНОВ В.Е. Так, разом з керівником діючим мого підрозділу зараз.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Центру рекрутингу?

СМІРНОВ В.Е. Ні, з керівником...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А вашого... з керівником відділу координації та спрямування. Хто є зараз керівником відділу координації та спрямування?

СМІРНОВ В.Е. Михайло Баннов.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як?

СМІРНОВ В.Е. Баннов Михайло.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Баннов? Михайло Баннов.

Ваш відділ координації, далі ви перейшли безпосередньо у відділ координації. Як давно він був створений цей відділ в Міноборони?

СМІРНОВ В.Е. Не можу відповісти на це питання, не задавався.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Чому саме вам було доручено керувати реформою рекрутингу? Це ж є ваше завдання, правильно зараз формулюю?

СМІРНОВ В.Е. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А що є вашим завданням на посаді заступника начальника відділу координації та спрямування діяльності центрів рекрутингу Міністерства оборони?

СМІРНОВ В.Е. Фактично згідно функціональних обов'язків, які отримав в червні місяці, я можу рекомендувати спрямовувати роботу центрів рекрутингу Збройних Сил в напрямку іноземного. Також координувати... Не координувати, а надавати рекомендації керівнику відділу, який має приймати глобальні стратегічні якісь рішення. А якщо говорити про мої задачі, попередньо про що було оговорено, то це безпосередньо і є поділитись досвідом, який у мене є в напрямку саморекрутингу бригадного, і по застосуванню. Тобто мій зараз фокус збільшений не стільки у напрямку рекрутингу, скільки супровід соціальний іноземців. Тому що дуже багато є розмов про те, як вони мають сюди приїхати і як їх застосовувати, але дуже мало насправді говориться наслідки, які будуть в подальшому в їх службі. Це і про поранення, і про комунікацію безпосередньо з їх рідними. Тобто це більш цікавий для мене зараз напрямок, з яким...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можна сказати, патронаж такий.

СМІРНОВ В.Е. У нас і ЦВС, який вже запровадив систему супроводу по бригадах безпосередньо, та патронатна служба, яку ми з Катериною (Цифрою) зробили, вона неабиякий вклад...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Катериною Черногоренко?

СМІРНОВ В.Е. Катерина Цимболинець, якщо не помиляюсь. У 125-й бригаді вона начальник зараз патронатної служби.

То безпосередньо цей досвід, який ми отримали у 47-й, і те, як побудована структура в ЦВС, то зараз активна комунікація з омбудсменами, зрозуміти, як це поширити на ті бригади, які мають досвід, хочуть мати такий досвід з іноземцями, тобто мій напрямок зараз посилений туди.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто безпосередньо із заступників міністра зараз курує цей напрямок?

СМІРНОВ В.Е. Банік.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Заступник міністра Банік.

СМІРНОВ В.Е. Банік, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви проводили наради з ним?

СМІРНОВ В.Е. Ну, мене активно ще не залучають, так як я людина нова, я ще входжу в стан справ, тому, в принципі, в глобальних стратегічних нарадах я ще не брав участі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас є доступ до держтаємниці?

СМІРНОВ В.Е. Я в процесі отримання, я вже подав заявку, нарколога пройшов. Готую відповіді на запитання. Тобто я от в процесі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

В червні в Міноборони презентували реформу військової служби. Ви були залучені до розробки цієї реформи?

СМІРНОВ В.Е. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні.

Ідемо далі. Питання аудиту діяльності центрів рекрутингу. Чи проводився такий аудит?

СМІРНОВ В.Е. Безпосередньо було прокомуніковано центри рекрутингу родів військ на наявні виклики, які у них є. І зібрані від них там побажання, як би вони хотіли там покращити роботу в тому чи іншому напрямку. Безпосередньо по напрямку іноземному не дуже зрозуміло, як у них іде робота. І ми напрацьовуємо зараз деякі пропозиції, щоб покращити стан справ в центрах рекрутингу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, от ви маєте, ви зараз говорите про іноземців, але ж рекрутинг це і українці безпосередньо. Ваш відділ відповідає і за це, правильно?

СМІРНОВ В.Е. Так, сто процентів. І безпосередньо якраз керівник підрозділу розділив по команді, по тих, хто учасники відділу, так, то він розділив напрямки, якраз там центр української армії, це один напрямок, роди військ, це інший напрямок. Тобто мені доручено в напрямку іноземному більше фокусуватися.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви безпосередньо ним займались.

СМІРНОВ В.Е. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи володієте ви цифрами, скільки громадян після звернення до центрів рекрутингу реально підписали контракт?

СМІРНОВ В.Е. Зараз не скажу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Ми тоді окремо підготуємо запити, які стосуються цих цифр. Наскільки успішним зараз є рекрутинг, ваша оцінка?

СМІРНОВ В.Е. Все у порівнянні, так. Якщо об'єктивно порівнювати з рекрутингом ворога, я вважаю успішним дуже. Якщо загалом, то немає кінця, навіть там якійсь межі підлягало, ще й багато що покращувати. Ми знаємо що, працюємо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи ви як заступник начальника відділу, людина, яка займалась питанням рекрутингу, чи ви вважаєте, що рекрутинг може собою замінити ту систему, яка сьогодні склалась, тобто ТЦК, які викликають дуже багато нарікань з боку громадян? Чи можемо ми ліквідувати цю систему, замінити її рекрутинговими центрами?

СМІРНОВ В.Е. Дуже складне запитання. Дякую. Дайте мені секунду.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На вашу думку особисту.

СМІРНОВ В.Е. Мені глобально неважко там коментувати саме роботу ТЦК, бо це різні абсолютно напрямки діяльності: комплектація Збройних Сил і рекрутинг, здавалось би, що суть одна – привести людину, але інші інструменти і мотивації. Якщо ми беремо загально рекрутинг як медіамаркетинг, як зробити образ, бренд зі Збройних Сил, з бригад, то я вважаю, що тут роботи може бути пророблено ще дуже багато. І чи може вона загально змінити, не можу зараз відповісти, не готовий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

Переходимо до ваших безпосередньо обов'язків – рекрутингу іноземців. Міноборони планує відкрити ринок рекрутингу іноземних громадян для участі в захисті країни. Згідно з дорученою ініціативою до процесу залучать приватні рекрутингові компанії, які проводитимуть пошуки і попередній відбір добровольців за межами України. Однією із ключових цілей називають суттєве збільшення кількості іноземних військовослужбовців в складі підрозділів В рамках ініціативи планується наростити частку легіонерів серед штурмовиків і піхотинців приблизно в пропорції один до одного. Передбачається, що приватні рекрутингові компанії займатимуться підбором кандидатів, проводитимуть необхідні процедури добору, після цього направлятимуть добровольців в Україну. Таким чином планується створити окремий ринок залучення іноземців, які бажають вступити до лав українських підрозділів на добровільній основі.

Хто є автором ідеї залучення приватних рекрутингових компаній до пошуку іноземців для служби в ЗСУ?

СМІРНОВ В.Е. Особисто не знаю. Я думаю, що це стратегія міністра, заступників.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чому Міноборони дійшло висновку, що державна система рекрутингу не здатна самотійно виконувати цю функцію? Ну, існує ж державна система рекрутингу.

СМІРНОВ В.Е. Ну, так, є.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чому Міноборони дійшло висновку, що державна система рекрутингу не здатна самотійно виконувати цю функцію, треба

залучати приватні компанії і створювати фактично приватний, окремий ринок?

СМІРНОВ В.Е. Пане голово, при всій повазі, я не можу відповідати за Міноборони, чому. Можу оперувати тим тільки, що публічно говорить, наприклад, міністр, що завжди там, де є бізнес, він буде ефективніший, ніж державний якийсь механізм. І, можливо, в цьому суть. Бо задача стоїть дуже велика, і я думаю, що в цьому суть.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Які саме проблеми державного рекрутингу має вирішити залучення приватних посередників?

СМІРНОВ В.Е. Я думаю, на такі питання, вірогідно, мав би заступник міністра...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми його теж запросили. Ми сподіваємось, що ми його побачимо на наступному засіданні. Ви не можете відповісти на це питання?

СМІРНОВ В.Е. Я не компетентний.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи означає ця реформа фактично передачу частини державних функцій приватному бізнесу?

СМІРНОВ В.Е. Не готовий відповісти, я ще моделі до кінця не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Який економічний розрахунок підтверджує доцільність виплати приватним компаніям винагороди за кожного залученого кандидата?

СМІРНОВ В.Е. Не готовий, не знаю, не моє питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто такого економічного розрахунку не проводилось, наскільки вам відомо?

СМІРНОВ В.Е. Ну, я особисто не приймаю в цьому участі. Я ж кажу, я тільки заходжу, знайомлюсь в принципі з процесами. І на стратегічні такі сесії я ще долучений не був.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто взагалі фінансова модель ця, чи є якась економічне, фінансове обґрунтування? Вам невідомо це?

СМІРНОВ В.Е. Невідомо. Ну...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Просто ви відповідаєте за рекрутинг іноземців, і сьогодні в ньому плануються великі зміни, як ми розуміємо, залучення приватних компаній. Ми думали, що є якась модель, яка була пропрацьована фінансово, економічно, юридично, що це все опрацьовано, і тоді ми переходимо на це. От ми хочемо це зрозуміти. Я просто з ваших відповідей розумію, що немає ніякої моделі.

СМІРНОВ В.Е. Я не готовий відповісти, чи вона є. Я, дійсно, розумію ваше запитання, і саме хотів більше комунікації, щоб зрозуміти, яка там модель зараз є і в чомусь витребувана. Я думаю справа в тому, що я людина нова, а це питання фінансове, це, по-перше, не моя компетенція, і в мене є задачі, які мені там треба зрозуміти, пройти...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, ви людина нова, але ви за це відповідаєте, це ж ваша пряма... Є відділ... Я зараз ще раз сформулюю. Є відділ координації та

спрямування діяльності центрів рекрутингу Міністерства оборони.
Правильно?

СМІРНОВ В.Е. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В ньому є керівник Михайло?

СМІРНОВ В.Е. Баннов.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Баннов?

СМІРНОВ В.Е. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви є заступником по рекрутингу іноземців.

СМІРНОВ В.Е. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, то я думаю, ви працюєте вже більше місяця. Я розумію, що ви людина нова і місяць – це не дуже довгий час, але я так розумію, що зайшовши, ви мали би бачити концепцію, модель, яким чином рекрутинг іноземців буде відбуватись. І ця модель мала бути обґрунтована якимось фінансово, економічно, юридично, з розрахунком ризиків можливих і так далі? Я просто маю зрозуміти, чи існує така модель, якийсь документ, наказ, концепція?

СМІРНОВ В.Е. Те, про що я кажу, це питання вірогідно треба задати як мінімум моєму керівнику, як максимум заступнику міністра, який над цим працює. Я не долучений до цього.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви не бачили такого документа, ви не знаєте про нього? А про існування взагалі, знаєте, існує такий документ, чи ні?

СМІРНОВ В.Е. Ну, логічно, воно мало би бути, бо якщо ми готуємося...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну да, але логічно, щоб ви мали його знати, вам же його виконувати далі.

СМІРНОВ В.Е. Я запевняю, вхід в міністерство дуже непростий, банально з організацією робочого місця скільки часу йде і ресурсів зрозуміти, ну, думаю, це пов'язані речі. Я максимально швидко включусь, коли мене допустять до цього, і розберемося.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Яким чином відбиратимуться ці приватні рекрутингові компанії? Який планується конкурс чи якась конкурсна комісія? Вам щось про це відомо взагалі?

СМІРНОВ В.Е. Знаю, що мають бути, і це логічно, вимоги до компаній, які будуть...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, вони є вже в нас?

СМІРНОВ В.Е. Вони пишуться не мною, я не в курсі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто, ким пишуться? Якщо не вашим відділом, то ким?

СМІРНОВ В.Е. Працює над цим керівник, заступник міністра.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто всім цим особисто займається заступник міністра?

СМІРНОВ В.Е. Так, це ж його відповідальність і він включає туди свою команду.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Окей.

Ну тоді, я так розумію, в питаннях кваліфікаційних вимог, структури власності цих компаній, механізму перевірки їхніх кінцевих бенефіціарів, запобіжників, які унеможливають участь в компаній, пов'язаних з громадянами Росії або інших держав, що становлять загрозу нацбезпеці, механізму недопущення конфлікту інтересів серед посадових осіб, перевірки іноземців, яких залучали, тобто на ці питання усі у вас відповіді немає?

СМІРНОВ В.Е. На ці – ні. Я працюю над супроводом, попередньо працював над тим, що презентував, як воно у 47-й бригаді, як ми вибудували цю модель комунікаційну, логістичну в принципі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи передбачено перевірку кандидатів через міжнародну базу даних, інформацію щодо можливої участі кандидата у воєнних злочинах або діяльності у незаконних збройних формуваннях, відповідальність приватної компанії за кандидата, якою вона буде? Теж ці всі питання відкриті і відповіді на них ви не знаєте на цю хвилину.

СМІРНОВ В.Е. Саме так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, будь ласка, пані Юлія.

ЯЦИК Ю.Г. У мене є кілька питань. Перед тим, як ми повернемося до іноземних легіонерів, я хотіла б запитати. Ви сказали, що ви приймали участь у встановленні прапору на будинку школи в Роботиному?

СМІРНОВ В.Е. Так.

ЯЦИК Ю.Г. Саме ви?

СМІРНОВ В.Е. Я особисто тримав його руками і вставляв в парапет в складі групи ССО. Ми заходили втрьох, мій командир взводу, мій побратим К-2, і ми втрьох вішали цей прапор. Зранку цей прапор перевішувався на дах, тому що там він висів вниз, хотіли бачити його на даху. І друга група зранку його ще довішувала наверх. Це відома інформація, є відео через тепловізори, які знімають там на місці.

ЯЦИК Ю.Г. Але в засобах масової інформації фігурує і нагороджена орденом інша людина – Ярослав Бевза.

СМІРНОВ В.Е. По-перше, це командна робота, але саме це, я думаю, це чудеса військової служби. Нагороджують...

ЯЦИК Ю.Г. Я перепрошую, можливо, це репліка, просто я особисто знаю цю людину, це мій однокласник.

СМІРНОВ В.Е. Так. Я з ним воював.

ЯЦИК Ю.Г. І ви вважаєте цю нагороду незаслуженою.

СМІРНОВ В.Е. Запитайте його.

ЯЦИК Ю.Г. Добре. Я зрозуміла.

Скажіть, будь ласка, ви знаєте, що іноземні легіонери після проходження у нас військової служби періодично повертаються до своїх домівок в свої країни. Чи є випадки притягнення їх на території інших держав за міжнародною статтею «найманство»? Якщо є, то як ви допомагаєте таким легіонерам вирішувати ці питання?

СМІРНОВ В.Е. Чи коректно я зрозумів запитання? Це військовослужбовці, які служили в нас, що вони виходять і...

ЯЦИК Ю.Г. Закінчуються контракти або вони списуються через інші причини, повертаються.

СМІРНОВ В.Е. Мені особисто невідомі такі випадки. Єдина комунікація з такими, хто в нас вже відслужив і мав там досвід, це переважно якщо вони повертаються додому в свої країни, і ми можемо там щось прокомунікувати, допомогти, попросити на місці організувати, тобто це єдина така комунікація.

ЯЦИК Ю.Г. Про випадки притягнення до кримінальної відповідальності іноземців, які проходили службу в Україні, в Європі вам теж невідомо?

СМІРНОВ В.Е. Саме ті іноземці, з якими працюємо ми, працювали командою під конкретну роту, формували, то там 90 відсотків корисного застосування, так це будемо називати, іноземців – це ті іноземці, які лишаються...

ЯЦИК Ю.Г. Я перепрошую, вибачте. Я про інше запитала.

СМІРНОВ В.Е. Я просто поясню, що не було підстав і не було таких ситуацій, бо ці іноземці ще, з якими я працював, вони ще служать, вони на місці...

ЯЦИК Ю.Г. Я вас запитую не про конкретні ваші кейси, а оскільки ви представник міністерства, про загальні кейси, які стосуються обличчя України і відповідальності перед іноземними легіонерами, які захищали нас і в подальшому при поверненні в свою країну були піддані кримінальним переслідуванням. То як Україна, яку займає Україна позицію, зокрема Міністерство оборони як допомагає таким іноземним легіонерам? Можливо, оплачує адвоката, я не знаю, можливо надає якісь документи, можливо, надає прихисток в подальшому?

СМІРНОВ В.Е. Я знайшов дуже гарну комунікацію з омбудсменом і я запитаю про такі випадки, і ще раз прокомунікую це питання з керівником відділу, чи йому відомі такі. Мені наразі таких задач не поступало, я не бачив, комунікація не відбувалася.

ЯЦИК Ю.Г. Зрозуміло.

Скажіть, будь ласка, чи відомо вам про ті проблемні питання, з якими стикаються іноземні легіонери під час оформлення документів, які надають їм підстави перебувати в Україні, або у разі закінчення їх особистих документів, виданих в інших державах.

До прикладу. Є у нас чеченці, які воюють на стороні України, є у нас грузини, у яких закінчилися їх особисті документи, строк дії. І для того, щоб їм оновити ці документи, їм потрібно або повернутися в Грузію, в Чечню, де, звісно, вони будуть одразу заарештовані. Але ці документи потрібні для укладення наступного контракту, вони зараз перебувають на контракті. Контракт сплинув, документи сплинули, укласти новий контракт вони не можуть, тому що не можуть оновити свої особисті документи. Яким чином і

якщо ви вже стикалися, можливо, з такими випадками, яким чином ви допомагаєте у таких випадках?

СМІРНОВ В.Е. Пані Юлія, наголошую, в 47-й у мене не було такого досвіду. Тут при Міністерстві оборони я ще вивчаю, як це має працювати загалом, і я не зіштовхувався з таким, в принципі, напрямком. Я точно, я взаємодію зараз з омбудсменом, з Офісом омбудсмена. Я впевнений, всі такі питання ми врегулюємо.

ЯЦИК Ю.Г. Зрозуміло. Тоді питання, будь ласка, тоді не питання, а прохання допомогти таким військовослужбовцям. Я знаю, що зараз певна група добровольчого формування грузинського легіону і чеченців з батальйону Шейха Мансура переходять в 91-й окремий протитанковий батальйон і у них є ось такі проблеми, вони не можуть укласти контракт через вплив строків особистих документів і через вплив посвідки на тимчасове проживання в Україні. То, будь ласка, посприйте таким добровольцям у вирішенні цих питань.

СМІРНОВ В.Е. Окей. Я записав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Я прошу секретаріат тимчасової слідчої комісії підготувати запит на Міністерство оборони щодо концепції рекрутингу в цілому і в тому числі рекрутингу іноземців, бо ми хочемо зрозуміти, якою є концепція, бо це суперважливе питання.

Я хочу пояснити, чому ми вас запросили. Ми вважаємо, що це питання є суперважливим. Ми вважаємо, що це питання реально є стратегічним. Ми вважаємо, що кількість іноземців, які можуть служити в Збройних Силах України може бути суттєво вищою, тому що люди-добровольці, які поділяють наші погляди і готові воювати за Україну. Ми вважаємо, що придатний,

мотивований іноземець - це краще, ніж непридатний, немотивований, «бусифікований» українець. І тому ми дуже підтримуємо цей напрямок, однак нас дуже турбує, що сьогодні ми бачимо і чуємо якісь концепції реформи, залучення приватних компаній, і ми хочемо зрозуміти, яким чином це все буде перераховано, тому що там дуже багато ризиків фінансових, корупційних, правових, міжнародно-правових. Це дуже непросте питання, це дуже серйозне питання і до нього треба підходити дуже обережно, все вивірюючи.

І ми готові допомагати, тому що конкретно члени тимчасової слідчої комісії включно зі мною, ми маємо досвід залучення іноземців, ми готові надавати допомогу вам, ми готові з вами співпрацювати, ми готові вносити за потреби необхідні законодавчі зміни чи допомагати вам вносити зміни у відповідні постанови уряду чи накази Міністерства оборони і так далі, і так далі. Але ми дуже хочемо, щоб це був не кавалерійський наскок, який може завершитися величезними проблемами, не дай боже, і зривом навіть того, що ми маємо сьогодні, а реально підвищенням ефективності цієї системи. Це не гра, це дуже серйозно і тому ми вас запросили. І я би просив вас відповідно і в своєму відділі, і в Міністерстві оборони передати наше занепокоєння. Ми, безумовно, далі очікуємо заступника міністра Баніка, який за це відповідальний в тому числі, ми хочемо розуміти, що це, що ця суперважлива, повторююсь, суперважлива робота буде здійснена на належному рівні, бо ризики цього величезні.

Все, я вам дякую.

ЯЦИК Ю.Г. Маленька репліка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, пані Юлія, будь ласка, звичайно.

ЯЦИК Ю.Г. Крім іноземців, які готові укласти контракт, є багато добровольчих формувань, в тому числі білоруси, і чеченці, і грузини, дуже багато, і канадці, які неготові, на жаль, укласти контракт, тому що бояться в

подальшому переслідувань якихось, але вони елементарно не можуть оформити УБД. Вони навіть не претендують на якісь там окремі пільги, статуси чи ще щось, але просто сам факт перебування у складі і виконання певних завдань вони не можуть оформити. Тому я розумію і політику Міноборони, тому що добровольці – це така собі історія, хочу виконую, хочу не виконую, не дуже підконтрольна і не кожен командир готовий співпрацювати. Але у нас є успішні кейси УДА і багато добровольчих формувань, які себе гарно зарекомендували. Тому цей кейс якось залишається поза увагою. Але ви його теж візьміть під своє крило.

Дякую.

СМІРНОВ В.Е. Плюс. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Переходимо до наступного питання. Волинський обласний ТЦК та СП, Роман Миколайович Немашкало.

Роман Миколайович, будь ласка, займіть місце в першому ряду. Чи підписали ви розписку? Ви ознайомились з відповідальністю, з задачею?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так. Всім доброго дня. Шановний голову (вона ззаду знаходиться), голову, члени комісії, я розписку підписав. Вона ззаду лежить, можна її забрати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Дякую вам.

Ми зараз будемо розглядати кейси можливих порушень прав людини під час мобілізації у Волинській області. Перед тим, як ми перейдемо до конкретних кейсів, я хочу вам поставити декілька питань для того, щоб ми зрозуміли загальну картину.

Питання номер один. З якого числа ви очолюєте Волинський обласний ТЦК та СП?

НЕМАШКАЛО Р.М. Волинський ТЦК та СП я очолюю з 14 квітня 25-го року, призначений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 14.04.2025 року. Ви були переведені туди з якої посади, звідки?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я до цього часу ще 8 місяців виконував обов'язки керівника Волинського ТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ще 8 місяців, десь з жовтня 24-го.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це не з жовтня, це десь з липня було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З липня. З липня 24-го року ви виконували обов'язки. Перед цим?

НЕМАШКАЛО Р.М. Виконував обов'язки. Перед цим я був керівником одного з районів, районних ТЦК міста Львова, це був Шевченківський район.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шевченківський районний ТЦК, місто Львів. Це який приблизно час?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це був я там рік виходить, якщо я в липні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто десь з липня з 23-го?

НЕМАШКАЛО Р.М. З липня 23-го року. До цього я був керівником Золочівського районного ТЦК, він знаходиться також, це Львівська область. І

до цього був керівником відділу Бродівського ТЦК, який входить в цей Золочівський.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто яке ваше звання?

НЕМАШКАЛО Р.М. Моє звання полковник, я мобілізований вже в статусі полковник.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви мобілізовані були у 2022 році?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я мобілізований у 2022 році.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви перед цим служили у Збройних Силах?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я був діючим прокурором, коли мобілізувався. Коли почалася війна, в перші дні я прибув до ТЦК у Львівській області і був мобілізований.

ЯЦИК Ю.Г. А вас переатестували одразу?

НЕМАШКАЛО Р.М. А я проходив службу у військовій прокуратурі, тому я вже мав спеціальне звання. Так вийшло.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви працювали військовим прокурором?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я працював військовим прокурором. За рік до війни я був переведений у цивільну прокуратуру, я працював в прокуратурі Одеської області.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Одеської?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так. А до цього був заступником керівника Південного регіону військової прокуратури, теж в Одесі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І в 2022 році після початку повномасштабного вторгнення ви мобілізувались у Збройні Сили України?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так. Оскільки ми вже тоді, я за 3 дні до війни перевівся у прокуратуру Київської області і на початок агресії знаходився в Києві, тому я забрав свою сім'ю для того, щоб ми могли поїхати у Львівську область, відвезти у безпечне місце, і там вже я звернувся в ТЦК і був мобілізований.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У березні 2022 року це було?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я прибув в ТЦК в лютому, деś днів 10 я просто на засадах волонтерських допомагав, тому що було багато людей. І потім вже був мобілізований.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи маєте ви досвід участі у бойових діях?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не маю досвіду участі в бойових діях.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Участі в бойових діях ви не приймали.

Який відсоток військовослужбовців Волинського обласного ТЦК приймали участь у бойових діях?

НЕМАШКАЛО Р.М. Приблизно 50 відсотків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Біля 50 відсотків. Це участь в бойових діях всі вони мали під час повномасштабного вторгнення, чи в цей відсоток входять і участь в бойових діях, яка була оформлена до того?

НЕМАШКАЛО Р.М. В цей відсоток входять в тому числі...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Під час АТО/ООС і інші...

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Приблизно пропорцію ви можете назвати?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я думаю, десь чверть отримала вже... Скоріш за все більше, десь 20 відсотків отримали, це працівники, військовослужбовці, які давно служать в ТЦК, а вже десь 30 відсотків до нас було переведено з бойових частин, ті, які не можуть виконувати обов'язки в бойових частинах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Близько 30 відсотків.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Отже, переходимо до конкретних кейсів. Кейс номер один – місцеві...

НЕМАШКАЛО Р.М. Вибачте, додам.

Безпосередньо військовослужбовці, які залучені в групах оповіщення, там десь 70 відсотків з бойовим досвідом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ті, хто залучений в групи оповіщення.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так. Це незначна частина цього колективу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А яка приблизно кількість залучена в групу оповіщення у відсотках? Ну приблизно.

НЕМАШКАЛО Р.М. У відсотках? Це десь 20 відсотків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто приблизно 20 відсотків співробітників військовослужбовців ТЦК та СП безпосередньо виконують функцію в групах оповіщення.

НЕМАШКАЛО Р.М. Груп оповіщення. Інші військовослужбовці на інших функціях, а безпосередньо на вулицях працюють 20 відсотків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На Волині селяни лопатами відбивали чоловіка від представників ТЦК або просто невідомих осіб. Є відео, на якому видно, як на подвір'я вламуються невідомі люди в супроводі бусика. Далі селяни і власник подвір'я беруть лопати в руки і проганяють. Чи ви знаєте про цю ситуацію?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, мені відома ця ситуація, звісно, тому що вона набула відповідного розголосу і наш військовослужбовці отримали тілесні ушкодження, транспортні засоби були пошкоджені. Тому звісно я цю ситуацію знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тілесні ушкодження які вони отримали?

НЕМАШКАЛО Р.М. Тілесні ушкодження. Ну це розбита голова була, є фотографія.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це легкі тілесні ушкодження. Чи середньої важкості. Вони пройшли експертизу?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю. Досудове розслідування завершено. Там кваліфіковано по іншій кваліфікації, 350-та. Це перешкоджання діяльності через причинення тілесних ушкоджень.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Перешкоджання діяльності. 350 стаття Кримінального кодексу.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Значить, ми бачили відео це і можемо його продемонструвати. Можемо продемонструвати це відео?

(Трансляція відеозапису)

Є ще одне відео, в якому видно початок цього інциденту, зараз ми продемонструємо і його.

Перше, що ми, ну, тут зараз і друге буде. Ми бачимо, що нема працівників поліції.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, представники поліції є, зараз буде включене друге відео.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я так думаю, що це саме те відео, на якому є представники поліції.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А я так розумію, що тут вже присутній і начальник РТЦК безпосередньо?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можете доєднатися до вашого командира і будете разом відповідати.

У нас є відповідь Національної поліції, Головного управління Національної поліції у Волинській області про те, що відбулося 9 червня 2026 року. Правильно я кажу, це було 9 червня 2026 року? В селі Вербка, Ковельського району.

НЕМАШКАЛО Р.М. Якщо дозволите, я хронологію...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз, я просто хочу зачитувати вам. Ви просто сказали, що були присутні представники поліції.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я знаю про цю відповідь.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я спочатку її зачитую. Значить, за підписом начальника Національної поліції, Головного Управління Національної поліції у Волинській області Олега Сліпчука нам надана відповідь офіційна, що «під час зазначеного конфлікту – я зараз цитую – поліцейські присутніми не були та до конкретної групи оповіщення не залучалися. У зв'язку з чим відеозаписи з нагрудних відеореєстраторів поліцейських відсутні, службове розслідування не призначалося та правомірність дій окремих поліцейських не досліджувалось».

Будь ласка, прокоментуйте.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я знаю за цю відповідь, яка була, я зараз прокоментую її. Якщо можна, я почну з початку цього конфлікту, який відбувся.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це 09.06, приблизно 13:00, у селищі Вербка Ковельського району, Волинської області, здійснювали оповіщення. Це була патрульна поліція, машина патрульної поліції у складі двох співробітників поліції, їх прізвища є у мене.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, назвіть їх, ці прізвища.

НЕМАШКАЛО Р.М. Можу назвати. Це у нас був Фіщук Юрій і Цюпик Максим.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фіщук Юрій...

НЕМАШКАЛО Р.М. Да, і Цюпик Максим.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Цюпик Максим.

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це працівники патрульної поліції Волинської області?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це працівники Національної поліції Волинської області, так. Ці працівники поліції рухались на рухомому складі, на своєму автомобілі, за ними рухались два автомобілі ТЦК. Це був бус Volkswagen T5, потім Sharan теж марки Volkswagen. Їм назустріч їхав автомобіль Volkswagen LT білого кольору. Через лобове скло було видно, що там знаходяться двоє чоловіків призовного віку. Поліцейські подали їм відповідний сигнал про

зупинку вказаного транспортного засобу. Вони проігнорували це, пришвидшили швидкість і поїхали в тому ж напрямку, в якому їхали. Оскільки працівники ТЦК їхали позаду і побачили, що патрульна поліція розвертається, включивши пробліскові маячки, вони теж розвернулись, і в такий спосіб вийшло, що вони почали рух за цим автомобілем першими, а патрульна поліція вже за ними.

Проїхавши десь близько двох кілометрів, вказаний автомобіль LT білого кольору за кутом, ми бачимо на відео, якщо буде можливість...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, давайте, є відео наступне, тобто як починалося це.

(Трансляція відеозапису)

Оця остання машина – це патрульна поліція?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да. З неї вийшов наш... *(Шум у залі)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. А де ж поліцейські?

НЕМАШКАЛО Р.М. Вони сіли в машину.

(Трансляція відеозапису)

У нас з цього приводу триває службове розслідування, тому...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Службове розслідування проводить хто?

НЕМАШКАЛО Р.М. Проводить обласний ТЦК, Волинський ОТЦК, відповідно офіцер, який призначений. Оскільки службове розслідування ще проводиться, результатів його немає, я не можу сказати точно, як там все відбувалося.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми бачимо по відео, що працівників Національної поліції немає...

НЕМАШКАЛО Р.М. ...пояснень хлопців, які приймали участь у цій групі 8 чоловік, яка складалася, група, Ковельського ТЦК. Тобто вони пояснюють, що переслідуючи декілька кілометрів цей автобус, коли він повернув за паркан, а ми бачимо, і вони повернули за ним, на їх думку, вони оцінили цю територію як вільну, тому що там не було домоволодіння. Це був проміжок території між правим і лівим домоволодінням, там ми бачимо на відео, у мене відповідні фотографії є. Ми бачимо, що там паркан різного кольору, різної структури, там закрито якимись металевими загородами і всім іншим. В'їзд був відкритий. Тому зараз стверджувати про те, що то була приватна чи вільна територія, ми не можемо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні ми можемо, ми вже знаємо, що це була приватна територія.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ми дали запит на селишну раду, щоб дістатися кому взагалі належить ця земельна ділянка, щоб розуміти, що це. Хлопці пояснюють, що під час, скажімо, емоційного стану, в якому ми заходимося в зв'язку із тим, що це непроста ситуація, вони оцінили цю територію як вільну. Тобто умислу на захід на приватну територію або на таку, яка там потребує спеціального дозволу...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Обов'язково.

НЕМАШКАЛО Р.М. Вони її оцінили як вільну. Тому що там домоволодіння відсутнє, господарські побудови відсутні і в'їзд на неї був відкритий. І тим паче вони, коли заїжджали, це зразу було закутом непрозорого парку, який з профлиста зроблений, можливо, це була транзитна

дорога, по якій цей білий бус продовжив би рух. Тому, коли вони заїхали на цю територію і перший військовослужбовець, який вибіг, який отримав ці тілесні ушкодження, він хотів просто звернутися до цих громадян. А тут почалась бійка, почались наноситися тілесні ушкодження там лопатами, ломами і всім іншим. Ну, відповідно ми бачимо на відео, що вони розвернулись і побігли назад. Поліція на територію не заходила, тому що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А з приводу громадян, які вступили в цю бійку, цивільних?

НЕМАШКАЛО Р.М. Двоє людей було в бусі точно і десь 3-4 людини ромської національності були в метрі. Плюс була ще одна жінка, яка в руках тримала сокиру і ніж, ножем вона в подальшому пробила колесо на службовому автомобілі. Ми ж бачимо, по автомобілю наносились удари.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто двоє людей з лопатою, плюс троє людей ще і жінка з сокирою і ножем прогнала вісім військовослужбовців ТЦК.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну ми ж не будемо входити в бій з населенням, у нас же не та функція.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Але ж вони з'їхали на подвір'я.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну, я ж пояснюю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що вони не розуміли, що це подвір'я?

НЕМАШКАЛО Р.М. Вони не розуміли, що це подвір'я.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А скажіть, вони не знали, що це подвір'я, але вона вступали в якийсь контакт з людьми. Поліцейських поруч з ними немає. Національна поліція у Волинській області стверджує, що взагалі їх там немає. Ви самі говорите, що там та машина, перевірили цю інформацію, називаєте імена цих поліцейських. Але начальник обласної поліції, він пише, що поліцейські присутніми не були та до конкретної групи оповіщення не залучались. Тобто він бреше, Олег Сліпчук?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він не бреше. Ну мабуть допущена якась помилка, тому що ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ким, Сліпчуком, керівником Національної поліції?

НЕМАШКАЛО Р.М. Не керівником Національної поліції, а тими людьми, які готували ці запити. У нас вчора був ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підпис Сліпчука. Підписав Сліпчук Олег Степанович.

НЕМАШКАЛО Р.М. Деяка інформація є, дозвольте я поясню.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте.

НЕМАШКАЛО Р.М. Вчора в нас була спільна нарада і було спілкування щодо цього запиту. Коли цей запит готували, малось на увазі, тут же, як мені пояснили, що коли ви запитували запис з відеокамер, вони хотіли пояснити, що поліцейські під час конфлікту не були присутні, коли наносились ці удари, там заїжджали на цю територію. Це малось на увазі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, вибачте. Тут є фраза «конкретні групи оповіщення не залучались». Там є ще ця фраза, що вони взагалі не залучались до групи оповіщення. У вас є наказ?

НЕМАШКАЛО Р.М. В мене є відповідний розрахунок до наказу. Цей наказ 504 ДСК від 08.06 Нацполіцією, він є з обмеженим доступом. Моя пропозиція зробити повторний запит.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз він з собою?

НЕМАШКАЛО Р.М. У мене він з собою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В мене є відповідний доступ, дайте, будь ласка, цей наказ. Можна особисто в руки?

НЕМАШКАЛО Р.М. Моя пропозиція, зараз вам надам, зробити додатковий запит на Нацполіцію, вам дадуть роз'яснення, що малося на увазі, що немає просто відеозапису, оскільки вони не приймали участі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дивіться, я ж вмію читати. Я читаю те, що читаю: «та до конкретної групи оповіщення не залучалися». Тобто це не залучалися, так на писано.

НЕМАШКАЛО Р.М. Нескладно ж зробити запит...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Та нескладно, звичайно.

Більше того, я вам хочу сказати, що ми викликали пана Сліпчука сюди теж. Та чогось пан Сліпчук сюди не доїхав, це окрема тема, ми пану Сліпчуку обов'язково це питання ще задамо. І якщо він вважає, що Національна поліція не має з'являтися на виклик Верховної Ради України, то ми йому пояснимо,

що це не так. Але поки що ми цитуємо його письмову відповідь і тому про неї говоримо.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це окрема інституція.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, я розумію, що це не до вас питання. Просто я ж хочу розуміти, хто бреше в цій ситуації. Бо начальник поліції пише «не залучалися поліцейські», ви говорите, там були поліцейські, от їхні машини.

НЕМАШКАЛО Р.М. Немає сенсу питати, я вам сказав, що це просто помилка...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я не кажу, що це ви брешете. Я кажу, хтось бреше, хтось один із вас.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ніхто не бреше, це звичайне непорозуміння, яке можна уточнити шляхом надання додаткового запиту. Малось на увазі, що відсутній відеозапис на камерах, оскільки поліцейські не приймали безпосередньо участі в конфлікті. Це малось на увазі, і він вам це підтвердить в своїй відповіді. Поліцейські залучені, є відповідний розрахунок до наказу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наступне у мене питання тоді. Є поліцейські, ми бачили відео.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Військовослужбовці ТЦК висаджуються з бусика, забігають кудись, ми не знаємо, чи це подвір'я, чи ні, якась територія. Але поліцейські нікуди не виходять, немає поліцейських на відео. Вони як були в автівці, так і далі сидять в автівці. Просто всім я хочу нагадати, що всі заходи

з використанням сили не можуть проводити військовослужбовці ТЦК самі по собі. Це може бути тільки в присутності і за участі працівників Національної поліції.

НЕМАШКАЛО Р.М. Адміністративне затримання здійснюється органами Національної поліції...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, саме про це і йде мова зараз.

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

У мене не завершено ще службове розслідування, у мене немає висновку. Но те, що кажуть хлопці, те, що поліцейські не ризикнули в той час вступати в цей конфлікт з людьми, які були озброєні відповідно лопатами, ломами і сокирами. Тому було викликано підкріплення, яким уже і було надана оцінка там діяльності цих людей.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми бачимо на відео, що працівники ТЦК в балаклавах, їхні обличчя зариті.

НЕМАШКАЛО Р.М. Явище це є, на жаль. У вас було питання відповідне, чи можна, чи не можна. Не можна здійснювати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нельзя чи не можна, є наказ міністра оборони відповідний.

НЕМАШКАЛО Р.М. Чому це хлопці роблять, тому що переживають за свою безпеку, за рідних. Робота, служба вона не дуже популярна і має свої наслідки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Окей. Але тепер давайте, ну от мені здається, що накази треба виконувати в будь-якому випадку, особливо якщо ми говоримо про військо, а це все-таки військовослужбовці. Тому переживають, не переживають, це така історія. Моє обличчя бачить вся країна, і комусь моє обличчя комусь не подобається, не сподобається, і я якось не переживаю, я не веду засідання ТСК в балаклаві чи в шапці-трубі і так далі, і в парламенті голосую за складні рішення, теж своє обличчя не ховаючи.

Але повертаючись. Я тепер хочу, щоб ви мені дали оцінку наступну, як в тому числі прокурор, як виявляється, в минулому. А як кажуть, минулих прокурорів не буває. Значить, є громадяни України, є якась територія, яку вони стверджують, що це їхнє подвір'я. Це буде перевірено, що це була за територія. За громадянами України женуться два буси. З цих бусів вибігають люди в балаклавах. Поліцейських немає. Документів немає. Ніхто нічого не демонструє, не пред'являє. Чесно кажучи, я не впевнений, може, я теж би взяв лопату.

НЕМАШКАЛО Р.М. Дозвольте, да?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, будь ласка.

НЕМАШКАЛО Р.М. Пане Олексію, по-перше, це громадяни України, які повинні виконувати закон України. Їм була відповідна патрульною поліцією чи Національною поліцією дана вимога про зупинку. Вони проігнорували цю зупинку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це зафіксовано на відео? Є відео, якась фіксація того, що була подана?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це поки зі слів моїх військовослужбовців, які це пишуть в своїх поясненнях. Службове розслідування ще не закінчене. Не

виконуючи цю зупинку, вказані особи продовжують рух. І як пізніше виявилось, двоє з них цих громадян, які приймали активну участь, цивільних, вони мають по троє дітей і вони не підлягають призову на мобілізацію примусово. Один із них був в розшуку, він вчинив СЗЧ. Тобто це людина, яка покинула територію військової частини. Я думаю, причина і була того, що вони намагалися втекти, це сховати саме цього чоловіка. Станом на сьогодні вони мають підозри, це будуть вже обвинувальні акти щодо них направлені до суду і по 350-й, і по ухиленню... не ухиленню, а самовільного залишення військової частини по 407-й. Тобто їм дана відповідна оцінка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це не оцінка ще, це позиція прокуратури. Рішення суду ніякого немає. І, безумовно, це суд визначиться. Але в мене особисто є величезні питання щодо того, чи наскільки правомірний цей обвинувальний акт, який передано до суду, тому що...

НЕМАШКАЛО Р.М. Суд прийме... Я думаю, що якщо поліцейський перший зайшов би на цю територію, він би отримав лопатою точно так, як і військовослужбовець ТЦК. Тобто ми бачимо, що наш...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якщо б, можливо, але якщо б, можливо, люди побачили поліцейського з відкритим обличчям із жетоном відповідно, який з ними розмовляє мовою закону, то, можливо, тоді б з їхнього боку була не лопата, а розмова. Але коли вибігають люди в балаклаві, то звідки ці люди взагалі мають знати, що це не розбійник. Бог зна хто це. Просто доганяють, вибігають, женуться за тобою. Це така історія.

НЕМАШКАЛО Р.М. Да всі прекрасно розуміють, що це за люди, які заходи відбуваються.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я зрозумів.

Матеріали перевірки службової, ще не завершена ця служба перевірка.

НЕМАШКАЛО Р.М. Не завершена. Ще 11-го числа спливає місяць, якщо ми впораємося за цей місяць і буде все зібрано, і ми зможемо дати об'єктивну оцінку, то...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми очікуємо від вас даних, коли ви завершите службове розслідування. Будь ласка, надайте нам матеріали службового розслідування по конкретно цій ситуації, яку ви оцінили.

НЕМАШКАЛО Р.М. Просто до громадян теж треба доносити якимось цю інформацію. Наші військовослужбовці постійно терплять від... тілесних ушкоджень, які наносяться, побиття транспортного засобу і засобів... і все інше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тому має діяти Національна поліція. Тому Національна поліція і має відповідні повноваження, відповідну форму, відповідні завдання, відповідні обов'язки. І тому Національна поліція, якщо вона дійсно там була, має не сидіти в машині і дивитися, а потім звідти від'їжджати, а потім начальник Національної поліції пише мені, що взагалі їх там нікого не було. І зараз говорите, що він помилився і вони були, але щось він мав на увазі інше. То для цього не існує Національна поліція?

НЕМАШКАЛО Р.М. Малось на увазі, що відсутні відеозаписи через те, що поліцейські не були присутні при конфлікті самому, а приїхали, там, через 20 секунд чи 30, коли він вже, можна сказати, закінчувався. Це малось на увазі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Поруч сидить начальник Ковельського РТЦК. Правильно?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це безпосередньо ваші військовослужбовці, ваші підлеглі. У вас є якісь коментарі до цієї ситуації?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Коментар є один тільки. Це те, що дійсно спільно несли службу з поліцією, тому що кожен день вони заступали з поліцією і залучаються до засобів оповіщення з питань мобілізації. Да, там дійсно була поліція. Ну, неправильно оцінили обстановку і опасний ризик, ризикнули, ну і громадяни застосували силу. Але ще можу додати, що постійно проводиться робота відносно військовослужбовців з приводу закриття обличчя. Да, мною була проведена дисциплінарна практика і винні особи отримали стягнення.

Також відносно тих осіб...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, ви про цих конкретно осіб зараз говорите?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто учасники цього інциденту, там було 8 військовослужбовців ТЦК, правильно я озвучив цифру?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Да-да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вісім військовослужбовців...

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Не на 8, а на одного військовослужбовця.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На одного військовослужбовця...

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. ...старшого групи оповіщення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Старший групи оповіщення. Як його прізвище?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Притягнутий до відповідальності. Це молодший сержант Ласло.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Молодший сержант...

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Ласло.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ласло. Цивільними йому були нанесені тілесні ушкодження?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Ні. Тілесні ушкодження громадянами були нанесені солдату Сидорець. Він санітар.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Солдату Сидорець?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Да. Богдан Вікторович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Солдат Сидорець. А старшим групи був молодший сержант Ласло. І яке ви на нього наклали дисциплінарне взыскання?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Догану.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Догану.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Також було проведено заняття і в подальшому недопущення таких випадків. Але я хочу зазначити одне, що на

військовослужбовцях, вони дотримувались форми одягу, були відповідні знаки розрізнення, шеврони, нашивки, прізвища і піксель. Відповідно я думаю, що громадяни все ж таки застосували насильство...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Неправомірно ви вважаєте.

8, ще раз, 8 було військовослужбовців. Один з них, старший групи, отримав догану.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. По інших питань нема.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. По інших проводиться службове розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І тільки по результатах службового розслідування будуть прийняті відповідні рішення.

Питання. З цих 8 людей яка кількість учасників бойових дій?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Відсотків 20.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто з 8 людей 1 чи 2.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Дві.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 2 людини з 8.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 2 з 8 є учасниками бойових дій. Я правильно зараз формулюю?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 6 з 8 не є учасниками бойових дій. Безпосередньо Ласло учасник бойових дій?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Так, учасник бойових дій.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А солдат Сидорець?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Не учасник бойових дій.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не учасник. Зрозуміло.

Якісь ще є додаткові пояснення, можливо, якісь інші оргвисновки були зроблені на рівні обласного ТЦК по цій ситуації?

НЕМАШКАЛО Р.М. Всі висновки будуть зроблені по результатах розслідування, але дотримання закону – це перше, що повинно бути і...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми теж так вважаємо, 100 відсотків.

НЕМАШКАЛО Р.М. І обов'язково робота лише в складі спільних груп з присутністю працівників поліції, по-іншому ніяк.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

Ідемо на наступний кейс. Значить, ТЦК розбили скло в автомобілі водія в Луцьку. 30 січня 2026 року в місцевих телеграм-каналах було поширене відео, що під час перевірки документів працівники ТЦК пошкодили автомобіль чоловіка, після чого витягли його. Поліція на виклик... *(Не чути)* але не втручалася. *(Не чути)* ТЦК або поліції не було. Ви знаєте про цей кейс?

НЕМАШКАЛО Р.М. Можна ще раз дату уточнити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 30 січня 2026 року. Є відео, можемо показати.

НЕМАШКАЛО Р.М. 30 січня.

(Трансляція відеозапису)

29.01.2026 в місті Луцьк по вулиці Окружній громадянин Максимчук Валентин Вікторович 85-го року народження, порушник правил військового обліку з 29.06.2025, у зв'язку з несвоєчасним оновленням облікових даних був зупинений працівниками поліції, чинив опір працівникам поліції, не виходив з авто та не пред'являв документів, умисно спричинив тілесні ушкодження працівнику поліції та військовому ТЦК, застосувавши до них перцевий балончик під час виконання службових обов'язків, також пошкодив транспортний засіб «Опель Зафіра», а саме розбив бокові дзеркала та пошкодив двері автомобіля. На місце події прибула СОГ. Максимчук затриманий в порядку 208-ої, обвинувальний акт щодо нього направлений до суду і в цей час розглядається по статті 355 Кримінального кодексу України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можна це відео показати нам? Тобто пан Максимчук зараз де знаходиться?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю, який є запобіжний захід у нього обраний, справа щодо нього... обвинувальний акт знаходиться в суді на розгляді.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вже передано в суд?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

(Трансляція відеозапису)

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це все відео. Чи було службове розслідування щодо дії військовослужбовців ТЦК?

НЕМАШКАЛО Р.М. Там є кримінальні провадження за цим фактом, ми, як правило, не призначаємо службове розслідування, оскільки ці ситуації перевіряються в кримінально-процесуальному порядку, щоб не було ні упередженого, ніякого стану.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чим завершилась ця ситуація? Він був доставлений в РТЦК, цей пан Максимчук, здається, ви сказали?

НЕМАШКАЛО Р.М. В мене відсутні дані, що вказаний пан доставлявся в ТЦК і подальша була мобілізація. Приїхала СОГ, він був затриманий в порядку 208-ї.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто приїхав?

НЕМАШКАЛО Р.М. СОГ – слідчо-оперативна група, він затримався в порядку 208-ї КПК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто його вже забрала поліція?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, його забрала поліція, інформації, що він доставлявся до нас, немає. Якщо б він доставлявся, то у мене б це було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо, він мав право на відстрочку або не підлягав призову.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви не в курсі, ви не знаєте, ви просто допускаєте це.

НЕМАШКАЛО Р.М. Щодо цієї ситуації ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Працівників омбудсмана годину тримали у тисняві. 9 лютого на засіданні нашого ТСК омбудсмен Лубінець повідомив про те, що на Волині працівники ТЦК фізично перешкоджали роботі моніторингової групи Уповноваженого Верховної Ради з прав людини. За його словами, моніторингова група разом з регіональним представником була направлена на виклик щодо можливого порушення прав людини. Йшлося про незаконне позбавлення волі чоловіка та застосування до нього фізичного насильства з боку військових ТЦК. Коли працівники омбудсмана прибули на місце, їм чинили фізичний опір, а регіонального представника Уповноваженого понад годину утримували в тісному приміщенні, фактично перешкоджаючи виконанню службових обов'язків. За цим фактом відкрито кримінальне провадження. Ваші коментарі щодо цієї ситуації.

НЕМАШКАЛО Р.М. Знаю за цю ситуацію, це було ще в грудні 2024 року. Дійсно, тоді представники регіонального Юлія Спас прибула до Волинського ТЦК з метою розібратися з ситуацією, був такий Роман Чабан, який був доставлений в ТЦК і проходив в той час військово-лікарську комісію, коли вона була з своїм помічником, а також адвокатом цієї людини. Спілкування з нею відбувалося у холі Волинського ТЦК, який є просторим, мабуть, квадратів 60 має. З цього холу зразу є вхід до приміщення, де знаходяться юристи. Тобто вона знаходилась там, спілкувалася з черговим, з юристами. Ніякого тісного приміщення там немає. Не знаю, чим викликані скарги пана омбудсмана. Десь...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи відкрито кримінальне провадження? Він стверджує, що ...

НЕМАШКАЛО Р.М. Кримінальне провадження відкрито за фактом недопуску омбудсменам до цього...

ГОНЧАРЕНКО О.О. І чим завершено це було, пройшло півтора року?

НЕМАШКАЛО Р.М. Кримінальне провадження, наскільки я знаю, прийнято рішення про його закриття, був складений військовою прокуратурою відповідний адміністративний протокол щодо винної особи. Винна особа у нас – це черговий, який не вжив заходів щодо повідомлення мене як керівника про прибуття пані Юлії і не допоміг їй відвідати ту людину, яка проходила ВЛК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це черговий ваш.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це черговий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так і що з ним?

НЕМАШКАЛО Р.М. Черговий притягнутий до відповідальності...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якої?

НЕМАШКАЛО Р.М. ... в адміністративному порядку. Тобто після...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Накладений штраф на нього?

НЕМАШКАЛО Р.М. Накладений штраф. Він цей штраф...

ГОНЧАРЕНКО О.О. В якому розмірі?

НЕМАШКАЛО Р.М. 17 тисяч.

Також притягнений до дисциплінарної відповідальності мій заступник, який відповідає за роботу чергової частини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. До якої відповідальності ваш заступник?

НЕМАШКАЛО Р.М. Йому догана дана.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Догана.

Він продовжує бути вашим заступником?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він продовжує бути заступником. Проведена відповідна робота і роз'яснення серед чергових. Тобто вина чергового полягає в тому, що він не повідомив належним чином мене про прибуття Юлії Спас і не забезпечив її супровід до військовозобов'язаного, який в той час проходив військово-лікарську комісію. Поки їх спілкування відбулось, уже військовозобов'язаний її завершив і відбув у військову частину, де був мобілізований.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

НЕМАШКАЛО Р.М. Хоча у представника омбудсмена був мій мобільний телефон. Чому вона не скористалась мобільним зв'язком до сих пір невідомо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Наступне. 9 березня ТЦК спіймало працівника піцерії у Луцьку. Натоп військових витягає хлопця з закладу і «бусифікує». Є відео. 9 березня. Будь ласка.

(Трансляція відеозапису)

На якій підставі працівники ТЦК зайшли до закладу громадського харчування?

НЕМАШКАЛО Р.М. Заклад громадського харчування у нас же не є приватним закладом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А який він є?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це ж громадський заклад.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Може, поїсти просто зайшли. Побачили там...

НЕМАШКАЛО Р.М. В цей громадський заклад... поліцейський був в цій групі, наскільки я розумію, він, мабуть, перебував в транспортному засобі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він в групі був. Щось не видно поліцейського на цьому відео.

НЕМАШКАЛО Р.М. Їх не завжди видно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи як вони? Вони мімікують? Я не зрозумію, чого їх не завжди видно.

НЕМАШКАЛО Р.М. Інколи вони залишаються в машині.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто знають, що відбувається адміністративне затримання без працівника поліції, я правильно формулюю?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, представники поліції є. Можливо, вони не саму активну участь у цьому приймають. Більша активна позиція у військовослужбовців.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я взагалі не бачу їх на відео. Я взагалі їх не бачу на відео.

НЕМАШКАЛО Р.М. Може, він відійшов в цей час.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І що з цим хлопцем?

НЕМАШКАЛО Р.М. Є проблема, ніхто ж не каже, що немає проблем.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що з цим хлопцем?

НЕМАШКАЛО Р.М. Цей хлопець мобілізований в той же день, військова частина 4788. Він придатний, пройшов ВЛК і мобілізували в той же день.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи проводилася службова перевірка дій військовослужбовців?

НЕМАШКАЛО Р.М. Оскільки скарг не було ні від кого, то за цим фактом службова перевірка не проводилася.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 15 березня відео в мережі, працівники ТЦК витягають чоловіка з магазину. Є відео.

(Трансляція відеозапису)

Я правильно побачив, що там теж в балаклавах?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, ви правильно побачили.

Ситуація схожа з попередньою. Громадське місце було, тому вони зайшли.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вони зайшли в балаклавах просто купити щось в магазин? Ну чому вони в балаклавах? Якесь було службове розслідування?

НЕМАШКАЛО Р.М. За цим фактом не було службового розслідування, оскільки не було звернень з цього приводу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз є ці звернення від тимчасової слідчої комісії. Ми хочемо, щоб ви провели службове розслідування за цим фактом, тому що ми бачимо порушення наказу Міністерства оборони, ми бачимо закриті обличчя військовослужбовців, ми не бачимо, знову ролі поліцейського в затриманні людини і адміністративний арешт без працівників поліції. Ми бачимо багато порушень в цьому питанні.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я згоден з вами.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що ви можете повідомити нам про результати цього розслідування?

НЕМАШКАЛО Р.М. Дві людини, які є на цьому відео, вони мобілізовані і служать у військовій частині.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви маєте на увазі тих, яких витягають з магазину.

НЕМАШКАЛО Р.М. Тобто вони пройшли ВЛК, вони придатні.

Я просто хочу пояснити, що 90 відсотків цих всіх кейсів, які нам надані для вивчення, там люди мобілізовані, тобто ці люди підлягали призову, вони знаходились в розшуку, і вони придатні за станом здоров'я, проходять службу і поповнили наше військо. Да, можливо, спосіб, яким це відбувається, він не самий гуманний і потребує якогось реформування або зміни. Я погоджуюсь з вами.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А скажіть, будь ласка, чи є у вас дані, робота з СЗЧ теж частково є повноваженнями ТЦК?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, це не є...

ГОНЧАРЕНКО О.О. У ваших повноваженнях є питання СЗЧ і дії відповідно до СЗЧ.

НЕМАШКАЛО Р.М. У нас немає в повноваженнях щодо СЗЧ. Але в нас є домовленість із Службою військового правопорядку і з Національною поліцією, оскільки це входить до їх повноважень, нам дуже багато попадається людей на вулиці, які перебувають в СЗЧ. Чому люди запрошуються там до машини для того щоб перевірити документи, встановити, оскільки СЗЧ, вони приховують свої дані, вони не кажуть, що хто вони, для того щоб не встановили саме цей факт. Попадається багато і тоді ми викликаємо Національну поліцію або Службу військового правопорядку, і вони вже працюють з цими людьми далі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На відео видно, що пошкоджена приватна власність, прилавки цього магазину. До вас звертався цей підприємець чи фірма?

НЕМАШКАЛО Р.М. Підприємця, директор Епіцентру зв'язувалась з керівником, відповідальним у нас за господарську діяльність. Претензій вона не має, там була відшкодована вартість того обладнання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ким було відшкодовано?

НЕМАШКАЛО Р.М. Було відшкодовано керівником підрозділу, хлопці якого здійснили ці пошкодження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він офіційно відшкодував це на рахунок?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю, який саме порядок був. Там незначні були пошкодження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну будемо очікувати результати службового розслідування.

НЕМАШКАЛО Р.М. Мені точно відомо про цей факт, що претензій керівниця не має.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми будемо очікувати результати службового розслідування, відкриття і проведення службового розслідування по цьому кейсу.

НЕМАШКАЛО Р.М. Добре.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 27 березня. До речі, Ковельський знову РТЦК. 60-річний чоловік з селища Заболоття. Деталі повідомляю. За даними слідства, троє працівників ТЦК підійшли до місцевого 60-річного мешканця, який рибалив, і почали застосовувати до нього фізичну силу. Попри те, що чоловік

не підлягав призову за віком, вони заламали йому руки за спину та зламали кістку зі зміщенням. Після цього один з військовослужбовців застосував електрошокер та розпилив чоловікові в обличчя перцевий балончик, що спричинило хімічні опіки очей. Також представники ТЦК, інформує ДБР, пошкодили колеса власного автомобіля рибалки, щоб він не зміг поїхати. Через побиття 60-річний волинянин отримав травми середнього ступеня тяжкості, що спричинили тривалий розлад здоров'я.

НЕМАШКАЛО Р.М. Відомо про цей факт. Це один із відділів Ковельського РТЦК, це відділ, який знаходиться в Ратному. Дійсно, військовослужбовці, які здійснювали заходи оповіщення разом з поліцією, підійшли до рибалки, це був чоловік на вік близько 60 років. Спитали у нього його відношення до служби, просили надати документи, але у відповідь отримали нецензурною мовою про те, що ідіть своєю дорогою, нічого вам показувати не буду.

Є величезна проблема насправді, те, що люди не надають свої дані і не відповідають ввічливо, як до них звертаються військовослужбовці. Часто ось з цього починаються всі конфлікти. І як правило це роблять ті люди, які не підлягають призову, які мають право на відстрочку, які заброньовані. Тобто вони розуміють, що їм ніякої загрози нема від ТЦК, і вони починають ці маніпуляції і затягування часу спеціально. І ми, на жаль, витрачаємо на таких людей колосальний час. Поки ти встановиш, що насправді з цією людиною, може, там група оповіщення, де задіяні 2 поліцейських і там 7-8 чоловік, вони годину витрачають на спілкування з цими людьми, а як пізніше виявляється, вони не підлягають призову.

ЯЦИК Ю.Г. Я перепрошую, а ви завжди з собою на риболовлю берете документи?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, не завжди. Просто цей чоловік, він має вік понад 60 плюс. Якщо б він сказав про те, що він має вік понад 60 плюс і показав хоч якісь документи. Він на автомобілі, поруч автомобіль стояв прямо.

ЯЦИК Ю.Г. Так а в чому проблема, якщо він має вік понад 60 плюс, то чого до нього ТЦК взагалі мали якісь питання?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так ТЦК попросили його дати підтверджуючий документ тому, що йому 60 плюс. Цей чоловік же ж почав нецензурною лайкою до них звертатися, і потім він вдарив одного з військовослужбовців по обличчю.

ЯЦИК Ю.Г. А скажіть, РТЦК проводив якісь заходи оповіщення на цій річці?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це селищна місцевість і це невелике місце, там...

ЯЦИК Ю.Г. Це було визначено наказом коменданта, місце проведення?

НЕМАШКАЛО Р.М. А у нас не визначається місце проведення, тобто у нас визначається просто група і місцевість.

ЯЦИК Ю.Г. Просто група і вона курсує будь-де?

НЕМАШКАЛО Р.М. Будь-де, де...

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. На території його, я перепрошую, на території Ковельського району, є розпорядження Голови районної військової адміністрації про заходи оповіщення, залучення туди правоохоронних органів цієї групи разом, спільно з нами. Це громадські місця.

НЕМАШКАЛО Р.М. Олександр Анатолійович, одну хвилинку. Групи працюють там, де є ресурс, де можна знайти військовозобов'язаних, оповістити їх, якщо вони в розшуку.

ЯЦИК Ю.Г. На річці?

НЕМАШКАЛО Р.М. У тому числі так. Це селищна місцевість. Волинська область – це місто Луцьк, де проживають до 200 тисяч населення, а все інше – це села.

ЯЦИК Ю.Г. Просто в інших областях, наприклад, облаштовують на дорогах блокпости, визначають місцезнаходження цього блокпосту, перевіряють документи там. А в Волинській області такі цікаві місця обираються: магазини, їдальні...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Піцерії.

ЯЦИК Ю.Г. Піцерії, да, їдальні, узбережжя річок. Це якась особливість Волинської області чи що?

НЕМАШКАЛО Р.М. Особливість Волинської області заключається в тому, що це крайня...

ЯЦИК Ю.Г. Домоволодіння якісь.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це крайня область, через яку немає транзиту людей і у нас не так багато ресурсу, тому і так багато кейсів в інтернеті знаходиться, більше, ніж може по Києву, чи по інших великих містах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це правда, до речі.

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

Тому я поясню, чому. Це крайня область, там немає притоку людей, там немає транзиту людей і мабуть небайдужі люди, які це фіксують, і швиденько викладають.

ЯЦИК Ю.Г. Зрозуміло.

А як невелика область, як ви можете пояснити, що відповідно до інформації омбудсмена, що в 2025 році понад 6 тисяч скарг було саме на дії працівників РТЦК СП Волинської області? Тому що...

НЕМАШКАЛО Р.М. В 2025-му, чи в якому році?

ЯЦИК Ю.Г. 2025 рік. Що в 33 рази більше, порівняно з попереднім роком. В 333 рази.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я зв'яжусь з представником омбудсмена, який присутній у Волинській області, візьму у нього цю інформацію, і ми обов'язково перепроверимо.

Але у нас мобілізація, цей процес не покращується, ви ж самі розумієте, чому люди звертаються. Кожен військовозобов'язаний, який мобілізований зараз, а у нас зараз примусова мобілізація, він буде мати скаргу, він не буде згоден зі своєю мобілізацією.

Ви тут казали про казали про рекрутинг. Да, рекрутинг – це круто, це важливо. Ну, на жаль, зараз дає результат тільки силова мобілізація. Тому що у нас теж є план по рекрутингу, ми його, він значно менший і його дуже складно виконати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. План по рекрутингу?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І як виконується план по рекрутингу?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну це складно, це треба знайти мотивовану людину, яка сама підпише контракт і піде.

ЯЦИК Ю.Г. Але ж бригади самі можуть. Ви забезпечуєте місця, там якісь розміщення для представників бригад?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да, безумовно, у нас представники громад знаходяться, вони в складі відповідної групи, де є психолог, медик, старший цієї групи, і вони проводять спілкування.

ЯЦИК Ю.Г. А чи є випадки у Волинській області мобілізації людей, які в подальшому, після проходження БЗВП і проходження ВЛК, вже будучи в бригаді одразу, були списані за станом здоров'я?

НЕМАШКАЛО Р.М. Мені про такі випадки невідомо.

ЯЦИК Ю.Г. Або звільнені з інших підстав, які дають право на відстрочку наприклад?

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо звільнені за сімейними обставинами є. А по здоров'ю, я не чув, щоб ми призывали зовсім там нездорову людину, яка потім була переобстежена у військовій частині і визнана виключеною з обліку, по стану здоров'я.

Можливо людина недооформила підстави для звільнення по сімейним обставинам під час мобілізації, а потім... Як правило, люди це не роблять

своєчасно. Коли вже настане той час Х, вони починають бігати, оформлювати ці документи.

ЯЦИК Ю.Г. А скажіть, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я просто по цьому кейсу.

ЯЦИК Ю.Г. Якраз по цьому кейсу, по цьому чоловіку, якого там на узбережжі «бусифікували». Я так розумію, відкрита кримінальна справа?

НЕМАШКАЛО Р.М. Після того, як цей чоловік вдарив нашого військовослужбовця по обличчю, почалась якась шарпанина, і він закрився в машині цей чоловік. Його ніхто не мобілізував, не доставляв. Наш військовослужбовець, який вже, після з ним було спілкування, він каже, що перебував у емоційному стані, тому вирішив нашкодити, пробивши це колесо цьому літньому дядечку.

ЯЦИК Ю.Г. Так справа є, чи немає?

НЕМАШКАЛО Р.М. Є кримінальне провадження. Є підозра, Слука – військовослужбовець, і в суді...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підозра кому, військовослужбовцю?

НЕМАШКАЛО Р.М. Підозра військовослужбовцю, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Кримінальна справа по якій статті?

НЕМАШКАЛО Р.М. Кримінальна справа, 122-га, це тілесні ушкодження середньої тяжкості. Там зазначається, що перелом кістки руки. Не кістки руки,

а накол кістки пальця. Ну, все рівно це середня тяжкість. І зараз між ними, між обвинуваченим і потерпілим ідуть перемовини щодо укладання угоди про примирення. Я думаю, там буде угода про припинення.

ЯЦИК Ю.Г. А який запобіжний захід в нього?

НЕМАШКАЛО Р.М. В нього запобіжний захід був тримання під вартою, потім із заставою. Не пам'ятаю, яка застава.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І він вніс заставу.

ЯЦИК Ю.Г. А він переміщений з посади десь там на іншу можливо посаду, чи ні?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він не переміщений з посади. У нас не так багато людей.

ЯЦИК Ю.Г. Можливо людям, які не зовсім вміють спілкуватися з військовозобов'язаними, не місце на таких посадах?

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо. У нас не так багато військовослужбовців, які можуть виконувати цю роботу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я правильно розумію...

ЯЦИК Ю.Г. Виконувати роботу на передовій, наприклад, якщо не вміють спілкуватися з людьми.

НЕМАШКАЛО Р.М. У нас багато осіб, які переміщуються в бойові частини за всі проступки, які вчиняються, це там перебування в стані

алкогольного сп'яніння, чи там, не дай боже, за кермо хтось сяде, чи корупційні випадки. У нас основне покарання саме просте – ...

ЯЦИК Ю.Г. Нагадування про обов'язки служби?

НЕМАШКАЛО Р.М. ... це переміщення в бойові підрозділи, швидко і ефективно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто? Ще раз, давайте, це солдат, да?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Яке прізвище?

НЕМАШКАЛО Р.М. Слука.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Солдат Слука.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Да, там застосовано до нього домашній арешт, і він є обмежено придатним.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Солдат Слука, він є обмежено придатним і учасник бойових дій.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я правильно розумію?

І він зараз під домашнім арештом?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І після всієї цієї історії він продовжив, в принципі, знаходитися в штаті ТЦК?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Ми ждемо рішення правоохоронного органу або рішення суду чекаємо.

НЕМАШКАЛО Р.М. Рішення суду, от я дивлюсь, на 31.07 призначено наступне судове засідання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я правильно розумію вас, що після того, як, припустимо, він досягне з потерпілим угоди?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дай боже.

Якщо всіх це задовільняє, немає питань. Але він досягне з потерпілим угоди, кримінальна справ буде закрита і після того ви збираєтесь його знову в групу оповіщення, солдата Слуку?

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо він залишиться просто в системі ТЦК і буде виконувати інші другорядні функції. Ми розбирались в цьому питанні і це не було навмисне спричинення шкоди. Це було з необережності. Це кістка пальця була зломана.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хімічні опіки очей були? Чи це ДБР бреше?

НЕМАШКАЛО Р.М. Газ застосовувався з метою припинення його дій. А шокера не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Газ застосовувався, а шокер не застосовувався.

ЯЦИК Ю.Г. А ви взагалі носите з собою шокер?

НЕМАШКАЛО Р.М. У наших військовослужбовців немає шокеру. Газові балончики, наскільки я знаю, хтось купує, але це їх власна ініціатива.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А старший цієї групи оповіщення ніякої адміністративної відповідальності не поніс? Ну дисциплінарної?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Ми ж теж чекаємо рішення суду, щоб вже було рішення суду. Тоді вже будуть зроблені відповідні висновки і надана правова оцінка...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А службове розслідування проводилось?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. По цьому факту не проводилась службове розслідування.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, де є кримінальне провадження...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви вже не проводили?

НЕМАШКАЛО Р.М. Йому оцінка дана і відповідним слідчим підрозділом у вигляді повідомлення про підозри і потім буде винесено...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

Підведемо підсумки цього кейсу. І так. Громадянин рибалив біля ставка, йому 60 років до нього звернулась група оповіщення, і він відповідно до тих пояснень, які надали військовослужбовці ТЦК, не відповідав їм у грубій формі

і завершилось це все бійкою, в якій йому зламали палець руки, зараз солдат Слука, який саме це вчинив, справа по ньому передана в суд за нанесення тілесних ушкоджень середньої тяжкості. Йде процес перемовин між потерпілим і солдатом Слукою щодо можливого досягнення угоди про примирення. Я зараз правильно все сформулював?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да. Так все правильно.

ЯЦИК Ю.Г. А є відео з бодикамер по цьому інциденту?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я зараз не можу сказати є відео сторонньої особи, на якому видно в принципі цей конфлікт. Тобто машина стоїть біля узбережжя цієї водойми, з водойми піднімається чоловік, якась шарпанина невеличка, він сідає в автомобіль і коли наші вже розуміють те, що він зачинений в цьому автомобілі, він чомусь з незрозумілих нам причин бере пробиває це колесо і вони... Тобто от весь конфлікт собственно, який відбувся. Тобто він там тривав хвилину.

ЯЦИК Ю.Г. Щоб не поїхав нікуди, тому й пробиває.

НЕМАШКАЛО Р.М. Що ви кажете?

ЯЦИК Ю.Г. Щоб не поїхав нікуди, тому й пробиває.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я розумію, що це так помстилися трошки. Тобто цей конфлікт там тривав хвилину і закінчився нічим в принципі, на перший погляд, як ми бачимо і кримінальні переслідування...

ЯЦИК Ю.Г. Як нічим, середньої тяжкості.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну, згодний з вами.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наступне. 29 березня...

НЕМАШКАЛО Р.М. Дозвольте? Просто, щоб громадяни більш ввічливо відносилися і надали ці дані, чи наші були більш витримані, то цього конфлікту могло й не бути цієї ситуації. Я про це хотів сказати.

ЯЦИК Ю.Г. Це перекладання провини на потерпілого, на мою думку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дивіться, просто ми всі дорослі люди вже є суд. Солдат Слука йде на примирення і на досягнення домовленості, напевно, буде щось оплачувати цьому чоловіку, скоріш за все, я думаю, буде про це йти мова. Якщо би очевидно, в рамках розслідування цієї справи, яка вже в суді було зафіксовано, що цей чоловік там бив, атакував військовослужбовців ТЦК, то, напевно, там була якась трошки інша ситуація. Тобто, очевидно, що може він не ввічливо відповідав, але у відповідь не невічливу відповідь йому зламали палець і задули газом, а йому 60 років і він взагалі не підлягає мобілізації, в цьому проблема. І, мені здається, що це питання, яке ви маєте розбирати зі своїми підлеглими і пояснювати їм, що такого не може бути. Це неприпустимі речі.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ця робота ведеться постійно, постійно ведеться роз'яснення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Проблема в тому, що по кількості, я вам чесно скажу, ми розбираємо область за областю, ще такої кількості, як Волинська область у мене, візьмемо, це не найбільша область в Україні за кількістю населення, і я не думаю, що ви не більші за кількістю мобілізованих, але такої кількості кейсів я ще не бачив поки що. Поки, ви рекордсмени.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я ж пояснюю чому, тому що маленька область заходи мобілізації найбільше, мабуть, припадають на місто Луцьк, в якому до 200 тисяч населення. Тому їх виконувати складніше, тому і випадків таких значно більше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Але, я думаю, це ж все-таки питання керівника. І я тут вам, як керівнику роблю зауваження, мені здається ви маєте, я не знаю, як на це дивиться Міністерство оборони і Головнокомандувач, і командувач Сухопутних військ, які є безпосередньо керівниками цієї вертикалі. Але, як на мене, коли є така кількість проблемних випадків, це має бути вже пояснення і вам дане. Тим більше, що ви людина професійна, ви прокурор, ви людина, яка володіє законодавством, знає, що таке права людини, ви були військовим прокурором. То ви взагалі розбираєтесь в цих питаннях і дуже-дуже серйозно, і при цьому така кількість випадків. І, на жаль, я не бачу динаміку на їх спадання, навпаки, оце все, що ми говоримо березень, квітень, тепер червень.

От наступний випадок, 29 березня, є відео як задувають перцевим балончиком підлітків в Луцьку, це роблять військовослужбовці ТЦК. Ви в курсі цього, 29 березня, Луцьк, підлітки?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, я в курсі цієї ситуації.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що там було?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це підлітки, які закінчили на мою думку, мабуть останній клас і йшли на підпитку з цього заходу. І коли вони побачили, що якісь події відбуваються, то вони, звісно, вирішили доєднатись до цієї події.

Це було...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А які події відбувалися?

НЕМАШКАЛО Р.М. Було спілкування. Це було біля ЖК «Дрім Таун», місто Луцьк, громадянин, побачивши групу оповіщення, закрився у власному автомобілі та відмовився надавати військово-облікові документи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні-ні! Ви можете трішки розбірливіше? Ми не встигаємо, трішки повільніше читайте.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це відбувалось на території житлового комплексу «Дрім Таун».

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так!

НЕМАШКАЛО Р.М. Громадянин, який побачив групу оповіщення, сів до автомобіля та зачинився.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так!

НЕМАШКАЛО Р.М. Коли під'їхала група оповіщення...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Говоріть, вас чути зараз.

НЕМАШКАЛО Р.М. І попросила показати документи, ця особа відмовлялася їх показувати. Пізніше з'ясувалося вже – це був діючий військовослужбовець. Чому він не хотів спочатку показувати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він СЗЧ, це був?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він не СЗЧ, він просто був діючий військовослужбовець.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Ні, СЗЧ, Руслан Миколайович! В СЗЧ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А що у вас з мікрофоном? Я вибачаюсь!

НЕМАШКАЛО Р.М. В мене не має таких, що він СЗЧ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, зараз все нормально.

НЕМАШКАЛО Р.М. Оскільки він діючий військовослужбовець, тобто він не представляв для нас ніякого інтересу, тому поїхали далі. А вже коли це побачили молоді хлопці, яким, я так розумію було цікаво все це, вони почали здійснювати, там шарпати ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто вони направили на автомобіль ТЦК?

НЕМАШКАЛО Р.М. Виходить, що так, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А є відео цього?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Покажіть, будь ласка, нам відео.

(Трансляція відеозапису)

ЯЦИК Ю.Г. Це неповнолітні?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це діти, вони з випускного дня йшли. Вони в білих рубашках, і як там наші кажуть, що там і алкоголь був в руках, і все інше, по

16 чи по 17 їм років. Ну от вони почали бити по автобусу, шарпати за двері. І як відігнати його? От хтось там використав газ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи є якісь заяви?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, ніяких заяв не було з цього приводу.

Таких ситуацій дуже багато відбувається, тому за кожним випадком ми не проводимо службове розслідування, якщо нема звернень відповідних, чи якоїсь сторони потерпілої.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 30 березня, на вулиці Рівненській, наскільки я розумію, військові наздогнали чоловіка та силоміць запхали в бус. Його дівчина вчепилась в автівку, намагаючись зупинити її, але впала на ходу і дуже сильно вдарилася головою об асфальт. Є відео.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я бачив це відео, там, де бус від'їжджає, вона чіпляється за дверку, за ручку і на ходу, може, рука в неї застрягла, що вона падає. Спілкування пізніше було з цією жінкою, травми там голови.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А візьміть, якщо можна, цей мікрофон. А ми можемо щось зробити з мікрофонами, щоб вони працювали? Да, дякую.

НЕМАШКАЛО Р.М. Сильних ушкоджень не має ця жінка, цей чоловік, якого мобілізували, він був обмежений за станом здоров'я, був обраний, запропонований йому підрозділ, і він проходить вже службу, він мобілізований. Жінка претензій не мала до нас.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Жінка претензій ніяких не має. По відео, там знову не видно працівників поліції.

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо, працівники поліції десь пізніше під'їхали чи в транспортному засобі були.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Взагалі це нормальна практика, що вони сидять? Бо якщо ми кейс беремо, то вони десь сидять і десь щось відбувається. Яка роль тоді їхня взагалі? Це хто вони? Глядачі? Ні, це вони що в театрі, квитки взяли і дивляться на бої без правил, як там одні з іншими? А вони що роблять?

НЕМАШКАЛО Р.М. У нас кожного ранку відбувається розвод ранковий, на якому в кожную групу обов'язково включений поліцейський, тобто поліцейський з ними є. Яку він там роль і позицію займає, то вже друге питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я правильно вас розумію, що часто поліцейські усуваються від участі в заходах оповіщення і від виконання своїх службових обов'язків?

НЕМАШКАЛО Р.М. Поліцейські займають не саму активну позицію в цьому процесі. Ми, наша позиція, мабуть, більш дієва, тому що у нас є задача, нам цю задачу необхідно виконати. А в поліції наряду з іншими повноваженнями ця ідея як додаткове навантаження, тому що є необхідність розслідування кримінальних проваджень і забезпечення охорони громадського порядку, і т.д. і т.п. Тому в них мобілізація іде як одна з складових, а в нас це основний вид діяльності і тому ми зацікавлені в цьому процесі набагато більше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підводимо ризику тут. 30 березня в Луцьку «бусифікують» чоловіка. Його дівчина падає і після цього вона отримує травму голови. Заяв ніяких не пише. Чоловік був визнаний обмежено

придатним, вже мобілізований і служить. Відповідно заяв немає, службового розслідування не було.

НЕМАШКАЛО Р.М. Та жінка, там травми немає. Може вона і вдарилась, але наслідків немає і претензій також.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наслідків немає і претензій немає. Понятно.

9 квітня, Радіо «Свобода», у Луцьку конфлікт еквівійського з групою оповіщення закінчився госпіталізацією. В соцмережах ветеран Петро Громик публічно заявив, що його побили представники ТЦК. За його версією під час перевірки документів військові в масках застосували проти нього невинуватену силу та «бусифікували». В ТЦК це заперечують, кажуть: побиття не було, використовували лише сльозогінний газ і такі дії вважають виправданими. Чи ви в курсі цієї ситуації? 9 квітня, еквівійськовослужбовець Петро Громик.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я в курсі цієї ситуації. Я зустрічався з ветеранами, в нас є осередок ветеранський у Волинській області, у нас була зустріч, порядку 60 ветеранів, дуже велика спільнота. Що по цій ситуації? В день на зупинці зупиняється спільний патруль, біля цього Громика, просять його надати документи, які підтверджують особу, він каже про те, що документи є, але в автомобілі, і разом з військовослужбовцями вони прямують до цього автомобіля. В процесі якась словесна перепалка, слово за слово і цей Громик хапає. Як пояснюють мої військовослужбовці, тому що я, коли з ними був разом на зустрічі з ветеранами, тобто ми все це обговорювали, беруть його за форму, за капюшон, нахиляють вниз, і він там намагався декілька раз ударити військовослужбовця, нашого військовослужбовця.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я думаю, що я вас зараз перерву. Ви сказали, просто уточнити, ви сказали, як пояснюють військовослужбовці, а бодикамери де?

НЕМАШКАЛО Р.М. Бодикамери були в цьому процесі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І ви дивились ці відеозаписи цього інциденту?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я вже не пам'ятаю, багато випадків, багато різних подій відбувається, тому саме по цьому... Я просто запам'ятав, що я був там. Після цього він був супроводжений до автомобіля, в автомобілі вже під час пробивання його по відповідній системі, по «Оберегу», дійсно, було встановлено, що він є інвалід, він має відповідну інвалідність, але він не продовжив відстрочку, вона закінчилась у нього пів року назад.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Інвалід внаслідок бойових дій, правильно, він ветеран же, чи ні?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він ветеран, він проходив військову службу. Я не знаю, інвалідність внаслідок бойових дій чи просто по стану здоров'я, але вона у нього є. Він мав право на відстрочку, але він її не оформив. І тому одразу, коли його по планшету пробили, він був чистий, тобто такою особою, яка підлягає призову на військову службу. І коли під час прямування до автомобіля він почав вчиняти оці дії, незрозумілі, тобто військовослужбовці це розцінили як спробу, там, втекти чи уникнути мобілізації. І якраз це був період, коли там і у Львові після ножового поранення загинув військовослужбовець ТЦК, і вони трохи були налякані.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Громик написав якусь заяву?

НЕМАШКАЛО Р.М. Громик... Я не пам'ятаю щодо цієї заяви. Я знаю точно, що було звернення від керівника ветеранської організації, який запропонував зустрітись зі всіма ветеранами, тому що було там ще декілька скарг від ветеранів, що до їх...

ГОНЧАРЕНКО О.О. І чим завершилася ця зустріч?

НЕМАШКАЛО Р.М. Спілкування військовослужбовців ТЦК з ветеранами, тобто вони там вимагали більшої поваги, ми зібрались, порядку 60 чоловік, на цю зустріч Громик не прийшов, він злякався, він... Я так думаю, злякався, пояснили його побратими, він прислав жінку свою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На цьому завершилося?

НЕМАШКАЛО Р.М. На цьому завершилося. Тобто на цій зустрічі ми обговорили всі ці питання і дійшли до висновку з ветеранами, якщо по Громику були якісь претензії, я з собою привів двох військовослужбовців, які безпосередньо з ними спілкувались.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вони, до речі, учасники бойових дій?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Зараз один з цих військовослужбовців перебуває на лінії бойового зіткнення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Після цього випадку був переведений?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. В процесі ротації.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ротації, здобуття досвіду.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Здобуття досвіду бойового.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто на момент інциденту обидва не були учасниками бойових дій?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Ну, там, здається, один був, а один не був, другого відправили.

НЕМАШКАЛО Р.М. Тому ми поспілкувались з ветеранами, хотіли обговорити саме цей випадок. Ми зібрались із-за цього Громика, щоб заслухати одну і другу сторону, тому що різні сторони кажуть по-іншому. Він чомусь не прибув. З іншими там учасниками обговорили інші проблемні питання там, знайшли точки дотику.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Так, підводимо ризику тут.

9 квітня в Луцьку стався конфлікт ексвійськового інваліда Петра Громика з групою оповіщення. Завершилось це вже фізичним насиллям і був використаний сльозогінний газ. Потім була зустріч безпосередньо з ветеранською спільнотою для вирішення цієї ситуації. Громик скарг не подавав. З ветеранами було досягнуто порозуміння. Один з учасників групи оповіщення зараз бере участь у бойових діях. Все правильно?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, все вірно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, наступне.

23 квітня, село Струмівка під Луцьком. Військовий ТЦК скидає з даху чоловіка, який перебуває в розшуку, і падає сам. Погрожує стріляти. Є відео.

23 квітня, село Струмівка під Луцьком. Є відео. От, це відоме відео про це. Чи знаєте ви про цей випадок?

(Трансляція відеозапису)

НЕМАШКАЛО Р.М. Безумовно знаю. Достатньо відомий випадок. Сучасна мобілізація.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На даху він, так? На приватній території?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну ця територія є відкритою. Це будова якраз у стані будівництва.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну це ж чиясь територія.

Поліція там є?

НЕМАШКАЛО Р.М. Є поліція. На відео ми її не бачимо. Ну в кожній групі оповіщення є поліція.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це зрозуміло, що вона у вас є, але її ніхто не бачить. Як сурок: ти бачиш сурка, а він там є. Ми розуміємо, але де вони?

НЕМАШКАЛО Р.М. Не виправдовую, є відповідне кримінальне провадження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Провадження щодо?..

Зупиніть це відео, будь ласка, я вас погано чую.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю його кваліфікацію щодо дії військовослужбовця.

ГОНЧАРЕНКО О.О. ТЦК?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да. Або це перевищення...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто розслідував?

НЕМАШКАЛО Р.М. ...або викрадення людини, я не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Або? Повторіть, будь ласка, трішки гучніше.

НЕМАШКАЛО Р.М. Є кримінальне провадження за фактом дії військовослужбовця ТЦК. Я не знаю кваліфікацію, або там 146-та про перевищення службових повноважень. Розслідується. Я так думаю, що це Національна поліція Волинської області з процесуальним керівництвом Військової прокуратури.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так. Працівник ТЦК там погрожує стріляти. Це також розслідується в рамках кримінального провадження?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, цьому надається оцінка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У нього була зброя?

НЕМАШКАЛО Р.М. Не впевнений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Який зараз є запобіжний захід щодо військовослужбовця ТЦК?

НЕМАШКАЛО Р.М. У вказаному кримінальному провадженні ніяке рішення не приймалось.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ніяке не приймалось?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто розслідується, але підозра йому вручена?

НЕМАШКАЛО Р.М. Підозра не вручалась. Зараз здійснюється збір доказової бази, я так розумію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто розслідується кримінальна справа по цьому випадку, підозра не вручена, відповідно запобіжного заходу немає.

НЕМАШКАЛО Р.М. Збираються документи вини або невинуватості.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так. Він продовжує служити?

НЕМАШКАЛО Р.М. Цей військовослужбовець? Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В ТЦК?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це яке ТЦК?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це Луцький районний.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це Луцький районний ТЦК.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так. Є Луцький міський і Луцький районний.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи було якесь? Ну службового розслідування немає, тому що є кримінальна справа?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так. Є кримінальна справа. Цей чоловік у цей же день пройшов військово-лікарську комісію і був мобілізований.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так. І цей військовослужбовець, як його прізвище?

НЕМАШКАЛО Р.М. Нагадайте дату?

ГОНЧАРЕНКО О.О. 23 квітня.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я відшукаю і надам вам.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз він продовжує бути в групі оповіщення?

НЕМАШКАЛО Р.М. Мені треба уточнити це питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мені здається, що цю людину не можна направляти на спілкування з військовозобов'язаними. Мені видається, що він не має бути в групі оповіщення. І мені здається, що тут не треба чекати результатів розслідування кримінальної справи, для того щоб прийняти відповідне управлінське рішення на вашому рівні. Я прошу вас повідомити нам прізвище, ваше рішення відповідне, чи продовжує ця людина, цей військовослужбовець, бути членом групи оповіщення.

Чи був він учасником бойових дій, цей військовослужбовець?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ми розглянемо вашу пропозицію. Я не можу дати зараз відповідь.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми будемо чекати від вас найбільшу інформацію.

І так, випадок: село Струмівка під Луцьком, відомий достатньо випадок, коли на даху відбувається конфлікт, військовослужбовець кидає з даху чоловіка, потім падає звідти сам, погрожує стріляти. Поліції не видно, знову зате видно балаклави. Є кримінальна справа, кримінальну справу розслідує Національна поліція у Волинській області. Підозр поки ніяких не пред'явлено, військовослужбовець далі працює в групі оповіщення. Ми як тимчасова слідча комісія вимагаємо від вас реакції й інформування нас щодо заходів, які здійснені щодо цього військовослужбовця, не очікуючи результатів кримінального провадження.

НЕМАШКАЛО Р.М. Добре проінформуємо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Кейс наступний. Затримання виконуючого обов'язки начальника ТЦК на хабарі в 7 тисяч доларів. 5 червня стало відомо, що на Волині спалахнув корупційний скандал за участю керівництва Луцького міського ТЦК та СП. Виконуючого обов'язки начальника затримали за підозрою у хабарництві за зняття військовозобов'язаного з обліку. За словами Лубінця, виконуючий обов'язки начальника Луцького ТЦК міг отримати хабар у 7 тисяч доларів. Затриманий посадовець Луцького центру комплектування міг допомагати військовозобов'язаним уникнути мобілізації шляхом оформлення документів про тимчасову непридатність до служби та подальшого виключення з військового обліку. Я правильно зараз все сказав? І що по цій ситуації?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, ця ситуація відома звісно.

Це не виконуючий обов'язки був, він тоді вже був керівником Луцького ТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Луцького міського.

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як його прізвище і звання?

НЕМАШКАЛО Р.М. Підполковник Удовенко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підполковник Удовенко.

НЕМАШКАЛО Р.М. Удовенко Роман, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підполковник Удовенко.

НЕМАШКАЛО Р.М. Відповідно до матеріалів досудового розслідування вказаний військовослужбовець підозрюється в отриманні 7 тисяч доларів за...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто розслідує це?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це розслідує ДБР з процесуальним керівництвом військової прокуратури. Він підозрюється в отриманні цих грошових коштів. Грошові кошти не були вилучені під час обшуків або при передачі. За наявною інформацією, начебто, це зафіксовано матеріалами досудового розслідування. Ми про це дізнаємось пізніше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Йому вручена підозра.

НЕМАШКАЛО Р.М. Йому вручена підозра.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І запобіжний захід?

НЕМАШКАЛО Р.М. Обраний запобіжний захід.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Який?

НЕМАШКАЛО Р.М. Тримання під вартою з можливістю внесення застави.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він вніс її?

НЕМАШКАЛО Р.М. Вніс заставу. Вийшов.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А яка була застава, приблизно?

НЕМАШКАЛО Р.М. Там було порядку 800 тисяч гривень. Застава внесена батьком. Він вийшов. Є рішення суду про відсторонення від посади. Він виведений в розпорядження. На цю посаду вже призначений інший військовослужбовець, він зараз виконує обов'язки. Відповідно до інформації, яка у нас є, вказаний військовослужбовець начебто обіцяв сприяння у знятті особи з розшуку і визнання її тимчасово непридатної до військової служби. Ті перевірочні заходи, які нами проведені, то військовозобов'язана особа, яка перебувала в розшуку, вона знялась з розшуку, використовуючи можливості «Резерв+», вона подала в автоматичному режимі заявку, сплатила штраф і була знята з розшуку.

Що стосується наявності хвороб, які тягнуть на статус особи з тимчасово непридатним до військової служби, ми поки оцінку дати не можемо, тому що необхідно цього військовозобов'язаного переосвідчити. Ми викликали декілька разів на обласну ВЛК, щоб все ж таки встановити, він дійсно хворий чи він не хворий. І саме за це сприяння військовослужбовець брав гроші. Поки ця військовозобов'язана особа не з'являється до нас. Тобто складається з двох епізодів. Перше – за зняття з розшуку. Він знявся сам. Його відкидуємо. Друге

– це сприяння в тимчасовій непридатності. Ми поки оцінку цьому дати не можемо, можливо, в його діях будуть там якісь шахрайські...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підполковник Удовенко – це учасник бойових дій?

НЕМАШКАЛО Р.М. Підполковник Удовенко здається так, він має статус учасника бойових дій.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він приймав участь під час повномасштабного вторгнення.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не впевнений. Давайте я вам додатково надам інформацію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, будь ласка, додатково повідомте.

Чи перевірялися інші співробітники на причетність до цього кейсу?

НЕМАШКАЛО Р.М. Там відповідно до матеріалів досудового розслідування, те, що маю в виду, там спілкування Удовенка з взятокодателем було пряме. Тобто там інші люди задіяні не були взагалі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І так підводимо підсумок. 5 червня на Волині був затриманий... Він був затриманий Удовенко?

НЕМАШКАЛО Р.М. Зранку прийшли на обшук працівники ДБР та силового підрозділу Служби безпеки України і після проведення обшуку він був затриманий. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 5 червня був затриманий керівник Луцького міського ТЦК та СП підполковник Удовенко. Він підозрюється в отриманні

хабара в розмірі 7 тисяч доларів по двом фактам про незаконне зняття з розшуку і неправомірного рішення по стану здоров'я. Під час обшуку грошові кошти виявлені не були, запобіжний захід був обраний – тримання під вартою або внесення застави біля 800 тисяч гривень, яку вніс батько підполковника Удовенка, і він вийшов на свободу. Сьогодні він відсторонений від посади і знаходиться у розпорядженні на волі. Ми очікуємо передачі справи в суд.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, саме так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 11 червня ТЦК стріляли під час затримання чоловіка в Луцьку. Є відео.

(Трансляція відеозапису)

Що там відбувається, розкажіть, будь ласка.

НЕМАШКАЛО Р.М. Група оповіщення побачила людину, вирішила під'їхати до нього. Побачивши групу оповіщення, цей військовозобов'язаний сів в машину і закрився в цій машині. Потім почав рух на цій машині, вдарив один автомобіль, вдарив інший автомобіль. Потім уже по дворах, перескакуючи бордюри, намагався втекти. Після того як він зупинився, скориставшись вже тим, що почав збиратися натовп людей на вулиці, він скористався великою кількістю людей і втік в цей момент. Коли він вибігав з машини, коли тікав, у нього в руках був ніж, є там відповідні фотографії, підтвердження цьому.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто у нього був ніж. А хто стріляв і з чого?

НЕМАШКАЛО Р.М. Стріляв один із наших військовослужбовців з пістолета шумового.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Його власного?

НЕМАШКАЛО Р.М. Його власного, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Стріляв на ураження чи в повітря?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, він стріляв в повітря. Це шумовий пістолет.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чим це все завершилося?

НЕМАШКАЛО Р.М. Завершилося тим, що військовозобов'язаний скористався великою кількістю людей, які місцеві мешканці у дворі зібрались, і скрився в цей час. На наступний день його поліцією було затримано, доставлено і він проходить військову службу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На цьому відео всі знову в балаклавах. Це вже 11 червня, це три тижні тому. У вас якось з дисципліною просто якась біда. То в березні, то квітень. Ви їх караєте, як ви нам говорите, доводите, а нічого не змінюється. Можливо, ви їх погано караєте?

НЕМАШКАЛО Р.М. Будемо шукати інші способи карання і доведення цієї інформації.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це треба припиняти. Є наказ міністра оборони. Якщо наказ міністра оборони можна ним, вибачте, просто нехтувати, то тоді далеко зайдемо.

НЕМАШКАЛО Р.М. Накази обов'язкові до виконання і нами вживаються всі необхідні методи, але як ми з вами бачимо, є випадки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми бачимо, що всі підряд випадки. Просто який не береться випадок, вони всі в балаклавах. Літо, зима, весна нічого не змінюється, зимою і літом одним цвітом в балаклавах.

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо так сталося, що на відео зафіксовані саме групи, які не виконують...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте наступне, 27 червня тиждень тому Завокзальний район Луцька, будь ласка, покажіть відео.

(Трансляція відеозапису)

Вони знову у балаклавах.

Тобто знову відбувається адміністративний арешт, відбувається в балаклавах, поліцейських немає або вони є, але вони десь сидять і знову на це дивляться, далі в ролі глядачів знаходяться.

Скільки це буде тривати, ви можете навести лад і просто припинити цю історію?

НЕМАШКАЛО Р.М. Треба припинити мобілізацію?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, треба припинити порушення закону і наказів Міністерства оборони.

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо, треба якісь інші заходи вживати для того, щоб... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можливо, я з вами повністю згоден, що такі заходи точно треба припиняти. Ми просто ходимо по колу і всюди одне і те саме абсолютно відбувається.

А ми бачимо ще якась різна форма у військовослужбовців. У одних футболках чорних? Це хто?

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо, був час особливої спеки, то, можливо, хтось одягнув щось більш легше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто, щоб із-за особливої спеки вони вдягли футболки і щоб ще від спеки вдягли балаклави, правильно?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю причини, я здогадуюсь, які причини того, що вдягають балаклави, я вам пояснював.

Ми контролюємо це, ми це забороняємо, ми караємо за це.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Покарані ці конкретні військовослужбовці?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це відбулось декілька днівтому.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це відбулося тиждень тому. І йде службове розслідування?

НЕМАШКАЛО Р.М. За цим фактом – так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Іде службове розслідування. Ви знаєте прізвища цих військовослужбовців, знаєте їхні імена?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І ви ведете зараз службове розслідування?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Результати є?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, немає ще.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дисциплінарні рішення вже є якісь?

НЕМАШКАЛО Р.М. Будуть дисциплінарні рішення. Поки ще немає. По завершенню результатів будуть.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Очікуємо на вашу інформацію щодо рішення щодо цього конкретного випадку.

Пані Юліє, ви хотіли щось додати?

ЯЦИК Ю.Г. Я хотіла запитати, чи залучаються до виконання мобілізаційних заходів цивільні особи, громадські організації, муніципальна варта, добровольчі якісь формування?

НЕМАШКАЛО Р.М. Вони не залучаються, тому що такий режим роботи, в якому працюють наші військовослужбовці, вони просто не витримають. А зараз мобілізація саме так і відбувається.

ЯЦИК Ю.Г. Тобто це не сторонні особи, це військовослужбовці РТЦК та СП?

НЕМАШКАЛО Р.М. Які присутні в групах оповіщення?

ЯЦИК Ю.Г. Так.

НЕМАШКАЛО Р.М. Виключно військовослужбовці ТЦК та СП плюс поліція.

ЯЦИК Ю.Г. Чи є у вас випадки притягнення конкретних військовослужбовців за невиконання наказу міністра оборони щодо дотримання форми одягу в тому числі?

НЕМАШКАЛО Р.М. Є випадки притягнення за неналежний одяг, не включену камеру. Тобто там ряд порушень було.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, от ви нарікаєте на діяльність поліції. Я абсолютно з вами згодна. А на якій посаді в прокуратурі ви працювали до?..

НЕМАШКАЛО Р.М. Я різні посади займав.

ЯЦИК Ю.Г. Ну останнім часом.

НЕМАШКАЛО Р.М. В тому числі заступника керівника військового прокурора регіону.

ЯЦИК Ю.Г. То скажіть, ви як людина дотична до правоохоронних органів, яка точно знає, як організувати роботу з нагляду прокурорського за дотриманням закону, ви на цій посаді здатні організувати так роботу свого особового складу, щоб вони неухильно виконували вимоги закону? Ми звісно чекаємо всі цього законопроекту про кримінальну відповідальність військовослужбовців РТЦК та СП та військово-лікарських комісій за порушення порядку мобілізації і проходження ВЛК, але от до прийняття цих норм ви здатні?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я здатний організувати. Просто відомі стають деякі випадки. Ви ж не знаєте кількість людей, яка фактично мобілізуються, і там, де ця мобілізація відбувається з чітким дотриманням закону.

ЯЦИК Ю.Г. Так з чітким дотриманням вона і повинна організовуватися. А є випадки, які нам стають відомі, там, де не дотримались.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це ж живий організм, живий механізм, неможливо ні одну діяльність організувати взагалі без якихось порушень, у всіх є недоліки. *(Загальна дискусія)*

Я розумію, що це дуже важливі речі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так багато їх, ну, що не кейс...

НЕМАШКАЛО Р.М. Це люди, це людський фактор, це небажання людей йти служити, їх супротив цим групам оповіщення. Я в цьому процесі з самого початку, я бачив, як це відбувалось. Із повних дворів ТЦК, коли люди вертались з-за кордону – це водії, – і потім, як це постійно трансформувалось. Я все це бачив, все це спостерігав. І нам, на жаль, зараз потрібно якесь реформування, треба зміни, треба дієвий підрозділ, у кого будуть права, обов'язки, якісь гарантії і все інше.

ЯЦИК Ю.Г. Я абсолютно з вами згодна щодо мотивації, але ж ви розумієте, що і корупція в ТЦК, а ми знаємо вже розцінки, як відкупитися...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми тільки що обговорювали декілька...

ЯЦИК Ю.Г. Тим більше.

НЕМАШКАЛО Р.М. Корупційні ризики в ТЦК зараз найвищі.

ЯЦИК Ю.Г. То це точно демотивує населення. Ну, точно демотивує.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я погоджуюсь з вами. Треба якось цифровізувати всі ці процеси, щоб відстрочка... Прибирати людський фактор, щоб не було спілкування людини з людиною. Подав в Резерв+, щелкнув дві кнопки – і отримав відстрочку. От коли ми до цього дійдемо, то не буде. Ви ж дивіться, всі ці корупційні випадки, які в нас відбулися: за зняття з розшуку, зняття з розшуку...

ЯЦИК Ю.Г. Зняття з розшуку, оформлення відстрочки в проміжок, коли... або бронювання, поки минуле завершилось бронювання, а нове ще не оформилось, і «бігунки» заробляють по 500 доларів.

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо, можливо. На цьому процесі, скоріш за все, заробляють не ТЦК, а ще навколо багато людей є. І це зняття з розшуку, воно відбувається в автоматичному режимі. Людина в Резерв+ подає заявку, платить штраф – і розшук знімається.

ЯЦИК Ю.Г. А випадки спортивної «бусифікації», коли мобілізували, а потім за гроші відпустили без жодних гарантій про те, що в подальшому ти завтра не опинишся знову? Ну, таких же випадків теж безліч. Я не кажу про Луцьк чи Волинську область, по Україні в цілому. Якщо вже герої України розцінки називають, скільки коштує випустити з бусика, скільки з навчального центру, скільки з ТЦК, то це вже напевне, це вже не наші фантазії.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я у своєму колективі за такі випадки не знаю.

ЯЦИК Ю.Г. Не знаєте чи їх немає?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю за такі випадки. Колектив дуже великий і проконтролювати всіх і кожного я ж теж не можу. Але те, що цю систему треба переводити в цифру і щоб вона працювала без людського фактора...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ближче мікрофон, будь ласка, до себе.

НЕМАШКАЛО Р.М. Треба переводити в цифру, щоб не було людського фактора, щоб людина подалася, а система автоматично йому дала відстрочку, щоб не було цих черг на вулиці, щоб не робити все це з дотиком до ТЦК, тоді, на мою думку, буде менше якихось корупційних ризиків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У мене до вас є управлінська пропозиція. Наступний і всі наступні, які будуть використовувати балаклави, поїдуть в зону бойових дій. І мені здається, дуже швидко припиняться балаклави. У мене така є чогось здогадка.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я подумаю над вашою пропозицією.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Подумайте, будь ласка. Мені здається, це би вирішило питання швидко і раз і назавжди.

НЕМАШКАЛО Р.М. Просто є проблеми з особовим складом. Ми можемо розігнати всіх, а хто буде цю важливу функцію виконувати?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну тоді ви зараз виправдовуєте тих, хто порушує накази і тоді точно ніяких не буде результатів, якщо відповідь: ну вони порушують, ну а інших немає і нам немає тоді що з цим робити – ну тоді це точно буде продовжуватися.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні. Ми проводимо цю роботу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну так звичайно, ну це точно шлях до продовження порушень, якщо вони не розуміють.

Чесно кажучи, я думаю, щось мені підказує, що можна знайти людей сьогодні, які там вже служили, бо у вас тут відсоток такий, біля 50 відсотків, як ви сказали, які вже служили безпосередньо і хочуть відпочити безпосередньо від війни реальної, і вони готові були би послужити, звичайно, не порушуючи закон, хочеться вірити.

НЕМАШКАЛО Р.М. Олексій, попрацювати в групах оповіщення – це не відпочити. У мене багато людей, які згодні з груп оповіщення перейти в бойові частини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Просяться?

НЕМАШКАЛО Р.М. Просяться. І деяких я не відпускаю. Ну це досить неблагодарна робота. Ну, можливо, зі сторони воно здається якось по-іншому, ну ми вас запрошуємо приїдьте до нас, ми вам покажемо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А я приїду.

НЕМАШКАЛО Р.М. Покажемо весь принцип організації, як це відбувається.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую за запрошення. Я скажу, що я приїду до вас.

НЕМАШКАЛО Р.М. Будемо чекати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Значить, наступне. 4 тисячі доларів, Луцький міськрайонний суд оштрафував працівника ТЦК та СП на 178,5 тисячі гривень за отримання неправомірної вигоди. За 4 тисячі доларів він пообіцяв військовозобов'язаному зняти його з розшуку за порушення прав військового обліку та посприяти працевлаштуванню на роботу з бронюванням,

використовуючи вплив на інших працівників ТЦК. Обвинувачений визнав вину та уклав угоду з прокурором і окреме провадження відкрито щодо його колеги.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, дійсно був такий випадок. Він стосується одного із солдатів Володимирського ТЦК. Начебто по матеріалам справи він увійшов в якесь спілкування з військовозобов'язаними особами, ну за цю винагороду обіцяв сприяти.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви сказали слово «начебто». А тут сказано, що він визнав свою вину. То це не начебто?

НЕМАШКАЛО Р.М. Там дві особи. Друга особа поки не визнала свою вину.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, один з них визнав, а інший ні.

НЕМАШКАЛО Р.М. Один вину визнав, укладена відповідна угода і зараз вже подано план переміщення щодо цієї особи в бойовий підрозділ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А другий не визнає.

НЕМАШКАЛО Р.М. А по другій людині, він не військовослужбовець, він працівник, тому по працівнику ми не можемо подати план переміщення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він цивільний працівник.

НЕМАШКАЛО Р.М. Цивільний. Від нього треба заяву на звільнення, а він поки таку заяву не подає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він чоловік?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це чоловік.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А він, цей цивільний чоловік, то він не може бути мобілізований?

НЕМАШКАЛО Р.М. А він має відстрочку від мобілізації.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А за якою підставою?

НЕМАШКАЛО Р.М. Дитина з інвалідністю, наскільки я пам'ятаю. І зараз там іде спілкування адвокатів з органами досудового розслідування щодо укладення угоди. Якщо угода буде виконана, і він свою вину визнає, вона буде затверджена, і ми тоді вже по результатам свого якогось розслідування звільнимо його. Тобто станом на зараз такої підстави в нас немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто вів цю справу?

НЕМАШКАЛО Р.М. Цю справу ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто розслідування проводив?

НЕМАШКАЛО Р.М. Розслідував, я знаю точно, що військова прокуратура здійснювала опрос керівництва, розслідувала Національна поліція.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підводимо ризику.

У Володимирському РТЦК Нацполіція за процесуального керівництва військової прокуратури розслідувала справу про отримання неправомірної

вигоди двома працівниками ТЦК. Один військовослужбовець, інший – ні, чоловік, який має відстрочку. Один вже визнав вину і уклав угоду з прокурором, виплатив штраф 178,5 тисячі гривень, зараз його переміщують у зону бойових дій. Інший цивільний працівник вину поки не визнав і поки з роботи не звільнений. Ви очікуєте на завершення його спілкування з прокуратурою.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так. Саме так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У Луцьку працівники ТЦК заблокували автомобіль, кинувши під колеса їжака. Є відео.

(Трансляція відеозапису)

По-перше, що я бачу, вони знову у балаклавах. Я прямо так, ви знаєте, ніколи такого не було і знову ось. По-друге, а що це за зоопарк з їжаками? Тобто це теж якісь знаряддя таке в них штатне.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це Ковельська група вона помічена. Це грубе відео з цими їжаками, тому призначили службове розслідування за цим фактом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Може цих їжаків відправити в них такі навички зупиняти російські танки.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю чи вдасться з цими їжаками зупинити російські танки. Але ми розглянемо питання щодо вжиття більш дієвих заходів до цих людей.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Очікуємо від вас інформації про вжиття більших заходів, щоб припинити цей зоопарк з їжаками і балаклавами на вулицях Луцька.

НЕМАШКАЛО Р.М. Військовозобов'язаний, який знаходився у машині він перебуває у розшуку із шостого місяця, з початку шостого місяця.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мобілізований?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він не мобілізований поки там штовханина була ззаду тієї машини, він відкрив двері і втік. Зараз перебуває у розшуку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто їжаки не допомогли.

НЕМАШКАЛО Р.М. Не допомогли.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А це, яка? Ви сказали Ковельська.

НЕМАШКАЛО Р.М. Жінка допомогла.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А що ви сказали, це Ковельська група. Як ви сказали?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ковельська. Ковель.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ага Ковельська. Ваша. Ваші бійці. Хотів сказати, ваші орли, ваші їжаки виходить.

ЯЦИК Ю.Г. *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так 29-річний військовослужбовець одного з ТЦК та СП Волинської області підозрюється в одержанні неправомірної вигоди. Наразі підозрюваному суд уже обрав запобіжний захід у вигляді домашнього арешту. Також його відсторонено від виконання службових обов'язків,

повідомили 3 червня в Спеціалізованій прокуратурі у сфері оборони Західного регіону. За даними слідства підозрюваний щомісяця отримував плату в розмірі 20 тисяч гривень за те, що обіцяв чоловіку з Камінь-Каширського району, який перебував у розшуку за порушення правил військового обліку, допомогти йому уникнути відповідальності. Тобто фактично він якби взяв його «на счетчик» чи як це сказати, він його, значить, взяв на постійну таку виплату 20 тисяч.

НЕМАШКАЛО Р.М. Абонемент.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На абонемент, да, правильно. Взяв його на абонемент 20 тисяч гривень, цього чоловіка. Відповідає дійсності інформація, яку я зараз озвучив?

НЕМАШКАЛО Р.М. Відповідно до матеріалів досудового розслідування, дійсно, є у нас такий діяч, який за 20 тисяч гривень хотів надавати сприяння або імунітет цій людині. Тому відповідним чином були зафіксовані його неправомірні дії, вжито заходів щодо його затримання, обрання запобіжного заходу, він зараз відсторонений. Ми...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це військовослужбовець?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це військовослужбовець.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Яке звання?

НЕМАШКАЛО Р.М. Там солдат або старший солдат.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Солдат або старший солдат. Він учасник бойових дій?

НЕМАШКАЛО Р.М. Зараз.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Подивіться, будь ласка.

НЕМАШКАЛО Р.М. Навряд чи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Навряд чи. 29 років.

ЯЦИК Ю.Г. Відсторонений за те, що демпінгує?

НЕМАШКАЛО Р.М. Що ви кажете?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це такий коментар на полях. Він учасник бойових дій, цей солдат чи старший солдат?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він не учасник.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не учасник?

НЕМАШКАЛО Р.М. Не учасник. Він на час досудового розслідування відсторонений від виконання обов'язків. Як тільки буде завершено досудове розслідування, ми вживемо заходів, щоб він здобув бойовий досвід.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І так, це який РТЦК?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це відділ Маневичі, Камінь-Каширський район.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Маневичі, Камінь-Каширський район Волинської області, 29-річний солдат, військовослужбовець.

НЕМАШКАЛО Р.М. Старший солдат Бакай.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Старший солдат Бакай, не учасник бойових дій, 29 років, поставив на абонемент чоловіка з Камінь-Каширського району на 20 тисяч гривень, які той мав йому виплачувати, щоб уникнути відповідальності за порушення правил військового обліку. Зараз під домашнім арештом, відсторонений. Керівництво обласного ТЦК збирається докласти зусиль, щоб 29-річний військовослужбовець, крім корупційного досвіду, набув і бойового досвіду найближчим часом. Ми у кого візьмемо їжаки, не будемо вже про це говорити, це 18 червня, сподіваюся, що буде реакція на цю групу. Я так розумію, що це та ж сама група їжаків.

13 червня, ТЦК переїхало чоловіка бусом, господи, в селі Маньків Володимирського району. Є відео. Будь ласка, покажіть відео.

(Трансляція відеозапису)

Чи знаєте ви про цей випадок?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, мені відомо про цей випадок, стало відомо якраз з репортажу цього каналу «Аверс», який...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це місцевий луцький.

НЕМАШКАЛО Р.М. Да. Це місцевий канал, який знімає різного роду ролики, вони завжди там, не завжди правдиві ті дані, які використовують.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ці дані?

НЕМАШКАЛО Р.М. Відповідно до тієї інформації, яку мені доповів керівник Нововолинського відділу, що вказана особа впала з дерева і внаслідок цього отримала ці ушкодження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З дерева?

НЕМАШКАЛО Р.М. Відповідно до інформації, яку мені дали, це було падіння з дерева. Він, побачивши співробітників, військовослужбовців ТЦК, заліз на дерево, не втримався і впав.

ЯЦИК Ю.Г. А як ТЦК дізналося про те, що він робив щось на дереві і впав? Ви випадково приїжджали мимо?

НЕМАШКАЛО Р.М. А ми його доставили. Ні. Наші співробітники доставляли його в лікарню.

ЯЦИК Ю.Г. А, вони його рятували.

НЕМАШКАЛО Р.М. Вони його врятували. Да.

ЯЦИК Ю.Г. Вони стали свідками такої нещасної події.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні. Він побачив ТЦК, заліз на дерево і звідти впав. І так, як він впав, можна сказати, із-за нас, то вирішили доставити його в лікарню і надати.

ЯЦИК Ю.Г. А як можна пояснити те, що незацікавлені особи, не потерпілі, а саме свідки інші розповідають про те, що він опинився під колесами?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це з їх слів. Але ці слова нічим не підтверджуються.

ЯЦИК Ю.Г. Да, але це незацікавлені особи. А очільник РТЦК зацікавлений «відмазати» своїх працівників, свій особовий склад.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю. Я ж вам кажу, я дуже скептично відношуся до цього каналу «Аверс», тому що вони постійно знімають якісь хайпові ролики. А так, як тема ТЦК достатньо добре заходить населенню, з метою підняття свого рейтингу вони і займаються таким репортажем.

ЯЦИК Ю.Г. Тобто ви вважаєте, що «лежачими поліцейськими» вони не обмежились, вони вирішили лежачі військовослужбовці – це буде гарний хайп, а насправді такого не було?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не можу. Я не був свідком.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Правильно. Ви не знаєте. А іде розслідування якесь, службове розслідування, кримінальна справа?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні розслідування, ні кримінальна справа не починалась, тому що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді службове розслідування?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він написав. Ні. Цей чоловік написав заяву про відмову і пояснив, що він впав з дерева і ні до кого претензій немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, він сам заяву написав.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я наскільки знаю, там відео записувалось з ним безпосередньо.

ЯЦИК Ю.Г. З ним це прикольно.

А скажіть, а з бодикамер є відео, як вони йшли там, а він поліз на дерево і впав?

НЕМАШКАЛО Р.М. Дивіться, на день відбувається дуже багато всього. І там, де немає скарг і немає звернень громадян, що вони з чимось не згодні чи правопорушення, ми не надаємо таку детальну оцінку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто, в принципі, на день у випадку, якщо чоловік чи то заліз на дерево і впав, чи то був збитий бусом, тому що різні звучать версії. Я теж не знаю правду. Я не знаю, що там було. Але, в принципі, таких випадків не один на день? То це, в принципі, якийсь потім.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну потік – це робота, це робота з людьми. З людьми, яких необхідно мобілізувати, а вони не хочуть.

ЯЦИК Ю.Г. А де зараз ця людина?

НЕМАШКАЛО Р.М. Но ви ж розумієте, що виникають різні там суперечки, сварки і все інше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А де цей чоловік?

НЕМАШКАЛО Р.М. Який чоловік?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи то впав з дерева, чи то під колесами був.

НЕМАШКАЛО Р.М. Він має там якісь пошкодження, я так розумію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він в лікарні?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він лікується, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він був у розшуку цей чоловік?

НЕМАШКАЛО Р.М. На той стан він буде, мабуть, скоріше за все тимчасово непридатний. Тому ми не могли змоги мобілізувати, то ми пішли далі.

ЯЦИК Ю.Г. А тим більше став ще більш непридатніший.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І так підводимо ризику. 13 червня відповідно до даних місцевих ЗМІ місцеві мешканці стверджують, що ТЦК переїхали чоловіка бусом в селі Маньків Володимирського району. Відповідно ТЦК стверджує, що чоловік втікав від них, заліз на дерево і впав з нього. Чоловік зараз проходить лікування, а також записав відео, на якому сказав, що жодних претензій до представників ТЦК не має.

НЕМАШКАЛО Р.М. Саме так. Письмова заява теж...

ГОНЧАРЕНКО О.О. І також письмову заяву написав.

Наступне, 9 січня працівники ДБР спільно з управлінням СБУ у Волинській області затримали начальника сектору одного з правоохоронних органів Волині. За даними слідства, він діяв в змові з службовими особами Володимирського РТЦК та СП і вимагав гроші з військовозобов'язаних за вирішення питання зі знаттям із розшуку. В жовтні 2025 року до нього звернувся громадянин, який через сервіс Резерв+ дізнався, що перебуває у розшуку за порушення права військового обліку. Посадовець запевнив, що без сторонньої допомоги це питання нібито не вирішити, то назвав суму 1,5 тисячі доларів США за зняття з розшуку і внесення змін до реєстру.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я чув за цей випадок. Там був затриманий співробітник поліції, наскільки...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, затриманий працівник поліції, але начебто він діяв в змові з службовими особами Володимирського РТЦК. Тобто це не підтверджено?

НЕМАШКАЛО Р.М. Не підтверджено, у нас немає такої інформації, наскільки я знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І ваші співробітники не проходять по кримінальній справі.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, він шляхом в оману ввів...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це шахрай був з поліції.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А у вас весела поліція у Волинській області. Вони сидять в машині, спостерігають, а коли треба, то можуть і шахрайством позайматися, 1,5 тисячі доларів взяти. А коли їхнього керівника викликають на засідання парламентської комісії, то в нього якісь є термінові важливі справи і він до нас не виїжджає.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це сфера з дуже великим корупційним ризиком. Ви ж самі це розумієте.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, я розумію.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ти можеш не вчиняти ніяких дій...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да.

НЕМАШКАЛО Р.М. Можна не вчиняти ніяких дій, просто сказати, який порядок зняття з розшуку, і тобі за це, мабуть...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, однако. Нагадаю, водій вантажівки опинився в лікарні після конфлікту з працівниками ТЦК, який супроводжувався переслідуванням при пошкодженні автомобіля. За словами власника вантажівки ветерана Збройних Сил України, його водій, зупинився на блокпості для перевірки документів. Після перевірки працівники ТЦК вимагали проїхати з ними до територіального центру комплектування. Водій погодився, однак зазначив, що поїде на власній вантажівці, оскільки несе відповідальність за транспортний засіб і вантаж. Після цього, як стверджує власник автомобіля, працівники ТЦК застосували сльозогінний газ, розпочали переслідування, протаранили вантажівку, розбили скло, витягли водія з кабіни та доставили його до ТЦК. Згодом чоловіка госпіталізували. Чи знаєте ви про цей випадок?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да, я знаю за цей випадок. Цей випадок був розповсюджений в засобах масової інформації. Тому ми провели відповідні перевірочні заходи. Ситуація відбувалась в передмісті Володимира, група спільна поліції і ТЦК. Поліція здійснювала зупинку транспортних засобів, ТЦК перевіряла військово-облікові документи. Був зупинений автомобіль формату трьохтонник, який, там, перевозив якісь вантажі, і на прохання водія надати військово-облікові документи чи інший документ, що посвідчує особу, він повідомив, що він є виключеним з військового обліку за станом здоров'я. Назвав свої дані, ми їх перевірили, ці дані, виявилось, що дійсно ця людина

виключена з обліку за станом здоров'я. Але через те, що на вигляд він виглядав як абсолютно здорова людина попросили його декілька хвилин почекати. Наш реєстр підв'язаний ще до ряду реєстрів і там можна побачити, чи є група можлива інвалідності або є звернення до закладів охорони здоров'я з відповідними захворюваннями. Однак особа почала реагувати агресивно, почала рух на цьому автомобілі, вдарилася автомобіль ТЦК, який стояв перед ним, потім вдарилася інший і, вивернувши кермо, там, вліво, поїхав в сторону Володимира. Поліцейські відповідно включили відповідні сигнальні пробліскові огні, розпочали рух за ним, ТЦК (два автомобілі) також виїхали. Декілька кілометрів вони проїхали по Володимирі і як пояснюють, просто службове розслідування теж ведеться, воно ще не завершене, як пояснюють ті учасники цих подій, що повернулись майже в те ж місце, в якому починали. І вже коли заблокували вказаний автомобіль, тільки тоді він зупинився.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А далі оце було все – вибите скло, витягання з кабіни, сльозогінний газ?

НЕМАШКАЛО Р.М. Газ застосовувався, тому що треба було якось зупинити агресивні дії цієї людини. Пізніше просто вже, як з'ясувалось...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він був ветераном Збройних Сил?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ветераном був власник транспортного засобу, я зараз дійду до нього. Цей хлопець, який був за кермом, він не перебував з цим власником транспортного засобу у трудових відносинах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не перебував?

НЕМАШКАЛО Р.М. Не перебував. Він засуджений до 5 років позбавлення волі за фактом переправлення людей через державний кордон.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Водій?

НЕМАШКАЛО Р.М. Цей водій. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Засуджений. І?

НЕМАШКАЛО Р.М. 5 на 3 йому дали. Тобто 5 років з можливістю... І у нього також є заборона на перевезення вантажів і пасажирів строком на 2 роки. І можливо це і стало якраз причиною, те, що він не перебував в офіційних відносинах, і плюс була заборона на перевезення вантажів і людей, тому він і не захотів спілкуватися з ТЦК і хотів скоріше покинути це місце пригоди.

Власник транспортного засобу – це наш колишній колега, він з 2019 року по 2024 проходив службу, очолював якраз в Ковельському районі Турійський відділ ТЦК. Він має бойовий досвід, він має учасника, УБД, ну ветераном мені його трошки складно назвати, тому що останні 5 років він провів...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто учасник бойових дій не під час повномасштабного вторгнення?

НЕМАШКАЛО Р.М. Не під час повномасштабного вторгнення. Він здобув цей досвід десь раніше, а з 2019 по 2024 рік він очолював один із відділів. І коли керівник вже Володимирського ТЦК спілкувався з ним, він висунув вимогу про передачу 20 тисяч доларів, щоб зам'яти це питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він, той колишній власник? Тобто власник автівки?

НЕМАШКАЛО Р.М. Власник автівки, на якій працювала вже ця засуджена особа, цей водій...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тут коло замкнулося? Тобто один працівник ТЦК вимагав 20 тисяч доларів від іншого працівника ТЦК? Я правильно зараз формулюю?

НЕМАШКАЛО Р.М. Погрожуючи тим, що він нас зробить відомими, якщо ми не підемо на його...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так давайте зробимо його відомим. Як його прізвище?

НЕМАШКАЛО Р.М. Його прізвище Аксентюк.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Аксентюк?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А є звання військове?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Підполковник.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підполковник Аксентюк. І так, я тоді... Ви зараз те, що ви сказали, те, що він вимагав 20 тисяч доларів, це направлено в правоохоронні органи?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це направлялося в правоохоронні органи. Він не вимагав. Він запропонував за цю суму...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це він так оцінив свої збитки?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він оцінив так свої збитки. Тобто там вимагання не було. Це була пропозиція від нього закрити це питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І як зараз? Де той водій? Де та автівка? Що відбувається?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ніяк. Була пропозиція власними силами там відновити цей автомобіль. Він сказав, що це не влаштовує, тому тільки так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто попереду суд?

НЕМАШКАЛО Р.М. Попереду суд. І складена на нашого водія, який був за кермом 124-а КУПАП, і така ж сама стаття складена на водія, який був за кермом цієї вантажівки. Тому суд розгляне ці питання. Якщо вони будуть обидва притягнуті до відповідальності, то ми проведемо експертну оцінку пошкодження, які мають наші автомобілі, він свого, і з заявимо відповідні позови один на одного.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Однако у вас там, слухайте, я такої ще історії не чув. Я тоді підсумовую.

І так, була вантажівка у власності підполковника Аксентюка, який власне сам служив одним з керівників ТЦК у Волинській області. Має статус учасника бойових дій, але за дивним збігом обставин, участі в обороні України під час повномасштабного вторгнення не приймав. В якості водія він наймав людину, яка отримала судовий вирок за незаконне перевезення людей через державний кордон. П'ять років ув'язнення, але з відстрочкою три роки. Той чоловік ще мав заборону на керування автівкою перевезення людей та вантажів.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це було як додаткове.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да. Значить, в результаті подій, коли вони ганялись один за одним на території Волинської області, постраждали автівки і ТЦК, і автівка, яка належить колишньому працівнику ТЦК. І той колишній працівник ТЦК підполковник Аксентюк, ми зробимо його відомим, просив 20 тисяч доларів компенсації за ту шкоду заподіяну новій автівці і просив його в діючого працівника ТЦК, на що той відмовився, і попереду скоріше за все судовий процес.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, на наступному тижні буде судовий розгляд цих адміністративних протоколів, які складені на двох учасників цих подій: і на нашого військовослужбовця, і на цього водія. До речі, на цей вирок подана прокурором апеляційна скарга щодо його м'якості, по водію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. По водію, який був за кермом?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Оце історія.

НЕМАШКАЛО Р.М. Непросто нам.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да.

Будь ласка, повідомте нам в робочому порядку, коли оце засідання суду і де. Прямо цікаво. Ну оце засідання суду, про яке ви сказали, на наступному тижні.

НЕМАШКАЛО Р.М. Володимирський районний суд буде.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І дату повідомте, і час.

НЕМАШКАЛО Р.М. Добре.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую вам.

Так, побиття волонтера. 10 червня 2025 року Максима Музичка затримали на вулиці, залили газ в очі та відвезли в обласну ТЦК, через добу відвезли на полігон на Львівщину, ще через добу він начебто опинився в лікарні в критичному стані. Чи правда це?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я чув про цей випадок. Ця людина, ну по моїй інформації, випригнула з автомобіля, коли вже з навчального центру він їхав у військову частину.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто після навчального центру?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А це правда, що він у навчальному центрі провів одну добу? Його всьому навчили за одну добу?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю, який там порядок і чому так відбувалося. Але у нас мобілізаційні заходи проведені були у повній відповідності до вимог закону. Претензій до нас він не мав, на стан здоров'я він не скаржився.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто у вас нічого не відбувалося, це все відбулося вже на полігоні, в навчальному центрі і по дорозі до військової частини?

НЕМАШКАЛО Р.М. З Львівської області, коли з навчального центру їх везли у військову частину, він випригнув...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви більше нічого не знаєте про його долю, що з ним, де він?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він випригнув з машини, наскільки я знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Живий він, здоровий чи що з ним?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю, що з ним зараз. Ну ці тілесні ушкодження він отримав під час...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

30 червня 2025 року з'явилося відео, де співробітники ТЦК вшістьох запихають чоловіка в бус, потім повідомлення, що цей чоловік був хворий, начебто у чоловіка інвалідність через травму голови. Це вулиця Дубнівська, 12, місто Луцьк. Чи знаєте ви щось про цей випадок? 30 червня 25-го року, рівно рік тому.

НЕМАШКАЛО Р.М. А він був серед цих випадків?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну сподіваюсь, що ми вам ставили питання? Дубнівська, 12, Луцьк, 30 червня, є відео.

НЕМАШКАЛО Р.М. 30 червня 2025 року?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так.

НЕМАШКАЛО Р.М. Зараз, я спробую...

(Трансляція відеозапису)

Це людина з інвалідністю?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да.

НЕМАШКАЛО Р.М. Балаклав немає, до речі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що-що?

НЕМАШКАЛО Р.М. Балаклав немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Немає, я теж хотів тільки що сказати. Це рік тому, розумієте? Тобто динаміка негативна.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ми повернемо їх до того стану, щоб цих випадків нас не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да. Да, все добре.

НЕМАШКАЛО Р.М. 30 червня, примусова мобілізація людини з інвалідністю. Група оповіщення спільно з працівниками поліції перевірили військово-облікові документи у громадянина, який виявився порушником військового обліку, намагався втекти і був...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так він порушник, чи людина з інвалідністю?

НЕМАШКАЛО Р.М. Затриманий, в адмінпорядку, поліцією, доставлений до ТЦК. Під час проходження ВЛК, відповідно до даних аналізів, має венеричне захворювання, тому відпустили під повістку цю людину.

В медіа наголошують, що військовозобов'язаний має інвалідність – це не відповідає дійсності. При перевірці по базах жодної інвалідності не оформлено, а також відсутні будь-які підтвердження і документи щодо цього.

Тобто у нього є венеричне захворювання, він нам не підійшов, і ми його відпустили. Затриманий в адмінпорядку, підтвердження інвалідності немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, інвалідом він не був – це ми вже зрозуміли.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У нього було венеричне захворювання.

НЕМАШКАЛО Р.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А це, в принципі, венеричні захворювання, ми там нещодавно, нам Уповноважений Верховної Ради з прав людини, буквально позавчора була його пресконференція, де він сказав, що знайшли людину на кухні з ВІЛ третьої стадії, з сифілісом, з гнійним сепсисом і так далі, і він виявився придатним до служби, а людина з венеричним захворюванням, в принципі...

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну це було рік назад, тоді ситуація була трошки ліпша і військові...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто тоді ще з венеричними захворюваннями відпускали, а тепер вже ні?

НЕМАШКАЛО Р.М. Військові не хотіли, не дуже хотіли брати. Брати ресурс, який можливо ми не здамо, ми не хотіли.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, звичайно, ми вам хочемо підказати якийсь шлях, тому...

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну це було рік назад.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, це рік назад, а тепер, да.

4 липня 2025 року кидання каміння в чоловіка.

НЕМАШКАЛО Р.М. Знаю цей випадок. Він з ножем кидався на групу оповіщення...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А вони у нього кидали каміння?

НЕМАШКАЛО Р.М. Вони кинули в руку камінь, щоб просто вибити той ніж, те, що він був небезпечний для них.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це, вибачте, як кажуть сміх і гріх.

Ладно, це я навіть не буду більше нічого питати про цей випадок.

НЕМАШКАЛО Р.М. Обезвредил.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 23 липня 2025 року вулиця Кравчука, співробітники ТЦК начебто збили безхатка, коли виявилось, що йому 23 роки залишили його на місці. Є відео цього. Чи ви знаєте щось про цей випадок?

НЕМАШКАЛО Р.М. Знаю про цей випадок. Відповідно до доповіді, яку мені зробили, що під час втечі цей хлопчина впав, підвернув ногу. Коли підійшли до нього військовослужбовці ТЦК, то хлопець сказав, що йому 24 роки. Почав збігатись натовп людей і просто лишили, поїхали з цього місця.

ЯЦИК Ю.Г. *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Сказав, просто нічого не показав?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, він не показав, тому що почав збігатись натовп. Коли збігається багато людей, то можливі якісь провокації, бійки і все інше. Ми намагаємося уникати цього. Те, що потім...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто факту наїзду на нього не було?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, наїзду не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

НЕМАШКАЛО Р.М. Він впав під час того, як тікав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Рейди по під'їздах. 1 серпня 2025 року ТЦК, рейди по під'їздах, ви знаєте щось про це?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я знаю за це, це ж не приватна власність.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто шукали по під'їздах, що там ...

НЕМАШКАЛО Р.М. Не шукали по під'їздах, зупинились біля людини, яка йшла недалеко від під'їзду, вона забігла у під'їзд, а вони зайшли за ним, він сховався в одній з квартир. Вийшли, пішли далі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Напад епілепсії в ТЦК. 23 серпня 2025 року з'явилося відео, як напад епілепсії стався у чоловіка в Луцькому ТЦК, співробітники військкомату утримували чоловіка на підлозі та погрожували йому, є відео. 23 серпня 2025 року епілепсія, є таке?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да, відомо за цей факт, в їдальні під час прийому їжі дійсно людині стало погано.

(Трансляція відеозапису)

ГОНЧАРЕНКО О.О. А як його мобілізували з таким діагнозом?

НЕМАШКАЛО Р.М. Він обмежено придатний і один з тилових підрозділів взяв.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він служить?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да, він служить, він проходить службу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Епілепсія – це по наказу, це, в принципі, не підстава для непридатності.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну там є різні види епілепсії. З цими показаннями, які в нього, він визнаний обмежено придатним і проходить військову службу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А як ви вважаєте, от такий військовослужбовець, від нього є користь Збройним Силам?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ну, я не знаю. Якщо беруть таких військовослужбовців, може вони можуть виконувати якісь другорядні функції. Це не епілепсія, це, як мені пояснюють, це просто якийсь час був без алкоголю і тому відходив, переходив в нормальний стан.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Окей.

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо він вже не вживає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто можливо він вилікувався на службі?
Можливо служба йому допомогла.

НЕМАШКАЛО Р.М. Загальна епілепсія.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

4 вересня 25-го року ТЦК стріляє по робітниках. Деталі інциденту в Боратині. Один із будівельників каже, що по мені було 3 постріли. Чи ви знаєте щось про це?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да, знаю за цю ситуацію. Група оповіщення, проїжджаючи по одній із вулиць, там, приватного сектору, побачила 3 осіб, які ішли по вулиці, це були робітники, і вони забігали в недобудований будинок, забігли на другий поверх, ну наші прослідували за ними з метою з'ясування, що це за люди, і можливості їх оповіщення. Як пізніше виявилось, в одного був травматичний пістолет, в наших військовослужбовців, коли вже почали ці робітники в закритому приміщенні нападати на них, він вистрілив вгору, для того щоб якось відпугнути. Ну в кінці цей пістолет в нього вибили і почали стріляти вже по ньому, по військовослужбовцю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто в нього забрали пістолет ці будівельники?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, і плюс ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якись Рембо.

НЕМАШКАЛО Р.М. І в результаті нанесених ушкоджень там був перелом руки у цього Клімчука.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У кого?

НЕМАШКАЛО Р.М. У нашого військовослужбовця був перелом руки, тобто кисті руки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто хтось із будівельників зламав йому руку.

НЕМАШКАЛО Р.М. Хтось із будівельників наніс удар в цій суєті і була зламана рука. Ці троє були мобілізовані, одному вже виповнилось 60 років, він звільнився, а двоє, наскільки я знаю, пішли в СЗЧ. То вони не служать. Нами вони були мобілізовані.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Слухайте, це прямо якийсь бойовик.

НЕМАШКАЛО Р.М. Приїжджайте.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

Так, 15 листопада 2025 року відео, як працівники ТЦК витягають водія таксі Uklon з авто на Потебні в Луцьку. Машина лишилась стояти заведена прямо посеред дороги. Чоловіка повезли бусиком у невідомому напрямку.

15 листопада мобілізація таксиста знаєть щось про це?

НЕМАШКАЛО Р.М. Знаю, в 21:20 місто Луцьк представники поліції зупинили авто для перевірки документів. Під час перевірки було з'ясовано, Міщанчук Вадим 1983 року народження сів за кермо в нетверезому стані 2,7 проміле в крові по результатам дослідження та знаходився у розшуку як ухилянт, повідомивши про це військовослужбовцям ТЦК, було здійснено додаткову перевірку через «Оберіг», підтверджено факт розшуку, доставлений поліцією, є придатним до тилкових частин, призваний до військової частини 9971 17.11.25-го, служить.

ЯЦИК Ю.Г. По 130 притягнутий?

НЕМАШКАЛО Р.М. Це питання до поліції, не знаю.

ЯЦИК Ю.Г. Це стан сильного алкогольного сп'яніння.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 2,7 – це конкретно.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 20 серпня 2025 року село Нові Червища. Волинь. Працівники ТЦК стріляють у місцевих є поранення, поранена. Намагалися забрати начебто чоловіка з інвалідністю, але жінки в селі перешкоджали. За словами очевидиці спочатку не було перевірки документів, на місці події була поліція, дивно. Жінки стали на дорозі і кидали камінням у бус. Водій вийшов і відкрив вогонь. Після цього вони втекли навіть не викликали допомогу, залишили пораненого чоловіка за пів кілометра від села без підтримки. Це щось... Ну, ви знаєте цей кейс?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да, була така ситуація, це Володимир, Володимирське РТЦК, група його працювала. Зупинили особу, яку попросили надати документи військово-облікові, не надав, тому був супровід його до автомобіля, щоб розібрати, хто ця особа, тому що як і раніше пояснював, часто попадаються і особи, які перебувають в СЗЧ, тому нам необхідно з'ясувати, хто це взагалі такий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У нього, правда, інвалідність? Це інвалід був чи ні?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні-ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не було ніякої інвалідності?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так службові особи з інвалідністю мають при собі документи військово-облікові, жодних перевірок, не застосовано до нього фізичної сили. Тому він був супроводжений.

Далі. Під час виконання службових обов'язків військові стали об'єктом агресивних дій з боку двох громадян. Ці громадянки, дійсно, почали кидати камінням в бус, в якому перебували співробітники ТЦК, з метою врятувати цього громадянина. Один із військовослужбовців, який мав з собою цю зброю – ну, ми на ранковому розводі перевіряємо на предмет цього, ну, видимо, він її якось проніс, – він з метою відпугнути цих жінок вистрілив в повітря, але, так як вони перебували неподалік від багатоповерхового будинку, то рикошетом куля потрапила... металевий шарик потрапив в підборіддя цій жінці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вона зазнала поранення?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да, він стріляв, щоб відпугнути їх, але відрикошетило в будівлю і потрапляє жінці в підборіддя. Є відповідне кримінальне провадження, проведено досудове розслідування, і вже є обвинувальний вирок.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вирок вже суду?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Який вирок?

НЕМАШКАЛО Р.М. Вирок у нього – штраф. Ну, він визнаний винним, штраф – 850 гривень. В інших питаннях...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, військовослужбовець ТЦК стріляв, правильно ж?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А як звати цього військовослужбовця ТЦК?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я вам не скажу зараз.

ЯЦИК Ю.Г. А що, в нього травмат, а не бойова зброя?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, бойову зброю ми з собою на оповіщення не беремо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не має бути і травматат теж. Так 850 гривень, тобто суд визнав його винним, призначив йому штраф 850 гривень...

НЕМАШКАЛО Р.М. Да, це 125 стаття, легкі тілесні ушкодження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, і він далі служить в ТЦК, який стріляв, якого суд визнав винним?

НЕМАШКАЛО Р.М. Я з'ясую це питання.

ЯЦИК Ю.Г. Вирок набув законної сили?

НЕМАШКАЛО Р.М. Вирок набув законної сили, штраф – 850 гривень, збитки на лікування, на все інше він жінці відшкодував, тобто вона ніяких претензій до нього в суді не мала.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чоловік, якого, власне, намагались мобілізувати в цей час, що з ним, де він? Що з ним? Був мобілізований хтось внаслідок всього цього?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, він відпущений був з метою владнання цього конфлікту, ну, щоб...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це була його жінка, чи що?

НЕМАШКАЛО Р.М. Ні, це просто були сторонні жінки. У нас зараз просто люди бачать, особливо у селах ТЦК, і вже реакція іде.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я не зрозумів, чому відпустили чоловіка? Тобто його забирали, були жінки. Жінки кидали каміння, військовослужбовець вистрелив, був рикошет, вона отримала поранення.

НЕМАШКАЛО Р.М. Ми б з тим чоловіком звідти не поїхали. Тобто...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, ви його відпустили на місці там?

НЕМАШКАЛО Р.М. Да. Ми б звідти не поїхали, тому що це був більший конфлікт з більшою участю цивільних громадян і всього іншого.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так. Я підводжу підсумки тут. Підождіть, а це ще все доповідає староста села Юрій Зеленчук. А яка роль старости в цьому всьому? Він був учасником цієї бійки? Юрій Зеленчук.

НЕМАШКАЛО Р.М. Там два випадки були зі старостами, які просто саме це...

ГОНЧАРЕНКО О.О. І сам староста отримав написано теж поранення, не тільки жінка, а ще й староста. Я правильно зараз говорю?

НЕМАШКАЛО Р.М. Дивіться, цей випадок був 20 серпня 2025 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А це є вже інший.

НЕМАШКАЛО Р.М. А з серпня...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, вибачте. Все, я зрозумів. Тобто у вас було з одним старостою... Все, понял. Тепер староста, 9 серпня.

НЕМАШКАЛО Р.М. Бійка старост.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Господи. Так, давайте про 20 серпня. І так, Володимирський район, село Нові Червища, працівники ТЦК намагаються «бусифікувати» якогось чоловіка. Жінки кидають каміння в бусик. Військовослужбовець ТЦК виходить з бусика і з травматичної зброї, якої в нього не мало бути, але була, він стріляє в повітря, але поруч багатоповерхова забудівля в селі, рикошет, в підборіддя жінці. У жінки легке тілесне ушкодження, хоча це прямо поранення в обличчя. Далі, кримінальна справа, розслідування, суд, і суд визначає покарання 850 гривень штрафу. Доля військовослужбовця подальша поки що невідома, чи він далі служить, чи він не служить. Я зраз це правильно сформулював?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, я зараз вам не можу доповісти, я з'ясую. Оскільки цей проступок був ненавмисний, тому...

ГОНЧАРЕНКО О.О. 9 серпня 2025 року староста села Соловичі Юрій Зеленчук вступив в бійку. Юрій Зеленчук розповів, що працівники ТЦК хотіли мобілізувати місцевого з інвалідністю. Внаслідок бійки сам староста та жителька села отримали поранення. Є така історія?

НЕМАШКАЛО Р.М. Так, такий випадок був, це було у нас 7 серпня, селище Соловичі Ковельського району. Під час оповіщення військовозобов'язаних військовослужбовці ТЦК Волинської області спільно з працівниками поліції зазнали нападу групи невстановлених осіб.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чого невстановлених? Зеленчук сам розповідає, що це він, староста, Юрій Зеленчук.

НЕМАШКАЛО Р.М. Станом на зараз з'ясовані. Під час перевірки документів один із місцевих жителів відмовився від їх пред'явлення та намагався втекти, однак був супроводжений до транспортного засобу. В цей момент інший чоловік, який назвався старостою села, стрибнув на капот службового автомобіля та каменем розбив лобове скло.

До інциденту приєдналася жінка, яка також завдала удари по транспорту. Ця жінка навіть на дах, наскільки я пам'ятаю, того буса вилізла. Яка також завдавала удари по транспорту.

Ще один чоловік, озброєний металевим предметом, ймовірно гайковим ключем, розбив бокові вікна та тричі вдарив водія по руці. Згодом рух автомобіля було заблоковано іншими транспортними засобами, зокрема вантажівками. Близько 10 осіб оточили службове авто та протягом кількох хвилин завдавали ударів транспортному засобу, перешкоджаючи виконанню службових обов'язків.

Відповідно військовозобов'язаного було... військовозобов'язаний під час подій втік. В результаті за вказаним фактом було розпочато кримінальне провадження відносно найбільш агресивного громадянина, саме того, який гайковим ключем розбив бокове скло та тричі вдарив по руці військовослужбовця. Розпочато за статтею 296 частиною четвертою, справа передана в суд, триває судовий розгляд.

Службова перевірка за цим фактом проводилася в тому випадку, мабуть, із-за виходу цієї інформації в ЗМІ або була вказівка вищого керівництва. Порушень не встановлено в діяльності військовослужбовців.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це просто вестерн. Дика Волинь. Староста села стрибає на скло, розбиває його камінням. Жінка якась вистрибує на кришу буса, хтось інший з гаєчним ключем.

ЯЦИК Ю.Г. Вони так дбають про права людей, що точно будуть обрані наступного разу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да.

Сутичка з працівниками підприємства критичної інфраструктури. 19 вересня 2025 року ТЦК мало сутичку з групою працівників підприємства критичної інфраструктури у Ковелі. О, Ковель знову. Переслідуваний чоловік забіг на територію підприємства, його колеги стали на захист. Відомо, що ТЦК застосували спеціальні засоби: сльозогінний газ. Що було у Ковелі 19 вересня 2025 року?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Так, дійсно був такий випадок. Це були тепломережі. Громадянин не представився, не подав документи, відповідно наші військовослужбовці намагалися його зупинити, він втікав, втік на це підприємство, повиходили люди, група осіб, більше 15 чоловік, ну і відповідно відбили цього військовозобов'язаного. Ну маємо такий випадок. За цей

випадок, за невикористання тоді ще бодикамер на нашого працівника було складено адміністративний протокол Службою військового правопорядку.

ЯЦИК Ю.Г. Це був працівник цієї тепломережі?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Це не з'ясовано було.

НЕМАШКАЛО Р.М. Це стороння людина.

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Це стороння, да.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я спілкувався з керівником цих мереж після цього інциденту: люди дуже «отзывчивые», хочуть допомагати.

ЯЦИК Ю.Г. Може тому, що ТЦК дуже агресивні?

ЛЕВИЦЬКИЙ О.А. Ну добровольців, тих, які підуть служити, немає, на жаль, сьогодні.

ЯЦИК Ю.Г. Мобілізація може бути...

НЕМАШКАЛО Р.М. Ми згодні працювати по інших правилах, дайте нам ці правила, ми будемо працювати по них.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми теж хочемо. Нам обіцяють...

НЕМАШКАЛО Р.М. Давайте їх разом розробимо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А?

НЕМАШКАЛО Р.М. Моя думка, що це повинен бути окремий підрозділ, можливо, у складі Національної поліції, який буде займатися виключно розшуком і доставкою військовозобов'язаних. Тому що на поліцію це покладають, у них при цьому є свої обов'язки і для них це другорядне питання. Ми не маємо відповідних повноважень на ці заходи. Ми їх робимо, але у нас є складний механізм, якого ми повинні чітко дотримуватися.

ЯЦИК Ю.Г. Міністр оборони зараз же саме цю реформу і пропонує.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми не знаємо, що пропонує, бо ми не знаємо ніяких деталей цієї реформи.

ЯЦИК Ю.Г. Передати функції Нацполу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну це наші припущення. Я чіткого плану... Ви бачили, пані Юля?

ЯЦИК Ю.Г. Ми обговорювали на правоохоронному комітеті.

НЕМАШКАЛО Р.М. Можливо це буде окремий підрозділ, який буде виключно займатись цим, і туди можуть ввійти і працівники ТЦК. Просто, щоб у них там вони були навчені і вони знали, як правильно там здійснювати затримку цього військовозобов'язаного, щоб спричиняти найменшу шкоду. У них там буде зброя, у них будуть права і обов'язки, і якісь гарантії. Тому що наші люди отримують достатньо багато тілесних ушкоджень і ніякої відповідальності за це ніхто не несе.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Та ні. Взагалі і те, що відбувається, якщо вже зараз, тим більше, що ви військовий прокурор. Те, що відбувається, що фактично от ми зараз із вами йдемо місцями, вибачте, що ми навіть там і десь це викликає

якусь і посмішку, хоча немає тут взагалі чого посміхатися. Тому що ми фактично, що маємо? Ми маємо бійки між військовослужбовцями і громадянами України...

НЕМАШКАЛО Р.М. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. ...на наших вулицях. Цього взагалі не має бути! Це Конституція, ну це в принципі не може бути. Для цього, якщо, не дай боже, відбувається насилля, не можна, бувають випадки, але це все має робити Національна поліція. Це військовослужбовці мають тільки захищати країну від зовнішнього агресора, а оце все взагалі неприпустимі речі! Його просто не може бути в принципі. І це б'є по авторитету Збройних Сил. Це б'є по військовослужбовцям. Це б'є по тим, хто реально цю країну врятував під час повномасштабного вторгнення і продовжує рятувати. І все це просто ганебно! Це неприпустимо! Це нищить державу зсередини.

І ми проговорюємо, і нам кажуть: «Буде реформа, буде реформа». А ми не знаємо, коли вона буде. А поки її немає, ми дійдемо, я не знаю, до чого, що ще залишилось. Що це буде якесь вже партизанщина на вулицях. Власна армія проти власного народу. Це нікуди не годиться.

НЕМАШКАЛО Р.М. У нас нема наміру порушувати права людей, абсолютно немає. Дайте дієвий механізм.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так я і кажу, що це взагалі неприпустимо те, що ця система, яка сьогодні існує.

ЯЦИК Ю.Г. Неприпустимо – це неприпустимо. Але дивіться, я була в 184-му навчальному центрі. Я спілкувалася з мобілізованими військовозобов'язаними. Із 40 людей 12, яких от примусово мобілізували, і вони чинили опір і все таке, вони мені сказали про те, що якби до нас спочатку

нормально звернулися і нормально з нами проговорили все це. А не почали бігти, а я, звісно, тікати, а відповідно я тікаю і на мене там починають навалюватися, накидатися, там валити на підлогу і бити військовослужбовці ТЦК, каже, я не розумію, що відбувається.

І от в цей момент у людини спрацьовує клепка, що якщо зараз, в момент мобілізації, отак от зухвало порушуються мої права просто на те, щоб до мене підійшли, нормально представилися, то що буде далі?

І саме це спровокує вже СЗЧ, з навчальних центрів. І тут питання, я розумію, що ви кажете про те, що от ми змушені, бо люди не хочуть. Але й люди не хочуть, бачачи такі картини, бачачи те, що відбувається...

НЕМАШКАЛО Р.М. Пані Юлія, вони трошки лукавлять, ці люди. У нас війна йде п'ятий рік, у них була прекрасна можливість прийти і мобілізуватись в нормальний спосіб – це одне.

А інше, я їжджу по всій Україні, до мене купу разів підходили військовослужбовці ТЦК, я не в формі був, я був у цивільному. Якщо ти нормально відповідаєш і не починаєш тікати або там провокувати на якісь сварки і все інше, адекватніша реакція. Ну жодного випадку у мене не було. Добрий день, я військовослужбовець, от, будь ласка, мій військово-обліковий документ. Все.

Ну ці хлопці, вони вже перебувають у військовій частині, тому вони і розказують, якщо б до нас, по-нормальному. Ну вони що, не бачать, що іде війна, і що вони підпадають під категорію мобілізації і рано, чи пізно, вони зіштовхнуться з представниками ТЦК на вулиці?

ЯЦИК Ю.Г. Ви бачили, що самі деякі військовослужбовці вішають наліпки «Ми, не ТЦК»?

НЕМАШКАЛО Р.М. Бачив.

ЯЦИК Ю.Г. Тому що самі вони бачать ваші, не ваші особисто, а взагалі.

НЕМАШКАЛО Р.М. Я прекрасно розумію, який рейтинг у ТЦК. Я розумію чому, причини, і все це відбувається. Ну якщо вам цікаво, ми колись в закритому режимі зберемося, і я з вами своїми думками поділюся.

ЯЦИК Ю.Г. Добре.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я, ви знаєте, в мене там ще цей, є прямо великий ще далі перелік і я прямо вже думаю, що досить.

НЕМАШКАЛО Р.М. Там їх достатньо багато.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да. І я тому, давайте ми зараз...

НЕМАШКАЛО Р.М. Може один залишився, не більше, у вас?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я все, я більше, і ми зупиняємося на цьому.

Я хочу попросити вас, і від імені тимчасової слідчої комісії, будь ласка, наведіть лад всередині. Я розумію всі питання, виклики і проблеми...

НЕМАШКАЛО Р.М. Балаклави, їжаки.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да. Але балаклави, їжаки бодикамери і все інше – все це має бути приведено у відповідність до закону, до наказів Міністерства оборони, бо інакше це взагалі все, ми вже виходимо в якесь божевілья. Тому треба це зробити. Ми очікуємо від вас додаткову інформацію, я сподіваюсь, ви собі відмічали ті питання, ми вам ще окремо направимо. Але, будь ласка, все, що я вас попросив, де службові розслідування ми очікуємо, де ви нам пообіцяли, що ви розглянете можливість відправити і набути бойовий досвід

відповідним військовослужбовцям, будь ласка, зробіть це. Я думаю, в мене є таке відчуття, що наша з вами зустріч не остання і, може, і, дійсно, вона відбудеться в тому числі на місці з вами. Ситуація у вас якась дуже складна на Волині, всюди вона складна, але у вас якась вона особливо складна. І це точно потребує рішень, і втручання, і управлінських рішень. Тому я дуже сподіваюся, що ви відповідні заходи всі будете вживати, це реально важливо. На цьому будемо ставити крапку і ви вільні. Дякую.

В нас залишився, в нас є на онлайні очільник, як він називається... Ні-ні, там Покровсько-Тернівський, Покровсько-Тернівський РТЦК та СП, місто Кривий Ріг. Є?

КОРОЛЕНКО М.М. Бажаю міцного здоров'я, шановний пане голово, шановні члени комісії, шановні присутні. Начальник Покровсько-Тернівського, підполковник Короленко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ще раз, питання до технічних працівників. У нас є на онлайні начальник Покровсько-Тернівського РТЦК та СП Короленко Микола Миколайович? Він планувався онлайн.

КОРОЛЕНКО М.М. Пане голово, бажаємо міцного здоров'я. Шановні присутні, шановні члени комісії, мене чути?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вас чути добре. Ми вас вже впізнаємо по обличчю, ви вже і в Раді були, і тепер тут з нами. Давайте одразу до справи. І ви у Верховній Раді були викликані дати відповідні пояснення по випадку батька-одинака. Вам було дано 5 хвилин, ви в свої 5 хвилин не вклалися, не завершили розповідь і тому у мене залишилося до вас декілька питань, які ми хочемо, щоб ви зараз *(Не чути)* Микола Миколайович, чи ви з нами на зв'язку?

КОРОЛЕНКО М.М. Так, так, я з вами на зв'язку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Тому ми зараз вам задамо ці питання. І так, перше, за яких саме обставин працівники ТЦК здійснив затримання Кирила Бронова?

КОРОЛЕНКО М.М. Почну з того, що дійсно громадянин Бронів перебуває на обліку в Покровсько-Тернівському ТЦК. Звертався одного разу для надання йому відстрочки щодо встановлення факту самостійного виховання дитини. З приводу цього я вже доповідав, якщо є час можу повторитися. Дійсно до нас надійшли відповідні документи через систему ЦНАП 19.06, які він надавав. Від так копії наказу, протоколу у нас передані вам ті із тими документами, заявами, які він надавав. Комісією було розглянуто ті всі документи, які надав даний громадянин та було йому відмовлено у зв'язку з тим, що на той час, коли він здійснював подачу документів не було підтверджуючих документів, а саме рішення суду про встановлення факту самостійного виховання даної дитини.

До цього через систему Укрпошти даний громадянин був оповіщений встановленим порядком. Але 18.06 не з'явився до відповідного ТЦК і автоматично системою був переданий до розшуку. ТЦК 29.06 відповідно до наказу мого була створена спільна група разом з представниками Нацполіції, яка здійснювала оповіщення в межах своєї відповідальності. Є відповідний наказ, який ми вам передавали, складом відповідної групи.

Так, дана група під час перевірки громадян щодо проходження їхнього військового обліку зупинила двох осіб, серед яких один оказався заброньованим, інший оказався цей даний громадянин, який перебував на той час в розшуку.

Дана група пропонувала йому проїхати до відповідного ТЦК. Він повідомив про те, що він подавав документи для оформлення відстрочки. Йому повідомили, що, будь ласка, давайте прослідуюмо до відповідного ТЦК і там будемо встановлювати всі причини.

Коли прибули до ТЦК, йому пояснили, що у нього немає на теперішній час підстав для оформлення відстрочки, він перебуває в розшуку. Більше з даного питання я вам пояснити нічого не можу. В подальшому дана особа після проходження медичної комісії була призвана.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи повідомляв Кирило Брунов працівникам ТЦК, що самостійно виховує 5-річну доньку?

КОРОЛЕНКО М.М. У нас були відповідні документи, він не просто повідомляв, у нас були відповідні документи, які він надав нам через систему ЦНАП. На руках у нього при собі не було жодних документів, які б підтверджували те, що він може бути або є там батьком-одинаком, або має якісь там додаткові документи. Група оповіщення даного питання не має. а йому повідомляли і офіційно направляли через систему ЦНАП відповідно 23.06 відповідний... згідно додатку №7 до постанови Кабінету Міністрів офіційне повідомлення, чому йому з яких причин було повідомлено про відмову в наданні йому відстрочки згідно статті 23 пункту 4.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З яких підстав комісія, бачачи рішення суду, яке визначає місце проживання його доньки з ним, рішення суду про розлучення батьків і маючи інформацію, що мати знаходиться за кордоном уже 3 роки, яким чином комісія відмовила йому у відстрочці? На думку комісії, хто мав доглядати 5-річну доньку у випадку мобілізації Кирила Брунова.

КОРОЛЕНКО М.М. Хотілося б з даного... Дозвольте доповісти, да?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так.

КОРОЛЕНКО М.М. Хотілося б наголосити на тому, що є стаття у нас, в Сімейному кодексі, 141-ша. Яка встановлює, що батьки мають рівні права і

обов'язки щодо виховання та утримання дітей, незалежно від того, чи перебувають вони у шлюбі між собою або шлюб між ними розірваний, а також незалежно від того, чи проживають батьки, чи мама, разом з дітьми або окремо діти, що визначено.

Відповідно до статті 150 Сімейного кодексу, батьки зобов'язані виховувати своїх дітей, піклуватися про їхнє здоров'я, фізичний, духовний і моральний розвиток, забезпечити здобуття дитиною повної загальної середньої освіти, готувати її до самостійного життя.

Відтак, факт того, що шлюб між подружжям розірваний, сам по собі не встановлює того факту, що військовозобов'язаний виховує їх спільну дитину самостійно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну ви ж бачите, що ця жінка взагалі за кордоном. Ну це клас, що ви мені зараз процитували Сімейний кодекс, і вона зобов'язана, але вона цього не робить, і вона за кордоном, вона фізично цього зробити не може, її немає, ну от взагалі на території держави її немає.

Так що, що вона зобов'язана? Далі що, що вона зобов'язана? А з ким залишається 5-річна донька, у випадку, коли батька мобілізують? Коли мама зобов'язана, але вона забила на це зобов'язання давним-давно і взагалі виїхала за кордон.

КОРОЛЕНКО М.М. Ну з даного факту я можу пояснити вам наступне. Даний громадянин, як він стверджує, там в рішенні суду, що дана особа з ним не проживає на протязі 3-х років, навпаки повинен самостійно і швидше підкуватися для того, щоби впорядкувати свої всі документи, якщо такі є, і він таке має право, як отримати статус батька-одинака і самостійно виховувати дитину.

Але він звернувся до суду аж в 2025 році, а в 2026 році з'явився тільки з відповідним документом до районного ТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так і що? Яка різниця в якому році?

КОРОЛЕНКО М.М. Я розумію. Але також даже в цьому рішенні не було прописано факту самотійного утримання і виховання дитини. Саме цей факт, який визначає...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну ви ж теж люди. У вас є діти?

КОРОЛЕНКО М.М. Так, є.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скільки?

КОРОЛЕНКО М.М. Двоє.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас двоє дітей. І у мене двоє дітей. Ми усі батьки. Ви ж розумієте ситуацію? У чоловіка, це його там сімейна трагедія, не трагедія, я не знаю. Ну немає мами у цієї дитини. Є у неї тільки цей тато.

КОРОЛЕНКО М.М. Начальник ТЦК немає можливості встановити, де знаходиться ця мати, має вона обов'язки до нього, виховує вона цю дитину чи не виховує. Повинно бути рішення суду згідно Постанови 560.

ГОНЧАРЕНКО О.О. *(Не чути)*... про те, що її три роки немає на території України. Як не можна встановити? Що ще треба встановити?

КОРОЛЕНКО М.М. Начальник ТЦК встановлює, знаходиться дана дружина його, чи колишня дружина на території України, чи за межами її території.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Є рішення суду.

Пані Юлія, да, будь ласка.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, чи є у органів ТЦК повноваження тлумачити судові рішення?

КОРОЛЕНКО М.М. Ні, немає.

ЯЦИК Ю.Г. То скажіть, будь ласка, чому формулювання про те, що дитина проживає з батьком з обов'язковою умовою з рішення суду про те, що мати перебуває за кордоном, ви тлумачите по-іншому ніж те, що саме батько самотійно виховує і утримує дитину? З рішення суду, на яке ви посилаєтесь, виходить щось інше, хтось інший самотійно виховує та утримує цю дитину? Якесь третя особа можливо? Чому ви трактуєте рішення суду під власним кутом?

КОРОЛЕНКО М.М. Дивіться, згідно постанови Кабінету Міністрів я ще раз постараюся пояснити, що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми все розуміємо.

КОРОЛЕНКО М.М. ...відповідне рішення. Не начальник ТЦК розглядає і приймає рішення, а в склад комісії входять відповідні служби, і в справах дітей також відносяться до складу цієї комісії, і комісія приймає рішення. А постановою Кабінету Міністрів виключно передбачено, і фраза звучить в постанові Кабінету Міністрів: «Згідно рішення суду про самотійне виховання і утримання». Обов'язок кожного батька, як мене, так і моєї дружини, виховувати своїх дітей, а самотійне утримання визначається рішенням суду.

ЯЦИК Ю.Г. Так от, скажіть, з цього рішення суду, з яких підстав ви вбачаєте, що ця дитина проживає з батьком, а виховує її інша, третя особа?

Там про це щось сказано, щось написано? Чи проживання дитини не передбачає те, що батько її утримує і виховує самотійно?

КОРОЛЕНКО М.М. В цьому рішення, яке надано, про встановлення факту перебування неповнолітньої дитини на утриманні.

ЯЦИК Ю.Г. Тобто вас просто не влаштовує формулювання, яке зазначив суд в резолютивній частині? І ви відхиляєте те, що дитина проживає з батьком, і просто, якщо немає такого формулювання про утримання, більш розширеного, то вас це не влаштовує? Чим ви керуєтесь, відхиляючи це рішення суду?

КОРОЛЕНКО М.М. Ще раз зазначаю, що не ми керуємося, керується комісія – комісія, яка створена при районній військовій адміністрації щодо надання відстрочок громадянам. Дана комісія розібрала, вчитала рішення – і встановила, що факту самотійного виховання і утримання дитини судом не визначено. Є відповідні рішення різних... Ну, наприклад, є Подільського районного у місті... від 11.05...

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, а до складу цієї комісії входить служба у справах дітей, або, можливо, ця комісія зверталася...

КОРОЛЕНКО М.М. Так, ми ж зазначаємо.

ЯЦИК Ю.Г. Або комісія зверталася для того, щоб служба у справах дітей виїхала на місце проживання дитини з батьком і з'ясувала, що ніякої третьої особи, яка б піклувалась чи утримувала дитину, не існує в природі. Чи ви просто недбало поставилися? Не таке рішення суду, не так виписано, нічого ми з'ясовувати не будемо, все, крапка. Ви подумали про те, що право дитини на безпечне середовище для зростання буде порушено, що просто вона буде

кинута напризволяще, не залишиться ні з ким. До речі, там, здається, Генеральна прокуратура чи хто там порушив кримінальну справу за фактом залишення дитини в небезпеці. Так?

КОРОЛЕНКО М.М. Мені це невідомо, що Генеральна прокуратура порушила справу.

ЯЦИК Ю.Г. Можливо, не Генеральна, але я десь читала про те, що за цим фактом порушена справа щодо саме порушення прав дитини. Ви про це не думали?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Микола Миколайович, давайте підемо далі. Чи був факт того, що до ТЦК приїхала вихователька з цією дитиною?

КОРОЛЕНКО М.М. Дивіться, факт того, що приїхала вихователька до саме ТЦК, да, дійсно був.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто вона приїхала, вам доповіли, що приїхала жінка з дитиною, ситуацію, черговий чи хто там?

КОРОЛЕНКО М.М. Ні, вони стояли в стороні. Вона там була не одна, ще була одна дитина, ще одна жіночка була, вони стояли просто в сторонці, ми даже не знали, хто вони на самом деле і чого вони сюди прибули.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви хочете сказати, що ця вихователька взяла дитину, приїхала до ТЦК і просто стала і стояла з нею там, не підійшла не сказала нащо приїхала. А чого вона з дитиною там стояла?

КОРОЛЕНКО М.М. Ми ж ми ж не знаємо, чого людина приїхала. Може, вона когось чекала.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вона не підходила до...

КОРОЛЕНКО М.М. Не підходила, ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Просто постояла якийсь час і поїхала?

КОРОЛЕНКО М.М. Я не знаю цього, я бачив, що підїхала особа якась жіночої статі, дві особи і двоє діточок.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І вона ні до кого не підійшла? Бо вона стверджує, що вона спілкувалася з військовослужбовцями ТЦК і пояснила, чого вона так робить.

КОРОЛЕНКО М.М. Я ж не можу сидіти постійно біля камер там і дивитися, підходила вона чи не підходила. Черговий мені з даного приводу, що хтось там підходив або звертався, не доповідав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Працюють камери відеоспостереження?

КОРОЛЕНКО М.М. Камери відеоспостереження працюють. Але тільки виключно для того, щоб бачити, що проходить на даний час. Самого запису камери не ведуть.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В смислі, запису немає у вас?

КОРОЛЕНКО М.М. Ні, немає. У нас немає кошторису, щоб закупляти, для того, щоб зберігати. Там великий об'єм потрібен, і воно дорого коштує.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А для чого тоді камери, для того, щоб дивитися. Камера потрібна для того, щоб розібратися в можливих ситуаціях. Тобто в Покровсько-Тернівському РТЦК камери запису не ведуть. Тобто вони там в ролі прикраси.

КОРОЛЕНКО М.М. Для безпеки, для спостереження передбачені камери по периметру, щоб черговий міг бачити ті зони, де можуть там знаходитися люди. А для запису дані камери не передбачаються.

ГОНЧАРЕНКО О.О. *(Не чути)*... чи вони ведуть якийсь запис?

КОРОЛЕНКО М.М. Вибачте, дуже погано чути. Не почув запитання. Якщо можливо, повторіть, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. *(Не чути)*... ведуть якийсь запис, чи теж просто так висять на них?

КОРОЛЕНКО М.М. Ні, всередині приміщення ми не ведемо записів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ніяких записів ви не ведете?

КОРОЛЕНКО М.М. Ні, ми не ведемо записів всередині приміщення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Цікаво. Ви знаєте, ви перший. У нас тут були різні області, десь там включали, виключали. А щоб взагалі нічого не записувати, я вперше взагалі про це чую. Будь ласка, звернення на Дніпропетровське обласне ТЦК щодо питання відеофіксації подій, які відбуваються в Покровсько-Тернівському РТЦК і взагалі який порядок використання камер відеофіксації в інших РТЦК Дніпропетровської області? Може, всюди у вас це так просто для розваги там є, без записів. Тобто ви навіть не знаєте, чи

спілкувались. Бо ця жінка стверджує, що вона спілкувалася. Ви не знаєте, чи спілкувалася вона, чи ні.

КОРОЛЕНКО М.М. Вона стверджує, з ким вона спілкувалася?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Стверджує, що спілкувалася з військовослужбовцями ТЦК.

КОРОЛЕНКО М.М. Мені черговий доповідав, що да, стояли, да, бачили, до нас вони не підходили, нам питання не задавали. Потім приїхала до них...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ця жінка така трішки дивна, я би так сформулював, взяла нащо дитину, приїхала до ТЦК, просто постояла в сторонці, подивилася, може, вона думала, що, я не знаю, що він вистрибне з вікна, Кирило Бронов, чи що, я не знаю тоді, постояла, подивилася, сіла і поїхала. Ну це дуже дивна поведінка. Я не можу знайти пояснення, мені видається це пояснення ваше дуже дивним.

КОРОЛЕНКО М.М. Ні, дивіться, вони постояли, потім приїхала... викликали вони, мабуть, 102, тому що приїхала поліція. Вони стояли біля поліції, спілкувалися з поліцією. Все, до нас вони більше не підходили.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А поліція до вас теж не підходила по результатах спілкування з жінкою?

КОРОЛЕНКО М.М. Ні, поліція до нас також не підходила.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Стає все цікавіше і цікавіше. Значить, там була поліція, поліція теж, в поліції є бодикамери, значить, можна з поліцією щось

розібратись. Теж це треба помітити собі і вияснити з поліцією Кривого Рогу, що там відбувалось. Окей.

Наступне питання. Він вам сказав, що в нього є донька, ви бачите, що він в розшуку, ви повідомили соціальні служби, що ви забрали пана Бронова?

КОРОЛЕНКО М.М. Він сказав, що донька перебуває в нього в дитячому садку і це повинна звернутися, якщо батько або мати своєчасно не забрали свою дитину, тоді директор дитячого садка повинен був звернутися через 102 до органів опіки і повідомити про те, що батько не забрав свою відповідну дитину. Функцій в ТЦК розшукувати, де знаходиться дитина і встановлювати, куди її направити, на жаль, немає таких, не передбачено нам законодавством.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як не передбачено законодавством повідомити органи опіки про те, що ви забрали цього батька? Це ж...

КОРОЛЕНКО М.М. Звідки ж ми можемо знати, є дитина чи немає, чи це з його слів? Просто він стверджує, це ж не одноразові випадки, коли військовозобов'язані стверджують про те, що в них там є хворі батьки, а на самом деле у них нікого немає, вони ніколи не зверталися, що в них по 5 дітей, але на самом деле зовсім цього немає, встановлення факту.

Тому ми кажемо про те, що на теперішній час ми не знаємо, де знаходиться ця дитина. Знаходилася вона в садочку чи знаходилася вона з мамою за кордоном, ми не встановлюємо цей факт. У мене не передбачено встановлення даного факту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, добре. А скажіть, будь ласка, а скільки у вас таких-от було батьків з такими рішеннями судів? Це перший у вас випадок?

КОРОЛЕНКО М.М. Ні. Десь 9 або 10 даних випадків уже було, де суд приймав виключно про факт самотійного утримання і виховання дітей. Тому ми на це і звертали увагу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. тобто в цих 9 чи 10 випадках ви надали відстрочку чи не надали?

КОРОЛЕНКО М.М. Так точно, да. Надавали відповідні відстрочки. Так, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ідемо далі. Ви як Бронова вже ви його мобілізували і відправили до 475 полку, я правильно формулюю?

КОРОЛЕНКО М.М. Так, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви в курсі, що 475 полк його відпустив і вважає, що він має отримати відстрочку і що так не має бути мобілізований, таким чином. Ви в курсі цього? Дивіться, я за рішення командира частини, який приймає, не несу відповідальності. Командир військової частини має право самотійно встановлювати і вирішувати ці сімейні обставини, які знаходяться у даного військовослужбовця, який призваний до даної військової частини. Те, що він знаходиться в місті Кривий Ріг, з засобів масової інформації було відео, де він там з дитинкою знаходився, але до відповідного ТЦК для постановки на військовий облік він не приходив, не з'являвся, тому де батько зараз перебуває, у військовій частині або дома, в мене такої інформації немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В вашій системі який статус сьогодні Кирила Бронова?

КОРОЛЕНКО М.М. У нашій системі він являється військовослужбовцем.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, чи ви проводите якесь службове розслідування дій ваших працівників під час цієї всієї ситуації?

КОРОЛЕНКО М.М. До нас жодної скарги ні зі сторони батька або там, як кажуть, дідусі є або директора, або інших якихось органів, до нас ніхто не звертався, нічого не надходило. Оскарження на повідомлення, яке ми надавали попередньо...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Очікуйте на скаргу і очікуйте на повідомлення, все буде, і готуйтеся проводити службове розслідування.

Микола Миколайович, ви є учасником бойових дій?

КОРОЛЕНКО М.М. Так-так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Де ви служили конкретно? Де приймали участь в бойових діях?

КОРОЛЕНКО М.М. На Донецькому напрямку. Після виходу з Криму я в свій час проходив службу в 36-й окремій бригаді берегової оборони. Після виходу з Криму в складі цієї бригади був призначений на посаду начальника тоді ще військового комісара, направлений для подальшої служби в АТО. Після повернення повернувся знову на посаду начальника ТЦК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З якого часу ви начальник ТЦК цього?

КОРОЛЕНКО М.М. З 14-го року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Покровсько-Тернівського.

КОРОЛЕНКО М.М. Тоді ще на той час був Жовтнево-Тернівський.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви 12 років на посаді начальника ТЦК?

КОРОЛЕНКО М.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А учасника бойових дій ви отримали під час АТО, коли? В 14-му році, який був це період?

КОРОЛЕНКО М.М. 14-й – 15-й рік.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так ви з 14-го року, говорите, в ТЦК. Як в 15-му році ви могли бути в АТО?

КОРОЛЕНКО М.М. Я ж кажу, у відрядженні був. Мене відправляли туди у відрядження.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як керівник ТЦК ви були у відрядженні?

КОРОЛЕНКО М.М. Так-так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви 12 років очолюєте ТЦК, правильно я зараз формулюю?

КОРОЛЕНКО М.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А якого ви року народження, Микола Миколайович?

КОРОЛЕНКО М.М. 80-го.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Микола Миколайович, скажіть, будь ласка, а у вас немає бажання під час повномасштабного вторгнення захищати Україну зараз? Бо 14-й рік...

КОРОЛЕНКО М.М. Я організовував оборону Кривого Рогу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Повторіть, будь ласка.

КОРОЛЕНКО М.М. Приймав участь в організації оборони міста Кривий Ріг, коли рашисти стояли біля Кривого Рогу на не дуже далекій відстані.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Яка у вас військово-облікова спеціальність, Микола Миколайович?

КОРОЛЕНКО М.М. Мобілізаційна і кадрова робота у військах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У мене більше питань до вас немає. У мене є до вас одне прохання. Ця вся ситуація має дуже величезний резонанс в суспільстві. І я звертаюсь до вас з наступним: будь ласка, коли наступний раз ви будете мати справу з ситуацією, де можуть постраждати права дитини, то ви як батько двох дітей, який має працювати з кадровим складом відповідно до вашої військово-облікової спеціальності, будь ласка, робіть так, як ви би поступили, якщо б мова йшла про вашу дитину. Якщо би ваша дитина могла залишитись одна в дитячому садку чи ще десь. Дитина, якій п'ять років. От просто подумайте і поставте на місце, і тоді прийміть відповідне управлінське рішення. Я дякую вам.

Шановні члени комісії, я роблю перерву в нашому засіданні до 7 липня.

Дякую.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: ГОНЧАРЕНКО ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ
Сертифікат: 5E984D526F82F38F0400000069605C0187277307
Дійсний до: 09.04.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-98/1-2026/179662 від 29.07.2026

2301107